

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES

Americana

Archibald Grant of Monymusk
N° 171

Luciani dialogi

ALIQVOT PER D. ERA-
smū versi, ac à Nicolao Buscoducēsi,
succinctis pariter & eruditis scholiis
explanati. Accesserunt & his aliquot
alii Luciani dialogi mirè festiui, eodē
Erasmo Roterodamo interprete.

TERTIA EDITIO AB
autore recognita.

PARISIIS.
Ex officina Roberti Stephani.
M. D. XXXVI.

June 2 - 29th 31

Q. Rev. E. E. M. 36 McSaid = 2 v. 1 (1st ed., 1833)

V M O R iampridem hic perseverat acerbior
R. quàm ut verum esse libeat credere, sed constan-
tior tamen, quàm ut vanus credi possit, **P H I-**
L I P P V M principem nostrum è viuis excessisse. Quid
querar mi Buslidiane, quid vociferer, quem incusem ho-
minumve, Deumve? Quæ cōploratio tam Tragica, quæ
huic tam atroci vulnere sufficiat? Nimio, heu nimio con-
stitistis Hispaniæ, quæ quidem primum Frāciscum Bus-
lidianum Archiepiscopum Bizōtinum nobis ademistis:
neque tanti viri iactura contentæ, principem etiam eum
absorbuistis, quo (si vivere modo licuisset) nihil unquā
habuit hic orbis neque maius neque melius. Quāquam
quid, quæso, supererat etiam adolescenti, nisi uti iam ip-
se sese superaret? Sed ô dirum fortunæ ludum, ô novam
fatorum invidentiam, ô mors quàm iniqua, tam etiam
invida, ut semper præstantissima quæque quàm ocys-
sime tollis è medio, vixque oculis ostensa protinus sub-
ducis. Cuius ego vicem hic potissimum deplem? **M A-**
X I M I L I A N I ne patris, qui tali sit orbatus filio, quem
vnum multis etiam imperiis anteponebat? an libero-
rum magis, quibus ætate tam immatura, tam pius sit
ereptus pater? An patriæ potius, cui de charissimo prin-
cipe tam serum gaudium, tam præproperus contigerit
luctus? An orbis demum vniuersi, cui tam singulare lu-
men sit ademptum, idque tam ante diem? Hoc nimirum
hoc tempestas illa fatalis, qua medio è cursu in Britan-
niam depulsus est, portendebat, videlicet fatis illum pa-
lām ab Hispania reiicientibus. Equidem Panægyrico
qualicunque laudavi iuuenem. Tum autem bone deus,
quot mihi Panægyricos, quàm copiosos pollicebar? Et
en repente commutatis rebus, epitaphium paro mi-
ser: eamus nunc nos homunculi, & fortunulis nostris

2.ii.

fidamus, quum eos etiam pro sua libidine mors rapiat,
 quos quamdiutissime vivere tantopere omnium refert.
 Sed quid ego mi Hieronyme, dum meo indulgeo do-
 lori, tuum exulceror? Quod reliquum est, precor ut superi
 propitii liberis paternam quidem felicitatē, sed cū diuī
 FREDERICI viuacitate copulatā, largiantur. Tibi itē
 in moderandis illis fraternos successus: sed vitam frater-
 na diuturniorem. Literis his (ne ad tantum, tamque do-
 ctum amicū nullo literario munusculo comitata veni-
 rent) dialogos aliquot Luciani, comites addidi: quos pau-
 culis his diebus, dum obsidionis metu Florentiam profu-
 geremus, Latinos feci: hoc nimirum agens, ne nihil age-
 rem. Nam in præsentia quidem in Italia mirē frigēt stu-
 dia, feruent bella. Summus Pōtifex Iulius belligeratur,
 vincit, triumphat, planēque Iulium agit. Vale, & am-
 plissimo patri Nicolao Ruterio episcopo Atrebatēsi etiā
 atque etiam Erasmmum commendato. Bononiæ x v. Ca-
 lendas Decembres. M. D. VI.

Cnemonis ac

DAMIPPI DIALOGVS.

CNE.

OC ILLVD EST QVOD
H vulgo dici consuevit, Hinnulus leonem. D. Quid istuc est quod tecum stomachare Cnemon? C. Quid stomacher rogas? Equidem hæredem reliqui quendam præter animi sententiã, videlicet astu delusus miseris, quos maxime mea cupiebam habere, præteritis. D. Sed istuc quinã euenit? C. Hermolaum nobilem illum diuitem, quum orbus esset, imminente morte captabam, assidens atque inseruiens. Neque ille grauatim officium meũ admittebat. At interim illud quoque mihi visum est scitum consultumque, vt testamentum proferrem ac publicarem, quo illum rerum mearum in solidum hæredem institueram, nimirum vt ille vicissim idem faceret, meo prouocatus exemplo. D. At quid tandem ille? C. Quid ille suo in testamento scripserit, id quidem ignoro. Cæterum ego repente atque insperato è vita decessi, tecti ruina oppressus. Et nunc Hermolaus mea possidet, lupi cuiuspiam in morẽ, ipso hamo cum

a.iii.

esca pariter auulso. D. Imò non escam mo-
do cum hamo, quinetiam te quoque piscatore
simul abstulit. Itaque technam istam in tuum
ipsius caput struxeras. C. Sic apparet, idque
adeo deploro.

Hinnulus
leonem.

HINNVLVS LEONEM, subaudi cepit, vicit, pro-
uocat, aut simile aliquid. Hoc adagio pulchrè vtimur,
quum fortiorem superari à debiliore, aut indoctum cer-
tare cū doctissimo significare voluerimus, vt in proverb.
Chiliade 1. docet D. Erasimus, Græcè Latinèque iuxta
doctiss. Est autem hinnulus, teste Valla, ceruorum, ca-
preolorum, damarum, leporum, similiumque animalium
filius.

Rogas.

ROGAS, id est interrogas, nam rogare pro in-
terrogare vsitatum est. Inde rogatio, & rogatiuncula, in-
terrogatiuncula.

Præter.

Sententia.

PRÆTER ANIMI SENTEN-
TIAM, id est contra voluntatem & desyderium, nam
præter interdum pro contra capitur: & sententia volun-
tatem, animique arbitrium aliquando significat: & idem
est, ex animi sententia, & ex sententia, sine genitiuo ani-
mi.

Astu.

Inseruire.

ASTV, id est astutia & calliditate. Teretius in En-
nucho, Quòd si astu rem tractauit. INSERVIENS,
id est obsequens, & quasi seruiantis officium præstans.

Seruire.

Nam seruire propriè est seruorum: inseruire, amicorum:

Scitus.

SCITVM, id est vasum & egregie bellum. CON-

Consultus.

SVLTVM QVE, id est sapientiæ plenum. IN SOLI-

In solidum

DVM, integre, & omnium bonorum meorum hæredè. HA-

Hamus.

MVS, instrumētum quo pisces capiuntur vnco in esca la-

Hamiotæ.

tente: à quo piscatores hamiotæ nominantur. ITA-

Techna.

QVE TECHNAM ISTAM, &c. Adagium est quo
vtendum erit, quum dolus in alterum excogitatus, in ca-
put authoris redit. Et τῆχυν dicitur à nostris ars seu fal-
lacia. Terentius, Parmenonis tam scio esse hanc technā,
quàm me viuere. IN TVVM CAPVT, id est in cau-
tum & tuam ipsius perniciem reperisti.

Zenophantæ & Callidemidæ dialogus.

ZEN.

T tu Callidemides, quo pacto inter-

A isti? Nam ipse quemadmodum Diuixæ parasitus quum essem, immodica ingurgitatione præfocatus fuerim, nosti: aderas enim morienti. C. Aderam Zenophantes. Porro mihi nouum quiddam atque inopinatum accidit. Nam tibi quoque notus est Ptœodorus ille senex. Z. Orbum illum dicis, ac diuitem, apud quem te assidue versari conspiciebam? C. Illum ipsum semper captabam, colebamque: id mihi pollicens fore, vt meo bono quàm primum moreretur. Verum quum ea res in longum proferretur, sene videlicet vel vltra Tithonios annos viuentē: compendiariam quandam excogitavi viam, qua ad hæreditatem peruenirem. Siquidem empto veneno, pocillatori persuaseram, vt simul atque Ptœodorus potum posceret (bibat autem prolixius) præsentius in calicem iniiceret, haberetque in promptu, porrecturus illi. Quod si fecisset, iureiurando confirmabam me illum manumissurum. Z. Quid igitur accidit? nam inopinatum quiddam narraturus mihi vidēris. C. Vbi iam loti venissemus, puer duobus paratis poculis, altero Ptœodoro, cui venenum erat additum, altero mi-

a.iii.

hi: nescio quo modo errans mihi venenūm
 Ptoeodoro porrexit innoxium. Mox ille qui-
 dē bibit: at ego protinus humi porrectim stra-
 tus sum, supposititium videlicet illius loco fu-
 nus. Quid hoc? Rides Zenophanta? Atqui
 non conuenit amici malis illudere. z. Ri-
 deo profectō: nam eleganter ac lepidē tibi hæc
 res euēnit. Porro senex ille quid interim? c.
 Primū ad casum subitum atque inexpecta-
 tum sanē conturbatus est. Deinde simul atque
 intellexit id quod acciderat, puta pocillato-
 ris errore factum, risit & ipse. z. Recte sa-
 nē. Tametsi non oportuit ad compendium il-
 lud diuertere: siquidem venisset tibi populari
 vulgataque via tutius certiūque, etiam si pau-
 lō serius.

At.

Parasitus.

Orbus.

Tithonus.

Tithonii
anni.

A T, inceptiua est particula ad ornatum pertinens. Na-
 so in Tristib. ita exors⁹ est epistolā, At mea sint proprio
 quāuis mœstissima casu Pectora, pro sensu facta serena
 tuo. P A R A S I T V S dicitur qui aliorum mensas sequi-
 tur, homo cibo ventrique deditus, cuius gratia nihil nō
 patitur & facit. O R B V S dicitur quicumque re aliqua
 chara priuatus est, & propriē parens amissis liberis: filius
 etiam priuatus parētibus, orbus dicitur. C A P T A B A M
 I P S V M, id est blanditiis eius hæreditatē venabar & ap-
 petebā. T I T H O N V S, Laomedontis filius, & Priami
 frater ab Aurora dilectus, & raptus fuit, ex qua filium
 Memnonē genuit. Cūmq; longissimā optasset viram, &
 obtinuisset, postea in cicadam versus est. Inde T I T H O-
 N I O S annos pro longa viuacitate pulchrē vsurpamus.

COMPENDIARIAM VIAM, id est breuē & ex- **Cōpendia-**
peditam. Cicero in secundo Offic. Socrates hāc viam ad **rius.**
gloriam proximam, & quasi compēdiariam esse dicebat.
Compendium, breuitas, seu brevis via. **POCILLA-** **Pocillator.**
T O R, vocabulo perquā eleganti dicitur poculorū mi-
nistrato sine pincerna. **PRAESENS VENENUM,** Præsens ve-
potēs, efficac, quod statim operatur. **IN PROMPTU,** nenum.
Promptu tātum in ablatiuo legitur. **Habere in prōptu,** **Promptu.**
est habere paratum. sed **promptus, a, um,** idē est quod ad
agendū paratus. **MANUMITTERE,** est seruo liber- **Manumit-**
tatem donare. dominus enim dū seruū manumitteret, **tere.**
capiti eius manū imponebat, ipsūque vertebat dicēs,
Esto liber. Persius, Heu steriles veri, quibus vna **Quiritē**
Vestigio facit. **PORRECTIM** aduerbiū, **Tout essendu.** **Porrectim.**

Menippi & Tantali dialogus.

M E.

V I D eiulas ô Tantale, aut quid tuam
Q deploras fortunā, stagno imminens?

T. Quoniam siti enecor Menippe.

M. Vsque adeo piger es atque iners, vti non vel
 pronus incumbens bibere noris, vel caua vo-
 la hauriens? **T.** Nihil profecero si procum-
 bam: refugit enim aqua simulatque me pro-
 pius admoueri senserit. Quòd si quando hau-
 fero, orique coner applicare, prius effluxit
 quā summa rigem labia. Atque inter digi-
 tos effluens aqua, haud scio quo modo rur-
 sus manum meam aridam relinquit. **M.** Pro-
 digiosum quiddam de te narras Tantale. Ve-
 rum dic mihi istuc ipsum, quorsum opus est
 bibere, quum corpore caream. Nam illud

quod esurire poterat, aut sitire, in Lydiæ pultum est. Cæterum tu quum sis animus, quinam posthac aut sitire queas, aut bibere? T. Atqui hoc ipsum supplicii genus est, vt anima, perinde quasi corpus sit, ita sitiat.

M. Age: hoc ita habere credamus, quandoquidem affirmas te siti puniri. At quid hinc acerbis tibi poterit accidere? Num metuis ne potus inopia moriari? At equidem haud video alteros inferos, si quis hos relinquat, neque locum alium in quem morte demigret quispiam.

T. Recte tu quidem dicis: verum hoc ipsum supplicii genus est, sitire quum nihil sit opus.

M. Desipis Tantale, & vti verum tibi fatear, nō alio potu videris egere, quā veratro mero. Nam diuersum quiddam pateris, iis quos canes rabiosi momorderint, vt qui non aquā, quemadmodum illi, sed sitim horreas. T. Ne veratrum quidem recusarim bibere Menippe, si liceat modo. M. Bono es animo Tantale, certum habens, nunquā fore, vt vel tu, vel reliquorum manium quispiam bibat: neque enim fieri potest. Quanquam non omnibus quemadmodū tibi, pœna adiudicata est vt sitiant, aqua illos non expectante.

Tantalus.

TANTALVS, Iouis ex Plote nympha filius, & rex Phrygū fuit, qui diis Pelopen filiū epulādum apposuit. ob quod facinus in infernum à Ioue detrusus, hæc pœ-

na afficitur, vt cum sit vsque ad mentū in lympidissima aqua demersus, & supra nasum arbor redolētib⁹ pomis dependeat: fici tamē & fame crucietur. Ouidius in Ibin, *Poma pater Pelopis præsētia quærit, & idem*

Semper eget liquidis, semper abundat aquis. **PRO-** Pronus.
NVS, flexus in faciem. **VOLA,** media pars manus vel Vola.
 pedis concaua. **SIMVLATQVE,** vel simulac, id est Simulatq;
 statim, tum, postquā. **LYDIA,** regio est minoris Asiæ, Lydia.
 Phrygiæ ab exortu vicina. **VERATRVM,** herba est Veratrum.
 quæ alio nomine dicitur elleborū: eīsq; genera sunt Elleborum
 duo, album & nigrum, & Plinio teste vtrunque cum ad
 alia multa, tum ad melancholiam remedium est efficax.
 vnde prouerbiō qui parum animo constat siue insanit,
 elleboro opus habere dicitur: & elleborū bibere siue elle
 boro se purgare iubetur. **DIVERSVM QVIDDAM,**
 &c. de hoc Plinius libro II. cap. 25, Insanibilis ad hosce
 annos fuit rabidi canis morsus, patore aquæ potusque
 omnis afferens odiū. **MANES** dicuntur animæ mor- Manes.
 tuorum, & dii inferi.

Menippi ac Mercurii dialogus. **MEN.**

A T vbinam formosi illi sunt, ac for-
 mosæ Mercuri? Ducito me, docetō-
 que, vtpote recens huc profectum
 hospitem. **MER.** Haud mihi licet per otium
 Menippe, quin tu isthuc ipso e loco dextror-
 sum oculos deflecte. Illic & Hyacinthus est
 & Narcissus ille, & Nireus, & Achilles, & Ty-
 ro, & Helena, & Læda: breuiter quicquid est
 veterum formarum. **MEN.** Equidem præ-
 ter ossa nihil video caluariasq; carnibus renu-
 datas, inter quæ omnia nihil sit omnino dis-

criminis. M E R. Atqui hæc sunt quæ popu-
 cuncti mirantur ac celebrant, ossa scilicet quæ
 tu vidēris contemnere. M E N. At Helenam
 saltem mihi commonstra. Nam ipse quidem
 haud queam dignoscere. M E R. Hæc videli-
 cet caluaria Helena est. M E N. Et huius sci-
 licet ossis gratia, mille naues ex vniuersa Græ-
 cia, acto delectu, sunt impletæ, tantæque tum
 Græcorum, tum barbarorum multitudo con-
 fluxit, tot vrbes sunt euersæ? M E R. Cæterum
 Menippe non vidisti mulierem hanc viuam?
 quod si fecisses, forsan diceres tu quoque vi-
 tio dandum non esse,

Pro tali muliere diu tolerare labores. Alioqui
 si quis flores etiā arefactos marcidósque con-
 templetur, posteaquam coloris decus abiece-
 rint, deformes nimirum videantur. At iidem,
 donec florent, colorémque obtinent, sunt spe-
 ciosissimi. M E N. Proinde illud iam demiror
 Mercuri, si Græci non intellexerunt, sese pro
 re vsque adeò momentanea, quæque tam faci-
 le emarcesceret, elaborare. M E R. Haud mi-
 hi vacat tecum philosophari: quare delecto lo-
 co, vbi cūque velis, prosterne temet, ac recum-
 be: mihi iam aliæ sunt traducendæ vmbre.

Recens.
 Hyacin-
 thus.

R E C E N S, id est recēter, nomē pro aduerbio. Virgil.
 Sole recens orto. H Y A C I N T H U S puer fuit formo-
 sissimus ab Apolline adamatus, quem cū ille imprudens

disco necasset, in florem rubrum vertit, qui etiam vocatur hyacinthus. **NARCISVS**, Cephisi fluminis ex **Narcissus.**
Lyriope nymphea filius fuit, admodum formosus: qui cum à multis nymphis amaretur, & omnes superbe cōtemneret, tandē cum se in fonte conspicatus esset, sua ipsius forma captus contabuit, & in florem purpureum mutatus est. **ACHILLES**, Pelci & Thetidis nymphe **Achilles.**
 filius, robore & forma præter ceteros Græcos insignis.
TYRO formosissima fuit nymphea, Salmonei filia, ab **Tyro.**
Enipeo Thessaliæ fluuio adamata, & à Neptuno cōpressa, peperit Peliam & Neleū, teste Homero II. Odyssæ, & Luciano in dialogo deorū. **LAEDA** fuit Tyndari **Læda.**
 regis coniunx, cum qua Iuppiter in forma cygni cōcubuit, & illa duo oua protulit, ex quorum vno nati sunt Pollux & Helena, ex altero Castor & Clytemnestra.

CALVARIA, caput mortui carne nudatum. **DE** **Caluaria.**
LIGERE est magis idoneum ad rem agendā secernere: **Deligere.**
 sed eligere refertur vel ad nostrum commodum, vel illius qui eligitur, dignitatem. & dicimus ago delectum, & habeo delectū. **ALIOQVI** sine n litera scribendum **Alioqui.**
 esse præcipit Caper Grammaticus diligentissimus, & significat interdum præterea.

Menippi, Amphiloche, Trophonii
 disceptatio. **MEN.**

O s nimirum Trophoni atque Amphiloche quum sitis mortui, tamen
V haud scio, quonam modo phanis estis donati, vatesque credimini, ac stulti mortales deos esse vos arbitratur. **T.** Quid? an nobis igitur imputandum si per inscitiam illi de mortuis huiusmodi opinantur? **M.** Atqui non ista fuissent opinati, ni vos tum quū viveretis, eiusmodi quædam portenta ostentaf-

setis, tanquam futurorū fuissetis præscii, quibus
 sique prædicere potuissetis, siqui percontarentur.
 T. Menippe nouerit Amphilocho hic, ipsi pro se se respondendum esse. Cæterum ego
 heros sum, vaticinorque siquis ad me descen-
 derit. At tu videre nunquam omnino Leba-
 diam adiisse: neque enim alioqui ista non cre-
 deres. M. Quid ais? Equidem nisi Lebadiam
 fuisset profectus, ac linteis amictus offam
 ridiculè manu gestans, per angustum aditum
 in specum irrepsissem, nequaquā fieri potuis-
 set, vt te defunctum esse cognoscerem perinde
 atque nos, solaque præstigiatura reliquos an-
 tecellere. Sed age per ipsam diuinandi artem
 quid tandem est heros? neque enim intelligo.
 T. Est quiddam partim ex homine, partim ex
 deo compositum. M. Nempe, quod neque
 sit homo (quemadmodum audio) neque deus:
 verum pariter vtrunque. Ergo dimidia illa tui
 ac diuinā pars quo nunc recessit? T. Reddit
 oracula Menippe in Bœotia. M. Haud intel-
 ligo quid dicas Trophoni, nisi quòd illud pla-
 ne video, te totum esse mortuum.

Fanum.

FANVM templū dicitur, siue à Fauno, qui, teste Pro-
 bo, primus conditor fuit. siue à fando: quia dum ponti-
 fex maximus templum dedicabat, certa verba fabatur.

Lebadia.

LEBADIA, oppidum est antiquum in terra Bœotia,
 teste Gellio libro 12. cap. 5. Fuit autem in Lebadia an-
 niū antrū. trum Trophoniū, ita ab artifice cognominatum: quod

complures oraculi causa subire consueuerant, sacra stola amicti: placentisq; quas lemuribus & serpentibus occurrentibus obicerent, gestantes. Prouerbialiter de homine vehementer tristi dicitur, In Trophonii antro vaticinatus est: quia olim creditum est eum qui in Trophonii specum descendisset, postea nunquam ridere: vt eleganter D. Erasmus literarum phoenix in Chiliade prima docet.

OFFA appellatur omnis res, quæ in tumorem crescit: vnde frustra carnis, offas vocamus. Festus Pomp. offam porcinam cum cauda, offam penitam dicebat. **PRAESTIGIATURA**, ars decipiendi & eludendi oculos per incantationem & agilitatem celeritate aut alio quouis modo. **ORACVLVM**, respōsum. **BOEOTIA**, regio est Europæ iuxta Atticā: in ea Thebæ ciuitas fuit non cedens Athenis claritate.

Offa.

Præstigiatura.

Oraculū.

Bœotia.

Charōtis, Menippi ac Mercurii dialog. **CH A.**

E D D E naulū scelestē. **M E N.** Vociferare, siquidem isthuc tibi voluptati est Charon. **C.** Redde inquā quod pro traiectione debes. **M E N.** Haudquam auferre queas ab eo qui non habeat. **C.** An est quisquā qui ne obolum quidem habeat? **M E N.** Sīne alius quispiam præterea, equidem ignoro: ipse certe non habeo. **C.** Atqui præfocabo te per Ditem impurissime, ni reddas. **M E N.** At ego illiso baculo tibi comminuam caput. **C.** Num ergo te tam longo traiectu gratis transuexero? **M E N.** Mercurius meo nomine tibi reddat, vt qui me tibi tradiderit? **M E R.** Belle mecum agatur

per Iouem, si quidem futurum est vt etiā de-
functorum nomine persoluam. C. Haud o-
mittam te. M E N. Quin igitur vel huius gra-
tia perge, vt facis, nauim trahere: quāquā quod
non habeo quinā auferas? C. At tu nesciebas
quid tibi fuerit apportandum? M E N. Scie-
bam quidē, verū nō erat. Quid igitur? num
ea gratia erat mihi semper in vita manendum?
C. Solus ergo gloriaberis te gratis fuisse trans-
uectū? M E N. Haud gratis, ô præclare: siqui-
dem & sentinam exhausti, & remum arripui, &
vectorum omnium vnus nō eiulaui. C. Ista
nihil ad naulum, obolum reddas oportet: ne-
que enim fas est secus fieri. M E N. Proinde
tu me rursum in vitam reuehe. C. Bellè di-
cis, nimirum vt verbera etiam ab AEaco mihi
lucrifaciā. M E N. Ergo molestus ne sis. C.
Ostende quid habeas in pera. M E R. Lupinū
si velis, & Hecataē coenā. C. Vnde nobis hūc
canem adduxisti Mercuri? tum qualia garrie-
bat inter nauigandum, vectores omnes irridēs
ac dicteriis incessens, vnusque cantillans, illis
plorātibus? M E R. An ignoras Charō quem
virum transuexeris? planē liberum, cuique ni-
hil omnino curæ sit. hic est Menippus. C. At-
qui si vnquam posthac te recepero. M E N.
Si receperis, ô præclare, ne possis quidem ite-
rum recipere.

Pluralia foeminina sunt, nugæ.

I.

In i, neutra sunt: vt hoc Gummi, sinápi.

Hic obliqui, omniũ generũ nominib⁹ adponũtur:

Frugi frugi vir, datius a frux.

Nauci nauci homo.

Nibili nibili homo.

Mancipi, genitiuus est nominis mǎcipium. In-
de mancipij, & per contractionem mancipi: duo
enim ij coeunt in vnũ. Et dicitur res mǎcipi, qua-
si dicas res domini: significat enim rē propriam,
& iure mancipatam. Ideo Lucretius eleganter di-
xit, Vitæque mancipio nulli datur, omnibus vsu.
significat enim vitam non esse propriē nostrā, aut
in potestate nostra.

O.

In o, masculina sunt: vt hic Sermo, ardilio.

Excipe, quæ do aut go finiũt, quæ foeminina sunt:

vt hæc dulcedo, caligo, ferrugo.

Ordo, masculinum est.

Cardo, masculinum apud Virgilium, Haud tanto
cessabit cardine rerum.

Pondo neutrum, & singulare & plurale, significat

libram.

In i o verba foeminina sunt: vt Legio, lectio.

Caro, talio, foeminina.

V.

In u, neutra sunt: vt hoc cornu.

C.

In c, neutra sunt: vt hoc lac, hoc falcæ.

b. j.

Sed halecē etiā foeminino genere dixit Martialis.

A L.

In al neutra sunt: vt Vestigal: Cicero, Nō intelligunt homines, quā magnum sit vestigal parsimonia.

Sal neutro genere vulgò vsurpatur. Veteres masculino maluerunt.

E L.

Neutrum est, mel, fel.

I L.

Neutrum est, vt nihil.

Masculina sunt, Strigil, & mugil.

O L.

Masculinum est, Sol.

V L.

Masculinum, Consul.

Exul, commune est.

A M.

Nequam, omnis generis est.

E M.

Tantūdem neutrum. Totidem omnis generis, & plurale.

V M.

Neutra sunt, um finientia: vt, lorum, speculum. Mulierum nomina, vt Glycerium, foeminino non neutro genere efferuntur.

A N.

In an masculina sunt, & Græca, hic Pæan.

E N.

In en neutra sunt: vt hoc flumen.

Excipe,

Masculina, lyen, splē, ren, hymē, nuptialis hymn⁹

Sunt & masculina à cano composita: vt fidicen,
tibicen, tubicen.

Syren, foemininum, ad generales regulas pertinet, vt Trœzen.

Flamen, sacerdotis nomen, masculinum est.

ON.

In on Græca sunt omnia, quorum genera cognosces ex suis authoribus. Pleraque autem neutra sunt, quæ in um apud Latinos exeunt: vt σύμβολον, solum.

AR.

In ar, neutra sunt: vt laquear.

Lar masculinum est: Par omnis generis.

ER.

In er, masculina sunt: vt agger, vesper.

Excipe hæc acer p arbores, erable, apud Priscianum.

Hæc lynter. hoc iter.

Et neutra sunt quæ uer aut ber finiūt: vt cadauer, ver, huber, tuber, suber.

Imber masculinum est cum compositis.

Sūt neutra & fructuū nomina: vt papauer, piper.

OR.

In or, masculina sunt: vt honor.

Excipe,

Hæc arbor. hoc ador, id est far, frumēti species prope modū illi similis, quam nos vocamus *metail*.

Hoc cor, æquor, marmor.

Adiectiua, regulas generales sequuntur,

b. ij.

à Corpus, bicorpor.

à Color, discolor.

à Memor, immemor. vsurpatur neutro genere: Quemadmodum neutris adduntur pauper, hospes, locuples, degener, &c.

V R.

In ur, neutra sunt: vt, ebur.

Excipe,

Hic fursur, hic vultur, hic turtur.

Fur, cicur, ad generales regulas pertinent.

A S.

In as foeminina sunt: vt hæc bonitas.

Excipe,

Hic as. nā & assis nominādi casu veteres dicebāt.

Hic vas vadis, hoc vas vasis.

Masculina etiam Græca sunt, hic elephas, hic Bo-reas. Communia, ad regulas generales pertinet: vt hic & hæc Arpinās. Veteres dixerunt hic & hæc Arpinatis & hoc Arpinate.

E S.

In es, quæ crescūt genitiuis, in tertia declinatione masculina sunt: vt hic cespes cespitis, gurgēs gurgitis, fomes fomitis, aries arietis.

Excipe foeminina, hæc seges, hæc teges.

Communia sunt, diues, hospes, eques, solpes, herbes, teres, interpres, obses, miles, deses, pedes, superstes, præpes.

Tribuuntur hæc aliquando & neutris.

I I.

In es, quæ nō crescūt genitiuis, foeminina sunt:

vt hæc famēs famis. Sūt & foeminina quintæ declinationis omnia, vt fides. Item quæ e producūt, vt merces mercēdis. Est & compes foemininum.

Excipe,

Hic verres, *verrat*. Hic torques vel torquis, vel hæc torques seu torquis. Propertius, Torquis ab inclsa decidit vnca gula. Cic. Torque detracto, dixit.

Hic aut hæc dies. Hic meridies, masculino genere tantum vsurpatur. Hoc æs. Hic pres. interpres inde compositum est.

I S.

In is foeminina sunt pleraque: vt hæc amussis, hæc cutis, & cætera.

Excipe,

I. In quibus is sequitur literam ñ, vt Panis: sunt enim masculina, hic panis, cinis, ignis, crinis, finis, funis, clunis.

Masculinum, canalis est.

II. In quibus is sequitur duas consonantes, aut vnā duplicem, sunt masculina: hic axis, cassis (id est rete.) amnis, fascis, fustis, piscis, postis, collis, vectis, ensis, corbis, anguis, orbis, vnguis, mensis, follis.

Semissis, decussis, centussis, ab asse facta sunt.

Sunt autē & huius formæ quædam foeminina: hæc bipēnis, febris, classis, messis, cassis, *ung heau me.* pellis, cuspis.

III. Masculina sunt quæ genitiuis crescunt: hic lapis lapidis, cucumis cucumeris, cinis cineris, puluis pulueris, sanguis sanguinis, vomis vo-

b. iij.

meris, glis gliris.

Hoc loco grammatici mētionem fecerunt. Græ-
ræ Latinæ, qua cōplecti solemus præpositionē &
nomē, significaturi officiū. disputaruntque de eo-
rum genere. Nos orationē potius eam cōplexio-
nem esse iudicamus, quā vnū nomen. Attribui-
mus enim alteri voci genus & casum iuxta exem-
pla authorum: vt à pedibus meis, Non enim dici-
mus Meus à pedibus.

ab epistolis,	pro	scriba.
à pedibus,	pro	curfore.
à concionibus,	pro	cōcionatore.
à secretis,	pro	secretario.

Nemo opinor recte dixerit ab epistolis Romano,
pro scriba Romano: sed, Romæ ab epistolis, &c.

Obseruabis ipse quomodo vsi sunt authores.

O S.

In os, masculina sunt: vt honos, lepos, flos,
Excipe foeminina, hæc arbor, cos, dos, glos.
Neutra, os ossis, os oris, μέλος, χείλος.
Cōmunia, bos, custos, compos, impos, sacerdos.

V S.

In us, secundæ & quartæ declinationis plerun-
que sunt masculina: vt hic ventus, hic fructus.

Excipe Græca, quæ ferè sunt foeminina: vt, hæc
ἀρούρα, μέθοδος, ἔρημος, ἄβυσσος, πείπυρος.

Hæc byssus, beryllus, hæc carbasus. plurale neu-
trum est, hæc carbasa.

Hæc nardus, costus herba, hyssopus.

Sunt & foeminina hæc Latina, hæc domus, colus,
humus, acus, anus, hæc idus: est enim plurale. hæc

porticus, tribus, vannus.

Neutra, hoc vulgus, pelagus.

II.

In us tertiæ declinationis foeminina sunt, quæ in obliquis retinent, vt hæc seruitus seruitutis, palus paludis, salus salutis, tellus telluris.

Excipe masculinum, mus.

Neutra sunt, hoc ius, crus, rus: hoc pus, plus, thus.

Communia sunt, sus, grus.

Omnis generis, intercus, vetus.

In us tertiæ declinationis neutra sunt ea, quæ in obliquis u mutât, vt acus aceris, σκῆβαλον, paulk. corpus corporis, pecus pecoris.

Quædam in us, variè vsurpant authores: vt hic penus peni. Patris penum omnē, apud Terentiū. hoc penus penoris. Hic specus, hoc specu. Cuius modi multa annotauit Nonius Marcellus, pleraque etiam Valla.

A V S.

In aus foeminina sunt, vt hæc laus, fraus.

s cum consonante.

Quæ finiunt s, præcedente consona, monosyllaba, foeminina sunt: vt hæc ars, mors, puls.

Excipe hic fons, mons, pons, seps.

Sunt & masculina nomina, quibus assis partes significamus. Quæ quo certius intelligantur omnia hic recensēbimus.

As vel assis, continet vncias

x i i.

Deunx

x i.

Dextans seu decunx.

x.

b. iij.

Dodrans	IX.
Bes	VIII.
Septunx	VII.
Semissis	VI.
Quincunx	V.
Triens	III.
Quadrans	II.
Sextans	I.
Vncia	I.

T.

In t neutra sunt: vt Caput, occiput.
Dicunt & occipitium. est autem posterior capitis pars, iuxta Catonis apophthegma, Frōs occipitio prior est. Id est, præsentia domini plurimum prodest. Sinciput, pars qua se frōs ad verticem tollit, Græce βριγμα.

A X.

In ax Latina foeminina sunt: vt par, fornax. Græca ferè masculina sunt: vt abax, thorax, arctophylax, limax.

Calx vſitatè genere foeminino effertur, & pro calcaneo, & pro materia. Veteres & masculino vſurparunt in vtraque ſignificatione.

E X.

In ex monosyllaba sunt foeminina, vt hæc fax, lex. Masculina sunt, hic grex, rex.

I I.

In ex polysyllaba, masculina sunt: vt hic codex, (veteres caudex) frutex, latex, veruex, pollex. Excipe foeminina: hæc carex, herba. Virgilius, Et

carice pactus acuta. Hæc vibex. Persius, Puteal
multa vibice flagellas. Hæc supellex, forpex, for-
fex, ilex.

Dubia,
Cortex, imbrex, obex, pumex, filex.

IX.

In ix dissyllaba, masculina ferè sunt: hic calix,
fornix. Iuuenalis, Lenonum pueri, quocunque in
fornice nati.

Hic natrix. Lucanus, Et natrix violator aquæ.
Hic bombix. Hic varix. Horatius, Varice succiso.
Hic sandix, hic spadix.

Excipe,
Hæc ceruix, perdix, lodix, cornix, salix, radix, filix.

I I.

Polyssyllaba foeminina sunt: hæc cicatrix, coxē-
dix, appendix.

Sic & monosyllaba, hæc strix, nix.

O X. V X.

In ox, vt nox. vx, vt nux, faux, foeminina sunt.

B S. N S. R S.

Quæ duabus consonantibus finiunt, generis foe-
minini sunt: hæc ars, calx, mens.

Hæc plebs. veteres & hæc plebes singulari nume-
ro dicebant.

Hæc fors, mors, glans, trabs, veteres trabes hæc
puls.

Excipe masculina,
Hic mons, pons, fons, dens, seps. Vulnificus seps.
Dubia sunt frons, scrobs, stirps. sed genere foemi-

nino vſitatius efferuntur.

Chalybs masculinum.

Adeps dubium, ſed masculino ferè effertur.

Forceps, masculinum.

Adiectiua ex regulis generalibus cognoscètur,

Sons, inſons, municeps, concors, diſcors.

NUMERI.

Singularis,

vt hic Cæſar.

Pluralis,

hi Cæſares.

Quidam ſubtiliter diſputant propria nomina carere plurali numero : quia vere propriū nomen illud eſt, quod non ſignificat multos. Sed vſus tribuit eis pluralem numerum, vt Fabij.

FIGURAE.

Simplex

vt

aptus.

Compoſita

vt

ineptus.

Hic obſeruandæ ſunt aduſcentibus literarum mutationes: vt amicus, inimicus. Verùm in verbis frequētius mutantur literæ, quàm in nominibus.

DECOMPOSITA quidam eſſe dixerūt nomina, à verbis compoſitis nata : vt experientia, ſuffragium.

CASVS SEX.

NOMINATIVVS, Prima vox eſt qua nominamus rem.

GENITIVVS, non quòd caſus gignat, ſed quòd eo vtamur, interrogati cuius vel originis, vel poſſeſſoris res ſit: vt, Cuius eſt liber? Cicero- nis. Cuius eſt filius Africanus? Pauli AEmilij.

DATIVVS, quòd eo vtamur attribuendo ali-

quid cuiquam.

ACCUSATIVVS, quo utimur cum personā actiuo verbo subiicimus: vt Lego Virgilium.

VOCATIVVS, quo vocamus.

ABLATIVVS, quo utimur cum auferri aliquid significamus. Estque hic casus Latinis proprius: Græci enim ablatiuos non habent. Ideo Grāmatici nōnunquam Latinum casum vocant.

DECLINATIONES SVNT QVINQVE.

PRIMA

Complectitur quatuor terminationes, a, as, es, e. porrò Græca sunt omnia quæ as, aut es, aut e finiunt, non Latina. Veteresque omnia per a efferebant, dicebantque pro Anchises, Anchisa.

Paradigma.

SINGVLARITER,

Hæc Musa, huius musæ, huic musæ, hanc musam,
ô musa, ab hac musa.

PLVRALITER,

Hæ musæ, harum musarum, his musis, has musas, ô musæ, ab his musis.

Figuras admittunt nonnunquam hi casus. Nam Virgilius diphthōgum diuisit, cum inquit, Aulāi in medio. Item, pictai vestis. Item, aquai.

Et genitiuo plurali nonnunquam syncope admittitur, terrigenūm pro terrigenarum: idque fere in compositis tantum accidit.

Variant & datiuī plurales. Nam veteres pleraque discriminis causa, per abus extulerunt: vt

eabus pro eis, foeminino genere. Hodie reliqua
sunt ex hac forma, deabus, filiabus, natabus, re-
quabus, mulabus, libertabus, ambabus, duabus.
Sunt qui & dominabus dicunt.

Græcam formā imitantur, quæ es aut as finiunt.

Paradigma.

Hic Anchises, huius Anchisæ, huic Anchisæ, hanc
Anchisen, hunc Aeneam, ô Anchise, ab hoc
Anchise.

Rarissimū est & priscum, quod & Priscianus ad-
notavit, genitiuos singulares nominū purorum
in a, per as exire: vt, hæc Maia Maias, pro Ma-
iæ. & constat hoc imitatione Græcorum fieri.
Vnde est genitiuus familias, pro familiæ. Vir-
gilius etiam auras, pro auræ genitiuo fecit.

Prorsus Græca declinatio est nominum in e: vt,
hæc epitome, huius epitomes, huic epitome, hanc
epitomen, ô epitome, ab hac epitome. (Latini
hæc epitoma. Sic & pētecoste πεντηκστή: id est,
quingagesima. Euterpe, &c.) Pluraliter hæ e-
pitomæ, harum epitomarum, his epitomis, has
epitomas, ab his epitomis.

SECUNDA DECLINATIO.

In hanc retulerunt Latini nomina quæ finiunt

ER,	vt gener.	IR,	vt vir.
VR,	vt satur.	VM,	vt scamnū.
VS,	vt dominus.	EV S,	vt Orpheus.

Estque hæc Græca: cæteræ Latinæ sunt.

Paradigma.

Singulariter,

Hic dominus, huius domini, huic domino, hūc
dominum, ō domine, ab hoc domino.

Plurariter,

Hi domini, horum dominorū, his dominis, hos
dominos, ō domini, ab his dominis.

Hoc paradigma regulare est, quo fines casuū sin-
gularum indicantur. Cæterū numero syllabarū
quædam nomina variant. Nā quædam superāt
nominatiuum numero syllabarū in casibus re-
liquis: quædam verò totidem syllabis contentæ
sunt in obliquis, quot syllabis constat nomina-
tiuus. Indicabimus itaque horum discrimina.

DE GENITIVO.

Non superat genitiuus nominatiuum numero
syllabarum, si er præcedat muta.

Faber fabri, cancer canceri, vafer vafri, ager agri,
asper aspri, auster austri.

Excipe

Liber Liberi, pro Baccho: & adiectiuum liber
liberi, adulter adulteri, lacer laceri, focer soceri,
asper asperi, prosper prosperi. Et composita à fe-
ro & gero, lucifer luciferi, armiger armigeri.
Presbyteri, à presbyter, quod mutilatum factum
est à πρεσβύτερος, id est, senior. Ἰβηρ Ἰβηρος. ple-
rique declinant & Iber iberi: vocat enim Liuius
amnem Iberum.

Et Mulciber, declinationis est tertiæ. Sic Ouid.
Múlciberis capti Márisque Venúsque dolis.

II.

Quæ non habent mutam ante er, crescunt genitiuis: vt,

Gener, generi, Tener, teneri, Miser, miseri.

In ir, vir viri.

In ur, satur saturi.

In eus, Orpheus Orphei.

Obseruabis breue esse e in obliquis nominum eus finientium. Tametsi id poetæ, secuti Græcam consuetudinem (sunt enim omnia in eus Græca) alicubi produxerint: vt Ilionea apud Virgilium. Nam Græci ex Ἰλιονέα, Ἰλιονήα faciunt.

Nonnunquam etiā Synæresi, e & i in his genitiuis cœunt in eī vnā syllabam. Sic Quidius, Iniuria Thesā, pro Thesei. Genitiui huius formæ sunt Vlyssē & Achillē apud poetas. Vt apud Virg. Hei mihi qualis erat, quantum mutatus ab illo: Hectore, qui redit, exuias indutus Achillē. Nam veteres declinauerūt Achilles, sicut Orpheus, vnde fit genitiuus Achillei, quatuor syllabarum, & per contractionem Achillē, trium syllabarum.

Sunt & græci genitiui Atticæ declinationis, quæ poetæ vsi sunt. Virgilius, In foribus lethum Androgeo. Sic enim declinant, ὁ ἀνδρῆος, τὸ ἀνδρῆος. Sed Græca è suis authoribus petenda sunt.

DE DATIVO.

O finiunt datiuī Latini omnes in hoc ordine: vt dominus, domini, domino. Sic Orpheus, Or-

phei, Orpheo. Verùm quòd Virgilius dixit datiuo Orphæ, Græcum planè est & contractum. ὄρφα Calliopea, Lino formosus Apollo.

DE ACCUSATIVO.

Accusatiui terminatio, um est: vt dominus, dominum. Sed ab eus, per a accusatiuos faciunt: vt Orpheæ, Ilioneæ. ὁρ Græcum est, ἰλιον. Vulgus & vulgum Latini dicunt. Virgilius, Sæuítque animis ignobile vulgus. hic genere neutro vsurpauit poeta. Alio loco inquit, In vulgum ambiguas, & querere conscius arma.

DE VOCATIVO.

Ab us, fit per e vocatiuus: vt domin⁹, domine. Ab eus, per eu fit, vt Orpheu. Sūt quædā cōtracta Græca, quæ per u vocatiuos faciunt, vt Panthu. Pleraque in us, similia sunt nominatiuis, quæ vsus docebit: vt fluuius, pelagus, populus. Virg. Corniger hesperidum fluuius regnator aquarum. Lucanus, Degener ô populus.

Propria nomina in ius, per i faciunt vocatiuos: vt Virgili, Pompei. In appellatiuis hoc non seruatur, præter quàm in yno scilicet fili à filius. Ab er, ir, um, ur, similes sunt vocatiui nominatiuis. Inuenias Euandre apud Virgilium: sed id Græcum est ab Εὐανδρος.

DE NOMINATIVVS PLVRALIS.

Masculina & foeminina, per i faciunt nominatiuos plurales. Neutra omnia & in alijs declinationibus per a nominatiuos, accusatiuos, & vocatiuos formant: vt scamna, gymnasia.

GENITIVVS

Per orum finit: sed syncope syllabam subtrahit, vt pro deorum, deûm : virûm, pro virorum. Hoc-
tæ his frequentius vtuntur, sed tamen & in soluta
receptum iam est. Mille numûm, pro numerum:
& sestertiûm, pro sestertiorum.

DE TERTIA DECLINATIONE.

TERTIO ordine declinantur nomina quæ fi-
niunt a. e. i. o. c. l. n. r. s. t. x.

Formulæ casuum:

Genitiuus is, datiuus i, accusatiuus em, vocatiuus
similis nominatiuo.

Pluraliter,

Nominatiuus es, genitiuus um, datiuus bus, accu-
satiuus, vocatiuus, similes nominatiuo plurali,
ablatiuus similis datiuo. In hac declinatione,
quia genitiuus aliàs numero syllabarû superat
nominatiuum, aliàs par est & in nominatiuo &
in genitiuo syllabarum numerus, formatio ge-
nitiui paulò est difficilior. Sed ex paradigma-
tis facile cognoscetur. Quare eius casus forma-
tionem æstimandam, ab exemplis relinquimus.

Paradigma in A.

In a neutra sunt, & Græca omnia : vt, poema,
tragema, carcinoma. Certe veteres declinarunt
huiusmodi voces prima declinatione: vt, hæc
schema, huius schemæ, apud Plautum.

Paradigma.

Singulariter,

Hoc poema, huius poematis, huic poemati, hoc

ptunus, & Pluto, Saturni & Opis filiū fuerunt. Verum Iuppiter Iunonem sororem suam eodem secum partu editam vxorem duxerat: & cum Plutone Neptunoque fratribus regnum partitus, olympum sibi reservans habitavit. Quam insignis stupris & adulteriis fuerit, non ipse tantum, sed & reliqua gentilium deorum cetera, poetarum carmina personant, & numerosa ex variis mulieribus suscepta soboles docet. **A P O L L O**, Iouis & Latonæ filius à poetis dicitur, medicinæ artis repertor, divinitatis deus, & Musarum præses. **M I N E R V A**, sapientiae dea, & omnium bonarum artium inventrix appellatur. Hanc dicunt poetæ Iouis filiam sine matre, ita quod cum Iuppiter videret Iunonem vxorem suam non ferentem liberos, percussio capite armatam Minervam emisit. Ovidius in tertio Fastorum, An quia de capitis fertur, sine matre, paterni Vertice cū clypeo profiluisset suos? Eadem dicitur belli inventrix & princeps, hanc oculis, & armis insignem, longamque hastam cum crystallino clypeo, in quo erat caput Medusæ, ferre dicunt poetæ. De qua re talem fingunt poetæ fabulam: Medusa vna Gorgonum, cum à Neptuno in templo Minervæ stuprata esset: irata dea, ne tantum crimen inultum maneret, crines eius quibus Neptuno placuerat, in angues vertit: deditque ut eam aspicientes, in saxa vertentur. Hanc postea Perseus, Iouis Danaësque filius, acceptis talaribus & falcato ense Mercurii, item scuto Palladis, Medusam vnico ictu interemit: vnde Pallas, ut terribilior hostibus videretur, Gorgonis caput in suo clypeo gestavit. Ovidius,

Gorgonium crinem turpes mutavit in hydros:
Nunc quoque ut attonitos formidine terreat hostes,
Pectore in aduerso, quos fecit, sustinet angues.

P H A R E T R A, theca sagittarum. Inde Cupido pharetratus dicitur. **S V P E R C I L I I S**. Cilium est superius oculi operimentum. Inde supercilium, infima pars frō

Apollo.

Minerva.

Pharetra.

Superciliū.

tis quæ præminet oculo. Et quoniam illo multis modis
animum indicamus, ponitur pro gravitate, & etiam in-
perbia. Minerva ergo superciliis adductis, id est contri-

Observare. **Q**uis, quod irati fastidant. **OBSERVAT**, id est notat, &
Temere. custodit attentissimè ne amoris iaculo se feriam. **TE-**

Tartarus. **M**ERRE, adverbium qualitatis, significans stultè, incon-
Musæ. sideratè, sine sine causa. Seneca in octavo, Nihil in
propinquos temerè constitui decet. Qui post Ciceronem

nati sunt, temerè pro ferè acceperūt, teste Valla. **TAR-**
TARVS. propriè est locus infimus infernorum. **MV-**
SÆ, vt dicit Hesiodus, ex Ioue & Mnemosyne, hoc est
memoria, natæ sunt: & sunt nouem: quarum nomina &
inuenta sic percurrit Virgilius, Clio historias inuenit,
Melpomene tragœdias, Thalia comœdias, Euterpe tibias,
Terpsichore psalterium, Erato geometriam, Calliope li-
teras, Vrania astrologiã, Polymnia rhetoricam. **DIA-**

Diana. **N**A, Iouis filia, ex Latona eodem partu cum Apolline na-
ta dicitur, quæ virginitatis studio hominum consortia
fugiens syluas incolebat venationi intēta: quare cum ar-
cu & pharetra illam incessisse scribunt poetæ. Virgilius,

Id genus. -illa pharetram Fert humero. **PLURIMA ID GE-**
NVS, sanè quàm eleganter pro, eius generis plurima, di-
cimur: & omne genus pro omnis generis: vnde Gellius
scripsit Aristotelis libros esse elegantiarum omne genus
refertos. **TAMETSI FRATREM EIVS,** Subaudi
ferio iaculis amoris: est enim Apoliopefis.

Martis ac Mercurii.

M A.

V D I S T I N' Mercuri cuiusmodi no-
A bis minatus sit Iuppiter, quàm super-
ba, quàmque dictu absurda? Ego, in-
quit, si voluero, catenam ex æthere demittam,
vnde si vos suspēsi me vi detrahare conemini,
luseritis operam, nunquam enim me deorsum
trahetis. Contra, ego si vos velim in altum at-

trahere, non vos modo, verum etiā tū terrā ipsam, tū mare pariter subuectū in sublime sustulero. Adhæc alia permulta quæ tu quoque audisti. At ego si quidem cū vno quolibet singulatim conferatur, ita præstatiorem eum esse viribûsq; superiorē haudquaquā negauerim: verum vnū tam multis pariter intātū antecellere, vt eum ne pondere quidem vincere queamus, etiā si terram ac mare nobis adiūxerimus, id neutiquā crediderim. M E. Bona verba Mars. Neque enim sat tutū est ista loqui, nequid forte mali nobis hæc petulātia cōciliet. M A. An vero credis apud quemlibet hæc dicturū me? Imò apud te solum id audeo, quem linguæ cōtinentis esse sciebam. Sed quod mihi maximē ridiculū videbatur, tum quum hæc minitanti audirē, haud queā apud te reticere: etenim meminērā, quū non ita multò antē Neptunus, Iuno, ac Pallas, mota aduersus eū seditione machinarētur cōprehensum illū in vincula cōiicere, quantoperē formidaret, utq; in omnē speciem sese verterit, idque cum tres dūtaxat essent dii. Quod ni Thetis misericordia cōmota, Briareū centimanū illi auxiliatū accersiuisset, ipso pariter cū fulmine ac tonitru vinctus erat. Hæc reputāti mihi, ridere libebat eius magniloquētiā iactātiāmq;. M E. Tace, bona verba, neq; enim tutum est ista vel tibi dicere, vel audire mihi.

Mars.

MARS, belli deus, Iunonis fuit filius, absque patre, ut scribit Ovidius in Fastis. Nā Iuno commota quod Iuppiter absque muliere Minervam concussio capite emisset, ad Oceanum perrexit, consilium sumptura quo pacto & ipsa sine viro concipere posset: sed in itinere cum defecisset lassā, à dea Flora vxore Zephyri est edocta in campis Oleniis florem esse, quo tacto, repente conciperet: id postquam fecisset, Martem cōcepit, & peperit. Hic deus tam dirus atque cruentus, inter alias multas Venere

Ludere operam.

nerem adamavit, & Cupidinem genuit. **LVSERRITIS OPERAM**, hoc est inaniter laborabit. Terentius in Phormione, In illis operam luditur: hoc est perditur & frustratur: & est prouerbialis locutio in laborantem inaniter. **CONTRA**, id est diuerso, econuerso. Et est aduerbium. Virgilius in 1. AENEID.

Contra.

Sic Venus, At Veneris contra sic filius orsus. Aliquando etiā contra aduerbialiter capitur, & significat ex opposito. Econtra putant doctiores Latine non dici. **BRIAREVS** fuit Titanis & Terræ filius, fraterque Cotti & Gygis, cētimanus, Iouisque amicus, de quo Theodosius talem fabulam refert, Quod commoti dii aduersus Iouem, Iuno puta & Neptunus vnā cum Pallade in domo Nerei patris Thetidis deliberauerunt catenam facere, & dormienti Ioui iniicere: quod Thetis Nerei filia & mater Achillis cælum ascendens, Ioui retulit, & secum Briareum Ioui auxiliatum adduxit, quem cum vidissent cōiurati, eo quod fortissimus æstimaretur, confestim à ceptis destitēte, & sic defensus est Iuppiter. Latini autem poetæ scribunt Briareum Iouis & deorum hostem infestissimū fuisse, cumque in foribus inferni excubias agere, ut scribit Virgilius in v 1.

Briareus.

Mercurii & Maiæ.

MER.

ST vero mater, deus quisquam in cælo me miserior? MA. Caue ne quid istiusmodi dixeris Mercuri. MER.

Quid non dicam? qui quidem tantum negotiorum solus sustineam, quibus delassor in tam multa ministeria distractus? nam mane propinuis surgendum est mihi, statimque verrendum coenaculum, vbi dii compotant. Tum vbi cutiam in qua consultant, vndique strauero, ac singula ita vt oportet composuero, Ioui necessum est assistere, ac perferendis illius mandatis: toto die sursum ac deorsum cursitare: insuper cum redeo, puluerulentus adhuc ambrosiam apponere cogor. Porro pri⁹ quam nouitius iste pocillator aduenisset, ego nectar etiam ministrabam: Quodque est omnium indignissimum, soli omnium ne noctu quidem agere quietem licet, verum id quoque temporis necesse habeo defunctorum animas ad Plutonem deducere, maniumque gregi me ducem præbere, tum autem & tribunalibus assistere, neque enim mihi sufficiebant scilicet diurna negotia, dum versor in palæstris, dum in concionibus præconis vices ago, dum oratores instruo, ni hæc quoque prouincia accedat, vt simul etiam vmbrarum res disponam. Atqui Ledaæ filii alternis inter ipsos vicibus apud superos atque inferos agitant: mihi necesse est quotidie tum hoc tum illud pariter agere. Deinde, duo illi, Alcmena ac Semele miseris prognati mulieribus, otiosi in conui-

uiis accumbunt: at ego Maia Atlantide
 genitus, illis ministro scilicet. Quin nūc cum
 recens à Sidone Cadmi filia reuersus essem
 (nam ad hanc me legarat, visum quid age-
 ret puella) prius quàm respirassem, & adhuc an-
 helum de via rursus ad Argos emandauit vi-
 surum quî cum Danae ageretur. Rursus inde
 in Bœotiam profectus, inquit, Obiter Antio-
 pam visito, adeo vt planè iam pariturû me ne-
 garim: quòd si mihi licuisset, lubens profecto
 fecissem id quod solent ii qui in terris duram
 seruiunt seruitutem. M A. Missa fac ista gna-
 te. Decet enim per omnia morem gerere patri,
 cum sis iuuenis. Ac nunc quò iussus es, Argos
 cõtende, deinde in Bœotiam: ne si cessaris, fue-
 risque lentior, plagas etiam auferas, nam ira-
 cundi sunt qui amant.

Maia.

M A I A, Atlantis ex Plcione coniuge filia, Iouî concu-
 buit, atque ex eo peperit Mercurium: quem Iuno præ o-
 mnibus pellicum filiis adamanit, ita vt Mercurium mox
 natum suis vberibus lactauerit: sicque diuino lacte per-
 fusus, licet ex mortali natus, immortalis tamen effectus
 est. Dictûsque est Mercurius deus facundiæ, mercatorû,
 palæstræ, furum, nuntiûsque & interpret decorum. Ga-
 lero tegitur, alata fert talaria, & virgam caduceam qua
 animas (vt scribit Virgilius) ille euocat orco

Pallêtes, alias sub tristia tartara mittit. P R O T I N U S

Protinus.

Protenus.

Cornaculû.

per i, aduerbium est tēporale, id est statim. Protenus per
 e, aduerbium locale, id est porro tenus, author est Caper
 grammaticus. C O E N A C V L V M locus appellatur vbi

cœnamus, vt author est Varro. sed postquam in superiori parte cœnitare cœperunt: superioris domus vniuersa, cœnacula dicta sunt. Et Cœnatio, locus in immedii parte ad cœnam sumendam. **AMBROSIA** pro deorum cibo & vnguento vsurpât poetæ: nec temere, quia ἀμβροσία Græcè dicitur immortalis. Martialis, Iuppiter ambrosia satur est, & nectare viuât. id est de nectare. Apuleius in v i, Tunc poculum nectaris, quod vinum deorum est. Et capitur etiam ambrosia pro herba quæ alio nomine artemisia dicitur. **NOVITIVS POCILLATOR**, id est Ganymedes. Fuit autem Ganymedes Trois regis Dardanorum filius, & ob admirandam pulchritudinem à Ioue in forma aquilæ raptus, quem Iuppiter pincernam suam fecit amota Hebe Iunonis filia: eo quod dum Ioui apud Aethiopas comessanti ministraret, cadens corporis sui obscœna omnibus superis monstrauit. **PALÆSTRA**, dicitur à nostris luctatio. Virgilius, Corporaque agresti nudant prædura palæstra. Capitur etiam pro loco vbi exercebantur palæstritæ.

Cœnatio.
Ambrosia.

Ganyme-
des.

Palæstra.

IN CONCIONIBVS. Concionem tria significare docet Aulus Gellius, locum, suggestumque vnde verba fierent: item significare cœtum populi assistentis: item orationem ipsam quæ ad populum dicitur. In concionibus, hoc est in conuentu & congregatione multorum. Mercurius præconis vices agit, dum Iouis & maiorum mandata populo ore nuntiat. **LEDAE FILII**, Castor & Pollux. Cum Castor in pugna aduersus Athenienses cecidisset, Pollux suam immortalitatem cum illo cōmunicauit, & impetrauit à Ioue vt alternatim viuerent. Virgilius in v i, Si fratrem Pollux alterna morte redemit. **DVO ILLI**, Alcmena ac Semele, id est Hercules & Bacchus. Nam Hercules fuit Iouis & Alcmenæ filius: Bacchus verò Iouis ex Semele Cadmi filia. **SIDON**, oppidū est Phœnicie regionis, & apud Sidonē & Tyrū Cadmum cum Phœnice regnasse scribit Eusebius. Cadmi filia quatuor fuere, Semele, Agaue, Autonoe, &

Concio.

Castor.
Pollux.

Sidon.

Ino, cum Semele Iouem concubuisse vulgatum est.

Danae.

DANAE, Acrisii Argiuorum regis filia à patre in quadam turri conclusa fuit, ob id quòd in responsis habuit se manu eius qui ex filia nasceretur, moriturum: ad hanc Iuppiter (cum alia non pateret via) in aureum imbrem ex tegulis per impluuium in gremiũ eius se cadere permisit, quæ ex eo compressu Perseum genuit. ARGOS

Argos.

nomen est vnius regiunculae in Græcia: vnde Græci, Argiui dicti sunt. fuit & nomen aliquot oppidorum Græciæ: & est in singulari neutri generis, in plurali verò masculini. OBITER aduerbium est, & significat in transcurso, transeunter, & quod vulgo dicitur, incidenter, quasi præter propositum: dictio composita ab ob & iter.

Obiter.

Antiopa.

ANTIOPA Lyci Thebarum regis vxor fuit, Asopi filia, vel, vt alii volunt, Niœi. hanc Iuppiter in Satyrum conuersus, grauidam fecit: quæ Zetum & Amphionem ex eo compressu peperit.

Veneris & Cupidinis.

VE.

V P I D O gnate, vide quæ facis flagitia, non iam de his loquor, quæ te impulsore mortales in terra vel in se quisque, vel inuicem alii in alios faciunt: verum de his ago quæ apud superos quoque designas, qui quidem Iouem ipsum cogis varias assumere formas, in quodcunque tibi pro tempore visum fuerit, eum vertens. Tum Lunam e cælo deuocas. Quin & Solem aliquoties compellis lentum apud Clymenem cessare, aurigandi muneris oblitum. Nam quicquid iniuriæ in me matrem etiam committis, audacter ac, tanquam tuto facis. Verum tu quidem,

ô deorum omnium confidentissime, Rheam
insuper ipsam iam anum, præterea deorum
tam multorum parentem eò perpulisti, vt pu-
sionem adamet, atque in Phrygium illum ad-
olescentulum depereat, ac tua iam opera in-
sanit: iunctisque leonibus, adhibitis item Co-
rybantibus (quippe qui & ipsi furore quodam
sunt afflati) per Idam montem sursum ac de-
orsum oberrat ipsa quidem Attis amore ei-
lans. Cæterum Corybantum alius suum ipse
penem ense desecat, alius demissa coma per
montes fertur insanus, alius cornu canit, a-
lius tympano tonat, alius cymbalo perstre-
pit: breuiter, omnis vndiquaque Ida tumult-
us atque insanix plena est. Proinde cuncta ti-
meo: metuo ne tale quid accidat, quandoqui-
dem te produxi, malum ingens, vt siquando
resipiscat Rhea, vel potius si pergat insani-
re, Corybātibus imperet vt te correptum dis-
cerpant, aut leonibus obiciant. Hic me sol-
licitat metus, quòd videam tibi periculum im-
minere. C. Otioso animo esto mater, siqui-
dem leonibus etiam ipsis iam familiaris sum
factus, ita vt sæpenumero consensis eorum
tergis, prehensaque iuba, equitis ritu insidens
illos agitem. At verò illi interim mihi caudis
adblandiuntur, ac manum ori insertam rece-

ptant, lambuntque, deinde mihi reddunt in-
nocuam. Porro Rheæ ipsi quando tandem va-
cauerit, ut me ulciscatur, quum in Atte sit to-
ta? Postremo quid ego pecco, quum res pul-
chras, ut sunt, offero ac demonstro? vos ne ap-
petite res pulchras. quare his de rebus ne in me
crimen conferte. Num vis ipsa tu mater, uti
neque tu posthac Martem ames, neque ille te?
V. Ut es peruicax, & nulla in re non superas: at-
tamen horum quæ dixi, aliquando memineris.

Designo.

DESIGNARE, vetustissimo significato est rem no-
uam facere in vtranque partem & bonam & malam, si-
cuti docet Donatus, enarrans illud Terentii in Adelphis,
Nam illa quæ facta sunt omitto, modo quid designa-
uit? fores effregit. VARIAS FORMAS. Nā Iuppiter
impatientia amoris se vertit in taurum, in aquilam, in
olorem, satyrum, Amphitryonem, aurum, ignem, pasto-
rē, serpētē, ut scribit Ouidius in sexto Metamorphoseos,

Endymion

ENDYMION, pastor fuit admodum formosus. cū in
Lamio Cariz monte aliquando obdormiisset, à Luna
deosculatus est, quæ in eius amorem exarserat, ita ut fra-
tris bigas suas agitādas dederit. Seneca in Hippolyto,
Arsit obscuri dea clara mundi

Nocte deserta, nitidōsque fratri

Clymene.

Tradidit currus aliter regendos. CLYMENE fuit O-
ceani & Tethios filia. & quia forma præstabat, Soli pla-
cuit, ex quo concepit Phaetontem & sorores eius.

Aurigor.

VRIGANDI, id est regendi currum. Aurigor, rego, mo-
deror. Valla, Hectori aliquis fratrum ferē aurigabatur cur-
rum.

Rheæ.

RHEA, quæ & Cybele Berecynthia & Ops dici-
tur, filia fuit Cæli, & Vestæ, & Saturni fratris coniunx.
Hanc poetæ Iouis & aliorum plurium deorum matrem

Corybâtes.

D. O.

Doris, etenim qualis qualis est, Neptuno patre prognatus est. D. Quid tum postea, si vel Ioue ipso sit progenitus, quum vsque adeò agrestis atque hispidus appareat, quòdque est omnium deformissimum, vnoculus? An verò credis genus illi quicquam profuturum ad formam? G. Ne istuc quidem ipsum, quòd hispidus est atque agrestis, vt tu vocas, illum deformat, quin virile magis est. Porrò oculus media in fronte decet etiam, quo quidem nihilò segnius cernit quàm si duo fo-

rent. D O. Videris Galatea non amantem habere Polyphemum, sed illum potius adamaré, sic eum prædicas. G. Equidem haud amo, sed tamen insignem istam vestram insultandi opprobrandique petulantiam ferre non queo. Ac mihi nimirum inuidencia quadam isthuc facere videmini, propterea quòd ille quum forte aliquando gregem pasceret suum, nòsque è littorali specula in littore ludètes cerneret in prominentibus Aetnæ pedibus, quæ videlicet inter mōtem & mare littus sese in longum porrigit, vos ne aspexerit quidem: at ego omnium vna visa sum formosissima, eoque in vnam me coniecerit oculum. Ea res vos male habet. Nam argumentū est me forma præstantiorem esse ac digniorem, quæ amer, vos contrà fastiditas esse. D. An istud tibi putas inuidendum videri, si primum pastori, deinde lusco formosa visa sis? quanquam quid aliud ille potuit in te probare præter candorem? is illi placet opinor, quòd caseo & lacti assueuerit: proinde quicquid his sit simile, id protinus pulchrum iudicat. Alioqui vbi libebit scire qua sis facie, de scopulo quopiam in aqua, si quando tranquilla steterit, despectans temetipsam contemplare: videbis aliud nihil nisi perpetuum candorem: verum is quidem non

probatur, nisi rubor admixtus illi, decus illi iunxerit. G. Atqui ego illa immodicè candida, tamen eiusmodi habeo amantem, quum interim è vobis nulla sit quam vel pastor, vel nauta, vel portitor aliquis miretur. Cæterum Polyphemus (vt alia ne dicam) etiam canendi peritus est. D. Tace ô Galatea, audiui-
mus illum canentem cum nuper pruriret in te: sed ô sancta Venus, asinum rudere dixisses. Nam lyræ corpus simillimum erat ceruino capiti ossibus renudato: tum cornua perinde quasi cubiti prominebant. Is iunctis inductis-
que fidibus, quas ne collope quidem circun-
torquebat, agreste quiddam & absconum can-
tillabat, quum aliud interim ipse voce caneret, aliud lyra fuccineret, ita vt téperare nobis ne-
quierimus quin rideremus amatoriam illam cantionem. nam Echo ne respondere quidem illi voluit balanti, quum sit adeò garrula: imò puduisset si visa fuisset stridulum illius, & ridiculum cantum imitari. Adhæc gestabat in
vlnis amasius iste delicias suas vrsi catulum pi-
lis hirtum ipsi nō dissimilem. quis autem non inuideat tibi amicum istū Galatea? G. Quin tu igitur Dori tuum ipsius amicū nobis com-
monstra qui meo sit formosior, quique do-
ctius ac melius vel voce canat, vel cythara?

D. Mihi quidem nullus est amator, neque me hoc nomine iacto, quasi sim vehementer amabilis: veruntamen istiusmodi amicū, qualis est Polyphemus, nempe totus hircū olens, tum crudis victitans carnibus, & hospites, si qui appulerint, deuorans, tibi habeas, cumque tu mutuum ames.

Sicilia.
Polyphemus.

SICILIA est regio fertilissima, olim Italiae coniuncta, nūc mari discreta. inde Siculus pastor dictus est Polyphemus Cyclops (cui oculus duntaxat vnus in frōte) quoddā in Sicilia pasceret oues. De huius inusitata magnitudine, crudelitate in hospites, atque Vlyssis quocum cæcauit, Virgilius in tertio Aeneidos, & Ouidius

Doris.

III. Metamorph. graphicè scripserunt. DORIS, nymp̄ha est seu dea maris, Oceani & Tethyos filia. Ponitur pro aqua interdum, veluti pleraque nomina deorum dearūque & inuentorū, pro rebus vel inuētis vel quibus præsunt. vt Terētius, Sine Cerere & Baccho friget Venus. **HISPIDVS** propriè setosus dicitur: horrorem tamen quendam denotat, qui vel natura vel incuria accidit. Vnde Polyphemus apud Ouidium in **III**, Barba viros hirtæque decent in corpore setæ. Et Diogenes interrogatus cur tam prolixam barbam nutrir̄et, Vt hanc tangens, respondit, memin̄erim me virum esse.

Insulto.
Opprobriare.

INSULTO, præter alia significat irridere. **OPPROBRIARE** est conuitiari & contumeliosè aliqua cūpiam obūicere. Hinc opprobrium, ignominia, dedecus. **SP**

Specula.
AEtna.

CVLA, locus est editus & eminens, vnde procul liceat videre & speculari. **AETNA**, mons est Siciliae perpetuo igne incensus, qui flammās, cinerem, & fauillas frequenter euomit. In hoc Cyclopes dicuntur Ioui fabricare fulmina. **IACERE** oculum in alium, est amoris causa & beneuolentiæ quēpiā blandè aspicere, **MA-**

Iacere oculum.

Male habere, quandoque est vexare & torquere, in-
ferdum ægrum esse & morbo laborare. **IMMODICE**, re.
nō modicē, sed multum. **CANDOREM** perpetuum. Immodice
Bene & continenter expressit colorem eximie album. Cādor per-
petuus.
Galatea dicitur quasi lactis dea. **PRURIRE**, pro-
prie est vri desiderio & appetitu confricandi sese. Pru-
ritus, talis naturæ appetitus. Transsumitur hic, vt libi-
dinem notet, qua homo lasciuens in mulieris concupi-
scentiam ardescit. **ECHO**, dea est quæ clamātibus re-
spondet. **Physici** vocāt repercussionem soni ex obiectu
laterum loci cauernosi aut cōcaui. **HIRCVM OLERE**,
est foetere more hirci. Hircum o-
lere.

Diogenis & Alexandri. D.

VID hoc rei est Alexander? itāne

Q defunctus es tu quoque perinde at-
que nos omnes? A. Vides nimirum

Diogenes: tametsi mirandum non est, si, ho-
mo cum fuerim, defunctus sim. D. Num er-
go Iuppiter ille Hammon mentiebatur, cum
te suum filium esse diceret, an verò tu Philip-
po patre prognatus eras? A. Haud dubie Phi-
lippo: neque enim obiissem si Hammone pa-
rente fuisset progenitus. D. Atqui de O-
lympiade etiam consimilia quædam fereban-
tur, puta draconem quendam cum ea fuisse
congressum, visumque in cubiculo, ex eo gra-
uidam peperisse te: porrò Philippū errare, fal-
lique qui se tuū patrem esse crederet. A. Inau-
dierā quidem & ipse ista quemadmodū tu, at
nunc video neque matrē, neque Hammonios

illos vates sani quicquam aut veri dixisse. D. Attamen istud illorum mendacium, Alexander, ad res gerendas haudquaquam tibi fuit inutile, propterea quòd vulgus te verebatur, metuebatque, quum deum esse crederet. Sed dic mihi, cuinam tam ingens illud imperium moriens reliquisti? A. Id equidem ignoro Diogenes: celerius enim è vita submouebam, quàm vt esset otium de illo quicquam statuendi: præter id vnum, quòd moriens Perdiccæ annulum tradidi. Sed age quid rides Diogenes? D. Quidni rideam? an non meministi quid Græci fecerint, quum nuper tibi arrepto imperio adularentur, principemque ac ducem aduersus Barbaros deligeret? nonnulli verò induodecim deorum numerum referrent, ac fana constituerent, denique sacra facerent tanquàm Draconis filio? Sed illud mihi dicito: vbi te sepelierunt Macedones? A. Etiamdū in Babylone iaceo tertium iam diem. Porro Ptolemæus ille satelles meus, siquando detur otium ab his rerū tumultibus qui nunc instant, pollicetur in AEgyptum deportaturum me, atque inibi sepulchrum, quo videlicet vnus fiam ex diis AEgyptiis. D. Non possum non ridere Alexander, qui quidem te videam etiam apud inferos desipientem, sperantemque fore vt ali-

quando vel Anubis fias, vel Osiris. Quin tu spes istas omittis ô diuinissime? neque enim fas est reuerti quenquam, qui semel paludem transmiserit, atque intra specus hiatum descenderit: propterea quòd neq; indiligens est AEacus, neque contemnendus Cerberus. Verum illud abs te discere peruelim, quo feras animo, quoties in mentem redit, quanta fœlicitate apud superos relicta, huc sis profectus, puta corporis custodibus, satellitibus, ducibus, tum auri tanta vi ad hoc populis qui te adorabant; præterea Babylone, Bactris, immanibus illis beluis, dignitate, gloria: deinde quòd eminebas conspicuus, dum vectareris, dum amiculo candido caput haberes reuinctum, dum purpura circumamictus esses, nunquid hæc te discruciant, quoties recurrant animo? Quid lachrymas stulte? an non id te sapiens ille docuit Aristoteles, ne res eas quæ à fortuna proficiscantur, stabiles ac firmas existimares? A. Sapiens ille, quum sit assentatorum omnium perditissimus? Sine me solum Aristotelis facta scire, quàm multa à me petierit, quæ mihi scripserit, deinde quemadmodum abusus sit mea illa ambitione, qua cupiebam eruditione cæteris præstare, quum mihi palparetur interim, ac prædicaret me nunc ob formam, tanquam & ipsa summi boni pars quædam esset, nunc ob
d.i.

res gestas atque opes: nam has quoque in bonorum numero collocandas esse censebat, ne sibi vitio verteretur, quod eas acciperet. Plane præstigijs vir ille quidem erat ac fraudulentus ô Diogenes: quanquam illud fructus scilicet ex illius sapientia fero, quod nunc perinde quasi summis de bonis excrucior ob ista quæ tu paulo antè commemorasti. D. At scin' quid facies: ostendam tibi molestiæ istius remedium. Quandoquidem his in locis verum non provenit, fac ut Lethei fluminis aquam ausis faucibus attrahens bibas, iterumque ac sæpius bibas: atque eo pacto defines de bonis illis Aristotelicis discruciaci. Verum enim Cletum etiam illum, & Callisthenem video, cumque his alios complures rapti in huc sese ferentes, quo te discerpant, poenasque sumant ob ea quæ quondam in illos commisisti: quare fac in alteram hanc ripam te conferas, & crebrius (ut dixi) bibas.

- Hammos.** HAMMOS, Græcè arena. Hammon arenarius, Epitheton Iouis, quia Iuppiter colebatur in loco arenoso & extrema Libyæ, quomodo Apollo Clarius est dictus, quod coleretur in insula Claro. **Olympias.** OLYMPIAS, regina Macedoniæ, mater Alexandri. Aliter, tempus quinque annorum apud Græcos: sicut apud Latinos Lustrum, spatium est quinque annorum. **Erro.** ERRARE, est verum pro falso, aut pro falso verum, aut certum pro incerto asseverare, falli, decipi. **Hammoni vates,** sacerdotes, prophetae Iouis Hamonis. **Perdicca,** unus

ex duobus Alexandri. **BABYLON**, vrbs Chaldææ in- **Babylon.**
 gens & ampla, à turre Babel, quod confusionem notat,
 etenim cum vnica esset lingua, & homines turrim vs-
 que sydera ædificare statuerent, Deus linguam eorum
 confudit, impietatemque pluralitate idiomatum ple-
 nit. **IN DVODECIM DEORVN.** Duodecim dii **Dii maio-**
 erant selecti, qui maiores gentium dii dicebantur, Iu- **res.**
 no, Vesta, Minerva, Ceres, Venus, Diana, Iuppiter,
 Mars, Mercurius, Neptunus, Vulcanus, Apollo. **Æ- Ægyptus.**
GYP TV S, regio Libyæ vbi perpetua est serenitas, atque
 ea causa, Nilus fluuius illam singulis annis irrigat: prò-
 que magnitudine inundationis eius, aut caristia est, aut
 vilitas annonæ. **DII ÆGYPTII**, idola in Ægypto
 culta, quæ plurima erant. **ANVBIS**, Mercurius in for **Anubis.**
 ma canis ab Ægyptiis veneratus. Alii filium Osiridis,
 quod canem insigne gestaret, sub canis imagine cultum
 dicunt. **OSIRIS**, rex Ægypti tandem in deos rela- **Osiris.**
 tus cum vxore sua Iside colitur sub imagine bouis, quæ
 Apim seu Serapim appellant, propterea quod ab vxore
 post eadem eius à fratre factam quæsitus & inuen-
 tus, laceratus ibidem, postea repertus, bos creditus sit fu-
 isse Osiris. **PALVS**, hic est aqua stagnalis apud infe- **Palus.**
 ros, de qua Virgilius in **VI. ÆNEIDOS.** **ÆACVS**, vnus **Æacus.**
 inferorum iudex. Tres enim dicuntur esse, Radaman-
 thus, Minos, Æacus, omnes reges Cretenses: & ob in-
 stitiam, filii Iouis dicti: ob seueritatem autem apud in-
 feros iudices existimati. **BACTRA**, regio Scythiæ, vl. **Bactra.**
 tra Assyriam, nomen quoque vrbs quæ caput regionis
 est. Bactri qui & Bactriani, populus loci illius: & decli-
 natur Bactra tantum pluraliter. **AMICVLVM**, redi- **Amiculu.**
 miculu, vitra quam tenia vocant. **ARISTOTELES**,
 summus philosophus, Alexandri præceptor. **PALPA-** **Palpari.**
RI, adulari, assentari. **PRÆSTIGIOSVS VIR**, **Præstigio-**
 fascinator, versipellis. **VERATRVM**, helleborus **Veratrum.**
 herba qua melancholia purgatur, ac mentis sanitas
 d.ii.

Lethe.
Clitus.

conciliatur. **LETHE**, flumen inferorum, quod quæ-
stat, omnium rerum obliuiscitur. **CLITVS**, euthe-
Alexandri filius, dux eius fidissimus, qui Alexandrum
pugnantē ab ictu letali sese obiciens defendit. Sed tan-
dem ab ebrio Alexandro quod liberius patris Philippi
res gestas extulisset, interemptus. **CALLISTHENES**
philosophus Alexandrum in Indiam sequutus, & ab eo
trūcatus nasum, manus, aures, more feræ in cauea reclu-
sus fuit, quod ipsum non adoraret, & adorantes barba-
ros irrideret.

Callisthe-
nes.

Menippi & Chironis.

M. E.

Q V I D E M inaudiui Chiron te deus
E cum esses, tamen optasse mortem. **C.**

Vera nimirum sunt ista quæ audisti
Menippe, planēque mortuus sum, sicuti vides,
quum mihi licuerit immortalem esse. **M.** At
quænam te mortis cupido tenebat, rei videli-
cet quam vulgus hominum horreat? **C.** Di-
cam apud te, virum neutiquam stultum atque
imperitum. Iam mihi desierat esse iucundum
immortalitate frui. **M.** Quid? an iniucun-
dum erat te viuere, lucēque tueri? **C.** Erat
inquam Menippe: nam quod iucundum vo-
cant, id ego neutiquam simplex, sed varium
quiddam esse arbitror. Verum quum ego sem-
per viuerem, atque iisdem perpetuo rebus vte-
rer, sole, luce, cibo, tum horæ eadem recurre-
rent, reliqua item omnia, quæcunque contin-
gunt in vita, reciproco quodam orbe redirent,
atque aliis alia per vices succederēt, satietas vi-

delicet eorū me cepit. Neque enim in eo voluptas est sita, si perpetuo fruaris iisdem, sed omnino in permutando posita est. M. Probe loqueris Chiron. cæterum hæc quæ apud inferos agitur vita, quinam tibi procedit, posteaquam ad hanc tanquam ad potio-rem te contulisti? C. Haud insuauiter Menippe: siquidem æqualitas ipsa quiddam habet admodum populare: nihil autem interest, vtrum in luce quis agat, an in tenebris. Præterea neque sitiendum est nobis quemadmodum apud superos, neque esuriendum, sed eiusmodi rerum omnium egentia vacamus. M. Vide Chiron ne temet ipse inuoluas, neve eodem tibi recidat oratio.

C. Quamobrem isthuc ais? M. Nempe si illud tibi fastidio fuit, quod in vita semper iisdem similibusque rebus vtendum erat, quum hic itidem similia sint omnia, eundem ad modum pariet fastidium: ac de integro tibi querenda erit vitæ commutatio, atque hinc quopiam aliam in vitam demigrandum, id quod arbitror fieri non posse. C. Quid igitur faciendum Menippe? M. Illud nimirum vti sapiens quum sis, quemadmodum opinor, & vulgo prædicant, præsentibus rebus sis contentus, bonique consulas quod adest: neque quicquam in his esse putes quod ferri non queat.

Chiron.

CHIRON, Cētaurus Saturni & Philyrae filius, ceteris
sui temporis bonitate & iustitia superavit: argonantes
cum quibus nauiganit, iudex & medicus. Aesculapium
& Achillem medicinam docuit, qui & virtutes herba-
rum inuenit in monte Pelio. Cum hospitis Herculis sa-
gittas hydræ sanguine tinctas, quibus immania Cēta-
rorum corpora prostrauerat, admirabūdus tractaret, una
manibus delapsa, atque in pedem decidens, mire eum af-
flixit: sed deorum miseratione post nouem dies in astra
translatus est. CUPIDO, desiderium & cupiditas: ali-

Cupido.

Tueri.

Recurrere.

Reciprocu.

Orbis.

Satietas.

Quinam.

Potior.

Egens.

Fastidium.

Deintegro.

Demigrare.

quando deus amoris, Veneris filius. TVERI, videre;

conspicere. RECVRRERE, redire. RECIPRO-

cvm, reflexum, repetitum. ORBIS, circulus, circula-

tio. SATIETAS, saturitas. QVINAM, quomodo,

quo pacto. POTIOR, melior. Persius,

Quis potior iudex, puerisve quis aptior orbis?

EGENTIA, carētia. TEMET, teipsum. FASTI-

DIVM, nausea & quasi contemptus cum fastu. DE-

INTEGRO, rursus, iterum, ab initio. DEMIGRA-

RE, mutare domicilium.

Menippi & Cerberi.

ME.

EV S Cerbere, quandoquidem mihi

H tecum cognatio quādam intercedit,

quum & ipse sim canis, dic mihi per

stygiam paludem, quomodo sese habebat So-

crates quum huc accederet? Verisimile est au-

tem te, deus quum sis, non latrare modo, ve-

rum etiam humano more loqui si quando ve-

lis. C. Quum procul adhuc abesset Menip-

pe, visus est constanti atque interrito adire vul-

tu, perinde quasi mortem nihil omnino for-

midaret, ac tāquā hoc ipsum vellet iis qui pro-

cul à specus ingressu stabant ostendere: verū simul atque despexit in hiatum, viditque profundum atque atrum antri recessum, simulque ego cunctantem etiam illū aconito mordens, pede correptum detraherem, infantium ritu eiulabat, suosque deplorabat liberos, nihilque non faciebat, in omnem speciem sese conuertens. M. Nū igitur fucate sapiens, erat ille, neque verè mortem contemnebat? C. Haud verè: cæterum vbi vidit id esse necesse, audaciam quandam præ se ferebat, quasi verò volens id esset passurus, quod alioqui volenti nolenti tamen omnino fuerat ferendum, videlicet quo spectatoribus esset miraculo. Equidem illud in totum de viris istiusmodi verè possim dicere, Ad fauces vsque specus intrepidi sunt ac fortes: porrò intus quum sunt, nihil mollius neque fractius. M. Cæterum ego quonam animo tibi visus sum subiisse specum? C. Vnus mortalium Menippe, sic mihi visus est subire, vt tuo dignum erat genere, & prior te Diogenes, propterea quòd neutiquam adacti subieritis, aut intrusi: verum tum vltronei, tum ridētes, atque omnibus plorare renuntiantes.

s t y x, inferna dicitur palus per quā dii iurāt, neque Styx. timore poenæ audent peierare: priuabantur enim ad tempus qui peierassent, diuinitate, quòd ei ideo concessum fingūt poetæ, quia Victoria eius filia Ioui aduersus gigantes pugnāti fauerit. s o c r a t e s, philosophus Athe- Socrates.

nienfis, & Apollinis iudicio ſapientiffimus. Hippocritus
moralia docuit: tantæque in omni vita cōſtantia, ut nul-
lo tempore aut triſtior, aut lætior viſus fit: neque cum ci-
cutam moriturus biberet, quàm cum vxorem duceret.

Formido.

Aconitum.

Liberi.

Fucate.

Tuo gene-
re.

Vltroneus.

FORMIDARE, metuerè, timere. ACONITVM,

venenum. LIBERI, filii ingenui. FUCATE, fictæ,

ſimulatæ. TVO GENERE, tua ſecta, tua profeſſione.

VLTRONEI, volentes, non coacti. Hieronymus in
quæſtionibus Hebraicis, Tritum prouerbium eſt, vltro-

neus neas putere merces.

Hercules Galli-

CVS LVCIANI,

Desyderio Erasmo Rot. interprete.

HERCVLEM Galli lingua gētis vernacula Ogmium vocant. Porro deum ipsum noua quadam atque inusitata figura depingūt: decrepitus est apud illos, recaluafter: reliquis capillis, si qui reliqui sunt, planè canis: cute rugosa, & in aterrimum exusta colorem, cuiusmodi sunt nautæ isti senes. Charontem potius aut Iapetū quempiā ex his qui apud inferos versantur, diceres. In summa, quiduis potius quàm Herculem esse coniiceres ex imagine. Atque tali specie quum sit, tamen Herculis ornatū gerit, vt qui tum leonis exuuiū indutus sit, tū clauā dextra teneat, tum pharetram humeris aptatam portet, tū arcum tensum læua prætēdat: denique modis omnibus Hercules est. Hæc equidem arbitrabar in Græcanicorum deorum contumeliam perperam facere Gallos, quū eum eiusmodi fingerent effigie, quo nimirum illum talibus picturis vlciscerētur, quòd olim in regionem ipsorum incurfasset prædas agēs id temporis, quū

Geryonis armenta vestigans, Occidentaliū
gentiū plerasque regiones peruastaret. At no-
dum etiā dixi, id quod erat in imagine ma-
ximè nouum atque mirandum: siquidem Her-
cules ille senex ingētem admodum hominum
multitudinem trahit, omnibus ab aure reuin-
ctis: porrò vincula, catenulæ tenues auro ele-
ctroue confectæ, pulcherrimis istis monilibus
adsimiles. Atqui quū vinculis vsqueadeò fra-
gilibus ducantur, tamen neque de fugiēdo co-
gitant, cum alioqui cōmmodè possint: neque
prorsus obnituntur, aut pedibus aduersus tra-
hentem obtendūt, sese resupinantes: verum a-
lacres ac læti sequuntur, ducentem admirātes,
vltro festinantes omnes, & laxatis funiculis e-
tiam anteuertere studentes, perinde quasi gra-
uiter laturo, si soluerentur vinculis. Ne illud
quidem pigebit referre, quod mihi videbatur
omnium absurdissimū: etenim quum non in-
ueniret pictor vnde catenularum summas an-
sas neceret, videlicet dextera iam clauam, læ-
ua arcum tenente, summam dei linguam per-
terebrauit, atque ex hac religatis catenulis eos
trahi fecit. Ipse nimirum ad eos qui ducebantur,
vultum & oculos conuertebat, arridens,
Hæc ego quum diutius assistens essem cōtem-
platus, admirans, hæsitans, indignans, Gallus
quispiam, qui propius astabat, nostratium lite-

rum nō indoctus (id quod declarauit, quum Græcanicam linguam absolutè sonaret). Philosophus opinor ex eo genere Philosophorum, quod apud illos esse fertur, Ego tibi hospes, inquit, picturæ istius ænigma explicabo: nā videre vehēmenter ad eam attonitus ac stupefactus. Orationem nos Galli nequaquā arbitramur esse Mercurium, quemadmodū vos Græci, verum Herculi illam tribuimus, propterea quòd hic Mercurio longè robustior extiterit. Nam quòd senex fingitur, nihil est quod mirere: siquidem vna facundia consuevit in senecta demum absolutum vigorem ostendere, si modo verum vestri dicunt poetæ,
Obduci iuuenum densa caligine pectus:
Contra senectam posse quiddam dicere
Rudi iuuenta melius ac præclarius.

Hinc videlicet apud vos & Nestoris lingua melle profluit, & Troianorum concionatores liriocessan edunt, videlicet floridā quandā vocem: nam liria (si satis commemini) flores appellantur. Proinde quòd ab auribus vinctos ad linguam trahit senex hic Hercules, qui non aliud quàm ipse est sermo, ne id quidem debes admirari, qui quidem non ignores linguæ cum auribus esse cognationem. Neque verò ad cōtumeliam illius illud pertinet, quòd ea pertusa est: nam memini, inquit, & lambi-

cos quosdā versiculos ē comœdiis apud nos
discere,

Siquidem viris loquacibus

Extrema lingua perforata est omnibus.

Quin de eodem hanc in summa habemus opi-
nionem: vt quicquid egit, id oratione facun-
diāque confecisse putemus, vtpote virū sapien-
tem, ac persuadendo pleraque sibi subegisse.

Iam tela illius nimirum rationes sunt acutæ,
missiles, scitæ, atque animum sauciantes: vnde
pennigera dicta vos quoque nominatis. Ha-

ctenus Gallus. Ac mihi quidem quū huc me
conferens mecū inter eundum perpenderem,
num decorum iam esset, vt tam grandis natu,
quique iam pridem ab his doctrinæ certami-
nibus memet abdicassem, rursus me tā mul-
torum iudiciū calculis exponerem iudicandū,
in tempore subiit animū meū eius picturæ re-
cordatio: nā antehac verebar, ne cui vestrū vi-
derer hæc admodū pueriliter agere, quasque
præter ætatē iuuenari. Proinde nequis Home-
ricus adolescentulus illud mihi impingeret di-
cens, A Ætas iam periit tua. Tum illud,

Ac te corripuit cariosa senecta, minister

Inualidusque tibi, & segnes tardique caballi:

Videlicet eo scommate pedes meos notans.

Verum quoties senex ille Hercules recurrit a-
nimo, ad quiduis adducor vt faciā: neque me

pudet hæc audere, quum sim ipsi æqualis im-
gini. Itaq; robur, celeritas, forma, & si qua sunt
alia corporis bona, valeant: cùmque his tuus ô
Teie vates, cupido, vbi me mento subcano vi-
derit, auro rutilantibus alis, si videbitur, vel a-
quillas præteruolet: neque laborabit Hippocli-
des, imò nunc vel maxime tempestiuũ fuerit,
facundia repubescere, florere, vigere, & quàm
licet plurimos ab auribus ducere, ac sæpius ar-
cu ferire: quandoquidem periculum non est,
nequando quis præter spem pharetrâ inanem
reperiat. Vides quibus modis ætatem meam,
meamque senectutem ipse consoler animem-
que, adeo vt non sim veritus nauim iam olim
in terram subductam denuo reuellere, suisque
instructam armis, medium in pelagus demit-
tere. Contingant autem à vobis ô dii, afflatus
secundi, quando nunc vel maxime præsentem
bono atque amico vento nobis est opus: quo
si digni modo videbimur, in nos quoque di-
cat aliquis Homericum illud,
Quos profert senior pannis è vilibus armos.

Eunuchus siue

PAMPHILVS LVCIANE,

Des. Erasmo Roterodamo inter-
prete.

NDE nobis aduenis Luciane, seu
V quidnam rei rides? Semper tu qui-
dem & alias consueuisti nobis hilaris
ac festiuus occurrere: verum isthuc magis ali-
quid solito videtur esse, de quo risum nec con-
pescere queas. L. E foro tibi adsum ô Pam-
phile: porro mox efficiam, vt tu quoque mo-
cum rideas, simulatque audieris cuiusmodi li-
tis adfuerim actioni, duobus philosophis in-
ter sese contendentibus. P. Iam isthuc ipsum
profecto ridiculum est quod ais, philosophos
iuuicem lites agitare. Nam etiam siquid ma-
gni fuisset negotii, inter ipsos modeste citra-
que pugnam controuersiam compositam o-
portuit. L. Quid ais? tranquille componant
illi, qui quidem solida plaustra conuitiis onu-
sta, alter in alterum effuderint, vociferantes mi-
raque peruicacia contendentes? P. Videlicet
de disciplinis atque opinionibus Luciane, ita
vt assolent, dissentiebant, quod erant diuersæ
factionis. L. Nequaquam: imò aliud quid-

dam erat hoc de quo diffidebāt: nam eiusdem
 sectæ erant ambo, eiusdemq; scholæ, & tamen
 orta inter eos lis erat. Porro iudices qui cogno-
 scabant, primates erāt huius Reipub. natūque
 maximī ac sapientissimi: breuiter apud quos
 pudeſcat aliquis etiam parū apte quippiam elo-
 quutus, nedū ad tantam prouectus inuerecun-
 diam. P. Quin tu igitur litis argumentū ex-
 ponis, quō videlicet ipse etiam cognoscam,
 quæ res tibi tantum risum concitarit? L. Scis
 Pamphile salariū, idque neutiquam exiguum
 ab imperatore fuisse constitutum singulis phi-
 losophorum generibus, puta Stoicis, Platoni-
 cis, Epicureis: cūque his etiam Peripateticis:
 ita vt vnique sectæ præmium esset æqua-
 le. Cæterum demortuo ex his quopiam, alius
 aliquis in eius locum subrogandus est, qui
 sit optimarum calculis probatus. Porro præ-
 miū illud, neque bubula pellis erat quæpiam,
 quemadmodum ait Poeta, nec porcellus: ve-
 rum singulos in annos decies mille nūmūm,
 quos accipiunt, vt doceant iuuentutem. P.
 Memini quidem ista. Quin aiunt nuper ex
 illis idem obiisse quempiam: alterum (ni fal-
 lor) e Peripateticis. L V C. Hæc ipsa Pam-
 phile Helena: propter quam illi inter sese sin-
 gulari certamine cōflictabāt. Et hætenus qui-
 dem nihil etiam ridendum erat in illis præter

hoc, quòd quum philosophos esse se profiterentur, ac pecunias pro nihilo ducere: tamq̃garũ gratia perinde atq; pro patria in discrimen adducta pro religione maiorũ, pro monumentis progenitorum decertarent. P. Atqui Peripateticorum istud est decretũ, non admodum esse negligendas pecunias: verum eas in tertio quodam bonorum ordine esse ponendas. L. Recte dicis: nam ita quidem aiunt. Proinde bellum hoc ex maiorũ iudicio, sententiãq; illis extitit: verum quæ postea consequuta sint, iam ausculta. Primũ complures quidem alii in defuncti illius funebribus ludis decertabant: sed inter hos præcipue duo viribus pares, puta Diocles ille senex (nostis quem dicam, contentiosum illũ inquam) præterea Bagoas, qui quidẽ ea specie est, vt eunuchus esse videatur. Inter hos initio de doctrina, deque philosophiæ decretis atq; opinionibus est decertatũ: & vterque sui specimen ac documẽtum dedit, quòd esset Aristotelicæ factionis, quòdque eius placita sequeretur ostẽdit. At per Iouẽ in hoc certamine neuter altero superior erat. Lis igitur huc deflexit denique. Diocles desinẽs iam eruditionis suæ periculũ ac specimen ostẽdere, ad Bagoam descendit, ac vitã illius in primis carpere est aggressus. Bagoas itidẽ huius vitã vicissim taxabat. P. Idque merito Luciane. Si

quidem eius rei magis erat habēda ratio. Proinde si ego fortē iudex causæ sedissem, magis in hoc, vt mihi videtur, futurus eram occupatus; potiūsq; spectassem, vter morib⁹ esset præstantior, q̄ vter ad disputandū ac dicendū prōptior: atq; illi potius q̄ huic victoriā adiudicasset. L. Rectē dicis. Equidem isti tuæ sententiæ meum & ipse calculū addo. Verū vbi iam conuitiis, vbi maledictis essent satiati, tandem Diocles illud aiebat nefas esse, vel conari aut proponere Bagoam, vti cum philosophiæ studio, cūque pulcherrimis illius præmiis commerciū haberet, qui quidē eunuchus esset: imò hoc hominū genus, nō solū ab eiusmodi contubernio secludi oportere, verū ab ipsis etiā sacris, ac vasis puris, breuiter ab omnibus publicis vtiis eiici: ostendēs inauspicatū quoddā & occursum infaultū spectaculū fore, si quis mane domo egressus, vel videat istiusmodi quippiā. Atque hac de re multis verbis disserēbat, affirmans eunuchū neque virū esse, neque mulierē, sed quiddā vtrinq; compositū & conflatum, planēque monstrū ab hominū natura speciēque alienū. P. Nouā accusandi rationē nobis narras Luciane. iamq; & ipse ridere cōpellor, crimen audiens tā inauditū. Sed alter ille quid? num obticebat? an vicissim & ipse quiddā ausus est ad ista respōdere? L. Initio

quidem pudore ac metu (nam id est istis familiare) diutius obticebat, erubescens interim, palamque præ se ferens id quod erat. Tandem autem tenuem quandam ac muliebrē edens vocem, negabat æquum facere Dioclem, qui se quod eunuchus esset, ob id à philosophia secluderet, cum qua foeminis etiam esset commercium. Allegabatur Aspasia, Diotima, Thargelia, quæ causam illius adiuuabant. Præterea Academicus quidam eunuchus natione Gallus, qui paulò ante nostram ætatem maximi nominis apud Græcos floruiisset. Porro Diocles etiā illū ipsum, siquidem extaret, ac simili negotio sese misceret, prohibiturum sese respondit, nihil expauēfactū opinione, quā apud vulgus obtinebat. Adhæc cū ipse quædā dictæria in illū iaciebat, tū referebat in eū, quæ à Stoicis maximèque Cynicis dicta ad risum cōiunctandū erāt idonea, de corpore mutilo atq; imperfecto. Hac in re iudicium cognitio versabatur. Deniq; toti⁹ causæ iā illud caput esse crepit, Nū eunuchus idoneus esset cēsendus, qui ad philosophiā admitteretur, quiq; iuuenibus præfici postularet, quū alter interim formā etiā ac corporis integritatē, in philosopho requirēdam esse diceret: maxime verò vti barbam altam ac promissam gerat, quo videlicet iis, qui discendi cupidi aduenirēt, vir grauis appareat,

& is cui fides haberi debeat, neq; indignus videatur decem illis drachmarum milibus, quæ forent ab Imperatore capiendæ. Cæterū eunuchorū conditionē etiā quā spadonū esse vi-
liorem. Nā illos aliquādo virile quiddā exper-
tos fuisse: at hūc ab ipso statim ortu fuisse ex-
cūm, planēque animal esse quoddā, varium
atque anceps, non aliter quā cornices, quæ
neque inter columbas, neque inter cortios nū-
merari quæant. Alter contra responderet eo iu-
dicio nō de corporis agi figura, verū de ani-
mi virtute, proinde mentis qualitatem expēdi
oporteret, deq; dogmatum cognitione quære-
dum esse. Eius rei testis citatus Aristoteles, qui
quidem Ermeam eunuchum Atarne oriundū
tyrānum supra modum sit admiratus, adeo v-
t illi perinde atq; Diis sacra fecerit. Ausus est &
illud addere Bagoas, multo magis idoneū esse
eunuchum, cui adolescētes erudiendi credan-
tur, quod ab hoc nulla in illos calumnia possit
hære, neq; Socraticum illud crimen in hūc
cōpetat, quod adolescentulos corrumpat. De-
inde quæ ille potissimum in mētum imberbe
fuerat cauillatus, ea hic facit, v-
t ipsi quidem videbatur, reiecit. Etenim si ē barbæ prolixita-
te, inquit, philosophos æstimare cōuenit, nimi-
rum hirc⁹ ante omnes primas tenebit. Hic ter-
tius quidā assistens (nomē hominis silebitur)

Atqui iudices, inquit, hic malis læuibus, ac for-
minea voce, reliquóq; corporis habitu, eunu-
cho adsimilis, si quis vestes detrahat, egregie
vir esse videbitur. Alioqui mentiūtur qui fe-
runt eum aliquando in adulterio deprehensum,
membra in membris, vt legū tabule loquun-
tur, habentē, atque id quidem temporis ad eu-
nuchū confugisse, eaque reperta latebra abso-
lutum fuisse, quū iudicibus crimen persuaderi
non posset, vt qui e specie hominem iudicaret
eunuchum. At nunc mihi palinodiam canta-
turus videtur, idque propter ostentatum præ-
mium. Hæc cū diceretur, omnibus, vt par erat,
risus est obortus. Porro Bagoas magis etiam
perturbabatur, omnem in specie sese varias, at-
que in innumerabiles versus colores, tū frigi-
do sudore fluēs, ac neq; decorū sibi existima-
bat adulterii crimen agnoscere, neque rursus
eam accusationem inutile ad præsens certa-
mē arbitrabatur. P. Profecto deridicula sunt
ista Luciane, neque vulgarem vobis, vti con-
iectandum est, voluptatem præbuerūt. Verum
quo tandem res euasit? Et quid super his pro-
nuntiarūt iudices? L. Nō erat eadē omnium
sententia. Verū aliis quidem visum est, vti nu-
dato illo, quēadmodū in emptitiis seruis fieri
consuevit, inspicerent, num in iis quæ ad pe-
nem pertinent, philosophari posset. Alii vero

sententiam dixere multo magis etiā hac ridiculam: nempe vt accersitis ē lūstro mulieribus aliquot iuberēt illū cū illis congredi, ac viri officio fungī, astante interim ē iudicibus quopiā, qui quidem esset natu maximus fidēque spectatissima, qui inspiceret, num philosophū pręstaret. Hęc vbi omniū risu fuissent excepta, neque quisquam omnino adesset, cui non doleret alius risu concussus, visum est vt integra causa in Italiam reiiceretur. At nunc alter, vt aiunt, ad eloquentiæ ostentationem semet exercet, atque instruit, & accusationem quā elaboratissimam meditatur, adulterii crimen aggrediens, id quod ipsi maxime aduersatur. Quod quidem & hic facit, iuxta malorū rethorum morem, cum ex ipso crimine aduersarium inter viros recenset. Cōtra Bagoas diuersa cura, quemadmodū audio, & assidue virum agit, negotiūque prę manibus habet. Postremo victurū sese sperat, si modo docere possit, se nihilo deteriorem esse equas incuntibus asinis. Id enim amicē visum est optimū philosophiæ documentū, atque vna demonstratio quę refelli non queat. Proinde optarim, vt filius qui mihi est adhuc admodum adolescēs, non animum & linguam, sed penem haberet ad philosophiam idoneum.

Lucianus de sa-

CRIFICIIS, DES. ERA
smo Roterod. interprete.

NIMVERO si quis recensere velit,
E quæ stultissimi mortales facit in sa-
cris, in festis diebus, in aduendis salu-
tandisque diis, tum quas res ab illis petat, quæ
vota faciant, cuiusmodi sint quæ de illis sen-
tiunt statuuntque: equidem haud scio, sitne
quisquam animo curis ita cōfecto, vsque adeo
moesto, quin risurus sit, vbi perpenderit nego-
tii tum absurditatem, tum amentiam. At mul-
to ante quàm ridere incipiat, opinor secum il-
lud expendet, vtrum pios istos appellari cōue-
niat, an contra diis inimicos, atque infelices,
ac genios malos, qui quidem numen ipsum
rem vsque adeo humilem atque abiectam exi-
stimat esse, vt humanis egeat obsequiis, utque
adulatione capiatur ac gaudeat, rursus vt sto-
machetur, atque iracundè ferat, si negligatur.
Nā AEtolica illa mala, simulque Calydonio-
rum calamitates, totque hominum cædes, ad
hæc & Meleagri interitum, hæc omnia à Dia-
na authore profecta esse prædicant, quæ vide-
licet grauer ferret, quod ab OEno non esset

ad sacrificium adhibita: vsqueadeo nimirum
altè dolor hic animo illius infederat, quòd sa-
cris epulis esset frustrata. Quin illā iam mihi
videre videor, vt erat id tēporis in cælo solita-
rīa, reliquis diis ad OEnei cōuiuium profectis
foras, miseris modis gerentē sese, ac miserabi-
liter eitulante, q̃ ab eiusmodi festo esset abfutu-
ra. Cōtrā AEthiopes illos fortunatos, ac mul-
tis modis foelices quis dixerit, si modo Iupi-
ter illis gratiā referret pro humanitate, quā in
inīcio poematis Homerici in ipsum exhibue-
rāt, duodecim perpetuos dies epulis acceptū,
idq; quū reliquis etiā diis comitatus ad cōui-
uiū veniret? Vsqueadeo nihil vt apparet, quic-
quid faciunt illi, gratis faciunt, verum sua bo-
na vendūt mortalibus, atq; emere quidē ab il-
lis licet omnia, puta bonā valetudinē bucula,
diuitias bobus quatuor, tum regnū bobus cen-
tum. Præterea sospitē ab Troia in Pylū reditū
tauris nouem. Iam ex Aulide ad Ilium trans-
mittēdi facultatē regia puella. Nam alius qui-
dam, ne id temporis vrbs caperetur à Miner-
ua mercat⁹ est bobus duodecim, ac peplo. Ve-
risimile est autem, esse præterea quædam, quæ
vel gallo, vel corolla, vel solo thure ab illis re-
dimi queant. Hæc igitur quum non ignora-
ret, opinor, Chryses ille, vtpote tum sacerdos,
tum senex, diuinarumque rerum egregiè pe-

ritus, posteaquam re infecta redisset ab Agamemnone, tanquam qui pridem Apollini mutuum dedisset beneficiū, ita nunc imputat ac reposcit vicem, quin conuitiatur etiam prope modum, nempe quum sic ait, Equidem Apollo egregie, templum tuum, quum id temporis adhuc esset incoronatum, sæpenumero coronis ornaui, deinde tam multas tibi in aris adoleui coxas taurorum, pariter atque caprarum. At tum contra, me negligis, quum huiusmodi patiar iniurias, proque nihilo ducis hominem bene de te meritū. Qua quidem oratione intantum ille pudefactus est, vt protinus arrepto arcu, ac supra nauium stationem sese collocans, pestem in Græcorum copias iacularetur, ne mulis quidem & canibus intactis. Sed quoniam de Apolline incidit mentio, referam de eodem & alia, quæ de illo sapientes isti tradunt, nō illa quidem quoties quā infœliciter amarit, nō Hyacinthi cædem, neque Daphnes superbiam, verum quemadmodum damnatus etiam fuerit, & ob Cyclopes interfectos in exilium exactus. Vnde factū, vt è cælo in terrā demitteretur, humana iam sorte vsurus, nostrisq; malis factus obnoxius. Præterea autē quemadmodū in Thessalia mercenariam operam suam locarit apud Admetū, tum item in Phrygia apud Laomedontem, atque apud

hunc quidē haud solus, verū cum Neptuno, qui ambo propter egestatē lateres cōponerēt, inque cōstruendis mœnibus operā præstarēt. Ac ne mercedē quidem solidam à Phryge illo milerūt, verū debebat illis adhuc de summa, vt ferūt, pl⁹ triginta drachmas Troiani nomis-
matis. Quid enim? An non hæc in deorū honorem fabulatur poetæ? Atque his etiam multò diuiniora de Neptuno, de Prometheo, de Saturno, de Rhea, denique de vniuersa fermē Iouis familia, idque inuocatis, vt adsint canentibus in exordio poematū, Musis, à quibus tādē velut afflati numine (id quod apparet) huiusmodi quædā cantāt, Quemadmodū Saturnus vt primum Cælum patrē suum execuisset, ipse in eo regnauerit, deinde liberos suos deuorarit, sicuti ferūt fēcisse & Argium illum Thyestē. Deinde quēadmodū Iuppiter furtim occultat⁹ à Rhea, saxum pueri loco subiiciente, in Cretā sit ablegatus, atque inibi à capella nutrice sit alitus: itidem videlicet, vt Telephus à cerua, Cyrus Persa (is qui prior regnauit) à cane narratur enutritus. Postea quēadmodum expulso patre, atque in vincula coniecto, ipse potitus sit imperio. Duxerat autē vxores cōplures quidem alias: sed postremo loco Iunonē germanā, idque iuxta Persarū & Assyriorū institutū. Tum autem quòd esset in amores propēsus, atque in

Venerē effusus, facile cælū liberis explere
quorum alios ex suæ sortis deabus creatur
contrā nothos ex mortali, terrestrique genere
sustulerit. Quū interim generosus ille, nunc in
aurū, nunc in taurū, nunc in cygnū aut aquilā
verteretur: ac in summa plures sibi formas assu-
meret, quā vel Protheus ipse. Porro Minerva
ē suo ipsius capite progenuit, hanc planē sub ip-
so cerebro complexus. Nā Bacchum imperfe-
ctum adhuc (vt aiunt) ē matre etiamnum con-
flagrāte surreptum, in suum femur illatum de-
fodit. Deinde vrgente partu, execut. Nec his
dissimilia de Iunone etiam canunt: nempe hāc
citra virilem congressum, subuentaneo conco-
ptu grauidam puerum edidisse Vulcanum: at-
que eum quidem nō admodum fortunatum,
verū excusorem ac fabrum ærarium: qui-
que perpetuo tum in igni tum in fumo verse-
tur, ac scintillis oppletum: quippe cuius ars in
fornacibus exerceatur. Tum autem ne pedibus
quidem integris: claudicare enim ē ruina, quā
ā Ioue præceptus datus esset ē cælo. Quod ni
Lemnii pro sua bonitate eum, dum adhuc fer-
retur in aere, suscepissent, perierat nobis Vul-
canus, non aliter quā Astyanax ē turri deie-
ctus. Quāquam quæ de Vulcano narrant, to-
leranda videātur. Cæterum de Prometheo, cui
nō cognitum est, quā atrocitas sit passus, pro-

pterea quòd supra modū humanæ gentis amās fuerit? Siquidem hunc Iuppiter in Scythiā deportatum, super Caucasum mōtem cruci suffixit: adhibita illi aquila, quæ iecur illius assidue circumroderet. Hic itaque pœnas pendit. Porro Rhea (nam sunt hæc quoque simul referenda) an non indecore atque indigne facit? iam anus, quum sit, & ætate exacta, iis que rebus intempestiua: deinde tam multorum mater deorum, dū pueros adhuc adamat, eosque zelotypia prosequitur: dūmque Atten ipsum leonibus secum circumuectat, præsertim quum iam vtilis esse nō queat? Itaque quinam post hac vitio vertat aliquis, vel Veneri quòd adulteretur, vel Dianæ quòd ad Endymionem frequenter medio è cursu diuertens descendat? Sed age, missas faciamus has fabulas: atque ipsum cælum conscendamus, poetico illo more subuolantes: ea nimirum via, quam vnam pariter cum Homero Hesiodus cōmonstrat, cōtemplaturi quem in modū singula apud illos sint ordinata. Ac primum quidē quòd forinsecus sit ferreum: vel ab Homero, qui id ante nostrā ætatem dixit, audiui⁹. Quod si superas, ac sublato paulūm capite sursum aspexeris, ac planè in ipsum quasi dorsum perueneris: ibi simul & lumen apparet candidius, & serenior sol, & astra fulgentiora, nihilque vsquā oculis

occurrit nisi clarus dies, ac solum vndique aë-
reum. Cæterū introgrediēti, primo loco mān-
tant Horæ: quippe quæ portas seruant. Post eas
Iris ac Mercurius: vtpote ministri Iouis & in-
ternuntii. Deinde Vulcani fabrilis officina, o-
mnigena referta artificio. Postea deorū ædes,
ac Iouis ipsius regia: quæ quidem omnia Vul-
canus pulcherrime fabricatus sit. At vero dii
iuxta Iouem assidētes (conuenit enim opinor,
vt in supernis illis sedibus magno strepitu, fa-
stuque viuatur) in terrā despiciunt: & quoque
versum intento capite, circumspectāt, sicunde
subuolantem ignem videāt, aut nidore in aerā
surgentē, circāque fumum rotantē sese. Quod
siquis fortē sacrum faciat, epulātur omnes fu-
mo inhiantes ac muscarum in morē sanguinē
exuentes circū aras effusum. Alioqui si domi-
cibū capiāt, nectare atq; ambrosia victitant. Nā
olim homines etiā ab illis in cōuiuiū sunt ad-
hibiti, vnāque cū eis potarunt: nempe Ixion ac
Tātalus. Verū illi quoniā vim & raptum pa-
rarēt, essentque futiles & garruli: ob id in hunc
quoque diē poenas luūt. porro reliquo morta-
lium generi cælum iā inaccessum est, atq; oc-
cultum. Et in hunc quidē modū viuitur a diis.
Proinde videlicet & iā mortales ipsi in colēdis
illis cōsimilia quædā, atq; istis cōsentanea mo-
liuntur. Nā primum lucos illis attribuerunt, tū

& montes dicarunt, præterea aues consecrarunt, deinde suã cuique arborẽ assignarunt. His factis per regiones illos distributos colunt, eosq; velut in ciuitatẽ suã receptant: nepe Apollinem Delphi Deliique, Minervam Athenienses, quæ quidẽ Græcis Athena dicta, vel ipso vocabulo se ei reip. familiare esse testatur. Argiui Iunonẽ, Mygdonii Rheam, Venerẽ Paphii. Rursum autẽ Cretenses Iouem affirmant, nõ modo vixisse apud sese, nutritumque fuisse: verumetiã sepulchrum illius ostẽdunt. At nos scilicet interim tã multis iam seculis fallimur: qui quidẽ opinemur Iouem tonare, pluere, reliquaque omnia peragere. Et illud nos latuit, eum iã olim fuisse defunctum, & apud Creteses sepultum. Deinde verò phanis in honorẽ illorum erectis, ne tectis videlicet aut penatibus careãt, formas illorum exprimunt, adhibito ad id vel Praxitele, vel Polycleto, vel Phidia. At hi quidẽ artifices, haud scio vbinã visam, eorum effigiem representat. Ac Iouem quidẽ barbaturum fingunt: Apollinẽ verò semper puerum: Mercurium iã pubescentẽ, primamque ducẽtem lanuginem: Neptunum nigro capillitio: cæsis oculis Minervam. Attamen qui templa ingrediuntur, nõ iã arbitrantur sese videre vel ebur ab Indis aduectum, vel è Thracum venis effossum aurum: verum ipsum Saturni Rheæque filiũ: à Phidia

in terram hospitem adductum, iussumque puerorum in solitudine custodem ac spectatorem assistere: idque hoc cōtentum prætio, bonique consulentem, si intra quinque perpetuos annos dum Olympia celebrātur, interim obiter illi sacrificet aliquis. Tum autem constitutis aris, designatis sacrorum septis, puris vasis collocatis, victimas offerunt: bouem aratorem agricola, agnum opilio, capram caprarius. Est qui thus, est qui placentulam offerat. At si quis pauper: is ita Deo litat, ut dexteram duntaxat suam ipsius exosculetur. Iam verò quum immolant (nam ad illos redeo) primum fertis coronant pecudem, multoque ante explorant num legitima sit & sacris idonea: ne quid forte mactent ex his, quæ religio repudiat: deinde ad aram applicant, ac sub oculis dei iugulant, flebile quiddam emugientem, beneque sicuti licet coniicere, ominatum: denique voce iam leuiore ad sacri tibiae respondentem. Quis verò non facile coniectet gaudere deos quum ista spectant? Quin & in frontispicio posita scriptura denuntiat, ne quis intra pura vasa consistat, qui manibus sit impuris. Atqui sacrificus ipse sanguine foedatus, neque aliter quàm Cyclops ille pecudem incidit, intestina educit, cor reuellit, cruorem aræ circumfundit. Et quid tandem non obiens per-

agēisque quod ad pietatem, sacrorūque ritum pertineat: Post omnia demum incenso igni, opam ipsa pariter cum pelle deportatam imponit: ipsam item cum lanis ouem. Nidor interim ille sacer atque diuinus sursum fertur, atque in ipsum vsque cælum subuectus paulatim diffunditur. Iam verò Scythæ reliquis omnibus hostiis omissis (vt quas viles atque humiles existiment) ipsos homines mactant Arctonidi, atque eo ritu deam placant. Verum hæc fortassis modesta videantur: cūque his ea que facit Assyrii, quæ Phryges, quæ Lydi. Verum si in AEgyptū proficiscaris: ibi demum, ibi videbis permulta religiosa, planēque cælo digna: puta Iouem arietino vultu: Mercurium illum optimum facie canina: Panem verò totum hircum. Adhæc alium Ibim, aliū Crocodilum, alium etiam Simiā. Quod si his quoque de rebus, quo planē pernoſſe queas, didicisse libebit: complures sophistas audies, tum scribas, ac prophetas, mento raso, qui tibi narrent (Sed prius, vt dici solet, Fores occlude prophane) quemadmodum videlicet quōdam ea seditione territi, quam mouerant hostes atque gigantes, in AEgyptum deuenerint: vt illic in posterum tuti ab hostibus latitarēt. Et ob eam causam alius hircum induerit, alius arietem, nimirū præ formidine, alius feram, alius

auem. Atque hinc esse, vt dii nunc etiam
 tineant formas, quas id temporis assumpserunt:
 Nam hæc diligenter mandata literis, idque an-
 te annos plus decies mille in adytis illorū rpo-
 sita seruantur. Porro sacrorum peragendorum
 idem fermè apud illos ritus, nisi quod hostiam
 luctu prosequuntur: iamque mactata circum-
 si mēbra laniant. Sunt qui sepeliant duntaxat,
 postea quàm occiderint. Nā Apis ille, qui qui-
 dē deus apud illos est maximus, si quando mo-
 riatur, quis vsque adeo magni faciat celsariem
 suam, qui non eam detondeat, ac nudo capite
 luctum præ se ferat, etiam si vel purpureā Nisi-
 comam habuerit: Est autem hic Apis deus ex
 armento iam antea suffragiis designatus: vipo-
 te multò formosior ac venerabilior reliquis il-
 lis priuatis, & gregariis bubus. Hæc igitur quæ
 sic habeant, & tamen à vulgo vera, seriâque cre-
 dantur: mihi quidem postulare videntur, non
 qui reprehendat, sed vel Heraclitum potius ali-
 quem, vel Democritum: quorum hic amentia
 eorum rideat, ille deploret inscitiam.

BRASHEVS ROTTERODAMVS IOHANNI EUTYCHIO SVO S. D.

VANQVAM hic Luciani dialogus Eutychi doctissime, plurimum habeat artis, ob decorū mire seruatum in personis tam multis, tamque diuersis: tamen aliquot repperi, qui dicerent esse premēdum, quod liberius, aut velut *ἐξ ἀμύξης* philosophorum omne genus laceret. At mihi videtur iustius esse stomachandum in huius seculi mores, quo videmus philosophorum ac theologorum scholas multo puerilius etiam inter se dissidere: nec minus atrociter digladiari, tum inter religionis professores nihilominus cruentam esse pugnam, quam in eo conuiuium fuisse Lucianus vel finxit, vel retulit. Hunc igitur libellum, quoniam forte ἀδελφῷ repperi, & tamen patrono videbatur egere, Eutychio dicani. Bene vale, καὶ ἀτυχῶς, vt planē sis quod dicis. Antuerpiæ.

A N. M. D. XVII.

Luciani cōuiu

SEV LAPITHAE,

Des. Erasmo Roterodamo interprete,

PHILON, LUCIANVS.

O V A M quandam & variam disputa-
 N tionem Luciane vobis fuisse narrant,
 super coenam apud Aristanetum: tum
 philosophicos quosdā sermones dictos, ac su-
 per his summā cōtentionē exortā fuisse: quod
 ni mētitus est Charinus, etiā ad vulnera vsque
 rem processisse: denique sanguine cōflictū fuis-
 se diremptū. L. Atqui vndenā Philon ista re-
 sciuit Charinus? neque enim is nobiscū aderat
 in cōuiuio. P. E Dionico medico aiebat au-
 disse sese. Porro Dionicus etiam ipse ē cōuiu-
 rū numero fuit opinor. L. Fuit maximē. Ve-
 rūn ne is quidē ab initio rebus omnibus fuit
 præsens: sed serius aduenerat, media fermē pu-
 gna, pauloque ante vulnera. Proinde demiror,
 siquid comperti, certive referre potuit, qui nō
 ordine spectarit illa, vnde inter illos nata lis,
 postea ad sanguinē vsq; deducta est. P. Pro-
 inde Luciane Charinus etiā ipse, si rem cōper-

tius velle cognoscere, & quo singula modo sint
 gesta doceri, te adirem iussit. Nam Dionicum
 etiam ipsum fassum fuisse, ne se quidem to-
 ti negotio præsentem adfuisse: Te verò quic-
 quid esset actum, id omne comperto certò-
 que scire: tum etiam quæ dicta inter illos fue-
 rint, meminisse: quippe qui eiusmodi nō ob-
 iter neque neglectim audire, sed per otium at-
 que attente auscultari sis solitus. Proinde nun-
 quam effugies, quia nos hoc suauissimo acci-
 pias epulo: quo mihi quidē haud scio, an vllū
 possis accidere iucūdi? præsertim quòd sobrii
 per otium tuto ac citra sanguinē, extrāque teli
 (quod aiunt) iactū constituti sumus, epulaturi:
 Siue senes aliquid

Super cœnam sunt debacchati,

Siue etiam iuuenes

à mero compulsi sunt, quæ neutiquam fas erat
 tum dicere, tum facere. L. Iuuenilius tu qui-
 dem Philon, atque inconsultius hæc nos iubes
 in vulgus efferre, eaque referre, quæ inter po-
 cula ab ebriis sunt acta: quum hæc magis opor-
 teat obliuioni tradere, eaque omnia Baccho
 deo velut authori imputare: qui quidem haud
 scio, an quenquam suis non afflatum Orgiis,
 & Bacchanalium expertem præterierit. Proin-
 de vide ne hominis sit parū bene morati, eiu-
 modi adamussim exquirere, quæ rectius erat

in cōuiuio reliquisse, atque ita discedere. Siqui-
dem odi (sicut inquit versus poeticus) memo-
rem cōpotozem. Ne à Dionico quidē recte fa-
ctū: qui hæc apud Carinū effutiuerit, immo-
dicāque & pridianā dissiparit temulentia ho-
minū philosophorum. Cæterum ego, absit ut
istiusmodi quippiam sim dicturus. P. Nugas
agis Luciane, quum ista dicis. Quin haudqua-
quā oportebat ad istū modum apud me præ-
fertim agere: ut qui certò sciam, te multo cupi-
diorem esse narrandi, quàm ego sim audiendi:
adeò ut mihi videaris, si desint qui te audiant,
vel ad columnam aliquam, aut statuam liben-
ter accessur⁹, quo cūcta pariter euomas. Quod
si nunc coner discedere, nō fines, ni te prius au-
diero, abire: verum ultro aderis, consectabere,
rogabis: at tum ego te vicissim lusero. Iam-
que adeò, si ita vis, abimus: ex alio quopiam
hæc eadem audituri. Tu vero ne dicito. II.
Age nequid succēseas, equidem dicam, quan-
doquidem vsque adeo cupidus es audiēdi: verū
heus ea lege, ne passim in vulgus efferas. P.
Ni prorsus ignoro Lucianum, tute istuc poti⁹
feceris. Nam prior ipse denarrabis omnib⁹, ve
me quidē ad id nihil futurū sit opus. Sed illud
mihi primo respōde loco: Aristænetus, num fi-
lio Zenoni dabat vxorem, atque ita in nuptiis
eius vos accepit? L. Non: imò filiam suā elo-

amit Cleantidem, idque Eucriti nūmularii filio qui philosophiæ dat operam. P. Formoso admodū per Iouem adulescentulo: tametsi tenero adhuc & vxoriæ rei nō admodum maturo. L. Verū: at non inueniebat, opinor, alterū generum magis idoneum. Hūc igitur qui tum modestus videretur, tum ad philosophiæ studiū propēsus, præterea autem vnicus Eucriti diuitis, ex omnibus delegit filiæ suæ maritum.

P. Causam neutiquam leuem dixisti, nempe quia diues sit Eucritus. Verum heus Luciane, quid erant conuiuæ? L. Reliquos illos quorsum attinuerit tibi recensere? Verum è philosophorum numero, ac literatorum, quos potissimum opinor, audire cupis, Zenothemis erat, senex ille Stoicus: vnāque cum hoc Diphilus, cui cognomen Labyrinthus: & hic quidem quod esset Zenoni Aristæneti filio præceptor. Deinde Peripateticæ factionis Cleodemus: noster hominem, nempe dicacem illum & argutum, atque ad refellendū instructum. Discipuli gladium ac bipennem nominant. Quin & Hermon aderat Epicureus. Verum hūc quum ingrederetur, Stoici toruis obtuebantur oculis, & auersabantur, palamque perinde quasi parri- cidam quempiam atque impium ac funestum detestabantur. Et hi quidem tanquam Aristæneti ipsius amici, familiarēsque fuerant ad cœ-

nam vocati, quos comitabatur & Istius grammaticus, & Dionysiodorus rhetor. Iam verò propter sponsum Cheream unà cū illo ad conuiuiū accesserant, Ion ille Platonicus: quod is Iuueni præceptor esset, vir venerandus aspectu, ac maiestatis quiddam præ se ferens, multumque dignitatis ipso ostēdens ore: vnde nonnulli propter animi cōstantiam ac rectitudinē, regulam illum appellāt. Huic simul vt ingrediebatur affurgebant omnes, ac veluti præcipuum quendam ac primarium hominē comiter atque officiose exceperūt: adeo vt planē numē aliquod aduenire videretur, quū adesset Ion admirandus ille. Tandem verò, quum iam omnes formē conuiuæ præsentēs essent, tēpus erat vt dis-cumberetur. Itaque ad dextram ingressus, totam illam spondam mulieres (erant autem cōplures) occupabant. Inter quas erat & sponsa summo studio culta, hinc atq; hinc stipata forminis. Porro ex aduerso ostii altera turba, pro cuiusq; dignitate locis distributis. Porro ē regione mulierū primo loco accūbebat Eucritus, secundo Aristænetus. Sub hæc ambigi coeptum, vtrum altero priorem oporteret accumbere, Zenothemimne Stoicum, quippe senem, an Hermonem Epicureum. Nam hic erat Castoris ac Pollucis sacerdos, tum autē nobilissimæ inter ciues familiæ. Verū eam hæsitatio-

nem sustulit Zenothemis, Si me, inquiēs, Aristanete, minoris ducis Hermone, viro videlicet isto, vt nequid aliud mali dicā, Epicureo, discedo, totūque cōuiuium vobis relinquo. Et puerum protinus aduocat, discedere parās. Tum Hermon, Imò habeto, inquit, tibi priores partes Zenothemi. Quāquam etiam si nihil aliud, vel hoc nomine par erat concedi, q̄ sacerdos sim, vt planē contēnas Epicurum. Rideo, inquit Zenothemis, sacerdotē Epicurē. Simūque cum dicto accumbebat, post hunc tamen Hermon. deinde Cleodemus Peripateticus. pone hunc Ion. proxime hunc sponsus. post cum ego. iuxta me Dephilus. huic assidebat Zenon discipulus. Postremo rhetor Dionysodorus cum Istiæo grammatico. P. Papæ Luciane musarum conuentum quendam mihi narras fuisse istud cōuiuium: quippe plurimis sapientibus ac doctis viris refertum. Ego vero laudo Aristanetum, qui quum optatissimam illam ac splendidissimam solennitatem celebraret, præ cæteris sapiētissimos viros adhibere voluerit: idque adeo delectis ex vnaquaque philosophiæ secta præcipuis, non hos aduocans, illos præteriens: verum promiscue vocans omnes. L. Is vero nequaquam est e vulgariū istorū diuitū numero, verum & literarū est studiosus, ac maximā vitæ partē in his

f. iiii.

rebus versatur. Coenabamus igitur in istis
dem taciti & quieti, variusque erat apparatus
omniugus. Neque enim arbitror operapre-
tium vt numero recenscam etiam illa condi-
menta, cupedias, aromata, atque id genus ille-
ctamenta. Cuncta siquidem affatim suppete-
bant. Inter hæc Cleodemus admoto ad Ioni
aurem ore, Non vides, inquit, senem illum? Ze-
nothemim dicebat, subauscultabam enim: vt
se se obsoniis ingurgitat, utque iure vestem op-
pleuit: tum quàm multa puero à tergo statim por-
rigit, putans interim se aliorum oculos fallere,
neque meminit post sese accumbentium? Hæc
igitur fac & Luciano commonstres, quò testis
esse possit. Mihi verò nihil Ione monstratore
opus erat: quippe qui hæc multo antè limis ià
oculis præuideram. Hæc simulatque dixisset
Cleodemus, irruit in conuiuium & Alcida-
mas Cynicus: atque is quidem inuocatus, vul-
gatum illud festiuitatis gratia præfatus de Me-
nelao, qui vltro ad fratris conuiuium accessis-
set. Itaque plerisque turpiter atque impudèter
visus est fecisse: & quod cuique tum forte in
mentem veniebat, in eum torquebant, alius il-
lud, Insanis Menelae. Alius rursus,

Verū Agamēnoniæ menti nō ista placebāt.
Adhæc alia quæ pro tempore falsè, lepideque
dici poterant, in eum obmurmurabant. Nam

palam nullus audebat quicquam dicere, propterea quod metuerent Alcidamantem, utpote conuicatorē egregiū, vnūq; ē Cynicis omnibus clamosissimū: qua quidē re adeo visus est reliquis antecellere, ut nulli non esset formidandus. At Aristanetus collaudatū illū quod inuocatus aduenisset, iussit accepta sella, iuxta Ilium ac Dionysodorum accūberet. At ille, Apage, inquit, muliebri quiddā ac molle dācis, uti in scāno aut sella sedcā quēadmodum facitis vos, mollibus in stratis penē supini recubentes, purpura suffulti. Quin ego tibi vel stans coenauero, in ipso interim conuiuio etiā obambulās. Quod si defatigatus fuero: tū humi substrato pallio, cubito innixus cubuero: quāle videlicet Hercule pingūt. Ita fiat, inquit Aristanetus, si quidē istud mauis. Sub hęc Alcidas in orbē conuiuū lustrans, coenabat, Scytharū ritu, ad vberiora pascua subinde sese transferēs, vnāque cū his qui inferebāt edulia, circumiens atq; obambulās. Atque interim tamen dum cibū caperet, haudquaquam negotio vacabat de virtute obiter, de vitio differēs, tum in aurū atque argentū dicteria iaculans: iamque Aristanetum percontabatur, quidnam sibi vellēt tam multa, tam magna pocula, quā non minus vsui possent esse fictilia. Verū Aristanetus iam obturbantē, molestūq; esse

pergentem, in præfens quidem compescens
 nistro innuens, ut ingentem calicē, infuso
 racissimo vino, illi porrigeret. Atq; id quidem
 visus est optime excogitasse: nondum etiā in-
 telligens, quantorum malorum is calix effice-
 re author futurus. Hunc igitur ut accepisset Al-
 cidamas, aliquantisper silentium agebat, ac su-
 lo sternens sese cubabat seminudus, quemad-
 modum facturum sese fuerat pollicitus, cubito
 humi fixo innitens, simulque dextra scyphum
 sustinens, qualem Hercule apud Pholū picto-
 res effingunt. Iam verò & inter alios calix as-
 sidue circumagebatur, tum inuitatiuncula ad-
 bibendum, & cōfabulationes ortæ, demum &
 lucernæ illatæ. Interim ego quū puerum, qui
 iuxta Cleodemū adstabat (erat autē is pocilla-
 tor egregie formosus) subridentem vidissem,
 (nam arbitror, quicquid obiter inter cœnandū
 obtigit, commemorari oportere: maxime, si-
 quid sit elegantius ac scite factū) iam admodū
 attentus obseruare cœpi quidnā rei rideret. ac
 paulò post accedebat puer tanquam calicem a
 Cleodemo recepturus. At ille simul & digitū
 illius substringebat, & drachmas puto duas ve-
 nā cum calice tradebat. Porro puer ad substri-
 ctum digitum rursus arridebat. Cæterū de po-
 cunia, quum non sensisset opinor, eoque non
 reciperet, in terram delapsis drachmis strepitus

Et concitatus, moxque ambo pariter rubore
fuffundebantur, idque ita palàm, vt nemo non
animaduerneret. Ambigebatur igitur inter eos,
qui proximo sedebat, cuiusnà essent illi nùmi,
qui & puer negaret à se proiectos, & Cleode-
mus item, iuxta quem strepitus acciderat, sibi
occidisse dissimularet. Verum ea res tū negle-
cta est, ac conniuerter omiffa, propterea quòd
id quod acciderat, nō ita multi vidiffent, præ-
ter vnum (vt mihi quidem visum est) Aristæ-
netum. Nam is paulò pōst puerà loco mouit,
elanculum ablegans, & alii cuidā innuit, vti
Cleodemo pocillator assisteret, videlicet exo-
lotis illis, ac robustis, mulioni, aut equisoni
cuipiā. Ad hunc modum ea res vtcūque abiit,
summum alioqui allatura pudorem Cleode-
mo, si quidem ad omnes permanasset, ac non
protinus occupans Aristænetus eam sopisset,
emulter dextræque admodū inducta temulen-
tia. Ceterū Alcidas (iam enim potus erat)
percontatus quidnà esset nomen puellæ nu-
benti, tum clara voce indicto silētio, simul &
ad foeminas cōuerso vultu: Præbibo, inquit, ti-
bi Cleanthi, Herculis Archegetæ omine. Sub
hac quū risiffet omnes: Ridetis, inquit, sacrile-
gi, quòd spōsæ, Herculis dei mei omine propi-
nauerim? Imò illud scito opus est, ni scyphū à
me traditū accipiat, nūquā futurū vt illi filius

obtingat talis, qualis ego sum; virtute integ-
 tus, animo liber, tū corpore adeo robusto, in-
 mulque cū dicto, sese magis etiā renudabat, in-
 tiam vsque ad illa quæ sunt maxime pudenda.
 Ad ea quū iterū arrisissent conuiuiæ, indignus
 tus ille surrexit, toruis iā atq; efferatis obtutu-
 oculis, vultuque ipso testans iam neq; pascere
 neque quietem acturū amplius. Forsitan & ba-
 culum illisisset alicui, ni cōmodum id tempo-
 ris placenta prægrandis fuisset illata. Nam hæc
 simulatque cōspexit, lenior ac mitior esse coe-
 pit, ac stomachari desit: obambulans interitū
 ac placentam auide vorans: iam vero plerique
 temulēti esse coeperāt, & clamoribus vndique
 perstrepebat conuiuium. Nam & Dionysodo-
 rus rhetorem illic agēs, orationes quasdā pro-
 nuntiabat, laudabaturque à ministris, qui a ter-
 go assistebant. Et Istiaeus Grammaticus vici-
 sim, qui post illū accumbebat, versuum cento-
 nes quosdā recitabat, Pindari, Hesiodi, & Ana-
 creontis carmina simul contexens atque con-
 sarcinans: ita vt ex omnibus vnicam redderet
 cātilenam oppidō quā ridiculam. In primis
 autem illa, perinde quasi vaticinās, de his quæ
 postea acciderunt,

Commisere simul clypeos.

Tum illud quoque,

Tum vero clamorque virū luctusque con-
 ortus.

At vero Zenothemis libellulum quempiã minutis conscriptum literulis, à puero acceptum legebat. Verum quum ii quorum partes erant edulia inferre, aliquãtisper, ita vt solent, cessarent morarenturque : Aristænetus sedulo curas, ne vel id interea tēporis aut otiosum esset, aut voluptatis expers, accersitū intrò morionē, iussit ridiculum aliquid vel dicere, vel facere, quo magis etiã exhilararētur conuiuæ. Moxque ingressus deformis quidã, deraſo capite, pauculos capillos in vertice gestas, eosque cristæ in morem erectos, hic saltabat, atque inter saltandum, quo maiorem concitaret risum, rotatu sese circunagebat, distorquebatque. Tum cymbalo concusso, sonabat interim quiddam, linguam imitans AEgyptiorum. Postremo diæteria quædam iaculabatur in eos qui aderat: ac reliqui scommate tacti ridebant. Verum vbi & in Alcidamantem simile quiddam torfisset, catulum illum Melitæum appellans, indignatus ille (iandudū autē præ se ferebat, quod inuideret illi, dum probaretur ac cōuiuarum oculos retineret) abiecto pallio, vt secum luctaretur prouocauit. Quod ni faceret, Hunc, inquit, baculū tibi impingā. atque ita miser ille Satyrion (nam id erat morioni nomē) cōgressus cum eo Pancratio decertabat. Erat id spectaculi multò iucundissimum, quippe quū vi-

derent hominem philosophū cū morione cō-
positū, cum ferire, tū vicissim feriri. Proinde
qui aderant, partim pudore tūgebantur, partim
ridebant donec iam ictus Alcidas pugnam
detrectaret, ab homuncione, omniū plausu cō-
probato certamine, superatus. Hæc igitur quæ
essent nō mediocri risu exceptæ: ibi tandē in-
gressus & Dionicus medicus haud multo post
peractā concertationē. Aiebat autem in mora
fuisse Polypreponē tibicinē, dum hunc phre-
nesi correptū curandi gratia viseret. Ac planē
quiddā risu dignum commemorabat: dicebat
enim in ædes illius venisse sese, ignarū etiā ho-
minem iam eo morbo teneri. At illum pro-
nus surrexisse, foribúsque occlusis, ac nudato
gladio, tibias ipsas sibi tradidisse, iis que vti ca-
neret iussisse. Deinde vbi id non posset, illum
percussisse, scutū sublata manu gestantem. Se-
se porro in tanto periculo tale quiddam fuisse
commentū, nempe ad canendi certamen pro-
uocasse hominē: idque ea lege vt victus præ-
scriptū certūque plagarū numerum accipe-
ret. Ac sese priorem cecinisse, prauē atque im-
perite: deinde traditis illi tibiis scutum ab illo
recepisse: gladium autem extemplo per fene-
stras in aream abiecisse. Deinde quum minore
iam discrimine cū illo luctaretur, auxilio ad-
uocasse vicinos. Eos reuulsisse belluam, atque

ita illorū opera seruātū sese. Ostendebat autem
& plagarum vestigia quædā, nōnullaque in fa-
cie tubera liuētia. Ergo cū Dionicus ob huius-
modi fabulā nō min⁹ placuisset, q̃ morio ipse:
proxime Istiatū reclinās sese, de reliquiis cœna-
bat. Atq; hic quidē haud absq; numine quo-
dam nobis aduenerat: imò prorsum vsui futu-
rus ad ea quæ postea cōtigerūt. Nā prodiēs in
mediū conuiuium puer quidā, qui se ab Etœ-
mocle Stoico venire diceret, epistoliū quoddā
adferēs, aiebat ab hero sibi mādatum, vt eo pa-
lām omnibus audientibus perlecto, rursus do-
mum sese reciperet. Hic igitur permittēte Ari-
stæneto, admotus ad lucernā legebat. P. Num
orationē Luciane in sponsæ laudem cōpositā,
aut carmē nuptiale: quod genus permulta fa-
ciunt? L. Videlicet nos quoq; tale quippiam
existimabamus. Verū ne accedebat quidem ad
id, vt aiunt. Cæterum in literis ita scriptū erat,
ET OEMOCLES philosophus Aristæneto.
Quām non mouear cōuiuiis, omnis antē acta
vita mea fuerit testis. Qui quidē quū quotidie
mihi cōplures ea causa molesti sint, te multo
ditiores, tamen haud vnquā illis morem gessi:
perpendēs nimirū, quātum sit in eiusmodi cō-
potationibus tumultus, quantū licentiæ petu-
lantiæq; verū aduersus vnū te mihi videor meo
iure stomachatus, qui quū tantū tēporis à me

officiosissime cultus & obseruatus, tamē in-
dignum habueris, quem vel inter reliquos a-
micos tuos numerares, sed solum ex omnibus
præterieris, idque quum vicinus essem. Proin-
de tua causa magis discrucior, qui quidem te
tam ingratū præbueris. Nam ipse fœlicitatem
nequaquam in hoc statuo, si quis mihi imper-
tiat vel suem syluestrem, vel leporem, vel pla-
centam: quæ mihi affatim cōtingunt apud al-
lios, quī officia norunt. Quādoquidem etiam
hodie quum apud discipulum Pammenem
cœnare mihi licuerit, opiparam (vt vocāt) coc-
nam, non annui tamen vehementer obsecran-
ti, tibi scilicet demens ego, memetipsum refer-
uans. At tu nobis præteritis, alios accipis con-
uiuio: idque merito facis: neque enim vllō mo-
do potes quid sit rectius dignoscere, nec appre-
hensuā illā phantasiā habes. Cæterum haud
sum nescius, vnde mihi ista sint profecta: nēpe
ab egregiis istis philosophis tuis Zenothemi-
de ac Labyrintho. Quibus equidem (absit in-
uidia dicto) vel vnico syllogismo mihi videor
os protinus obturare posse. Alioqui respōdeat
istorum aliquis quid sit philosophia, aut hæc
quæ inter elementa tradūtur, quid habitio dif-
ferat ab habitu, vt nequid interim de perple-
xis illis rogationibus proponam, quid sit syllo-
gismus cornutus, quid acerualis, quid metens:

Verum tamen quidem istis fruaris licet. Nā ego,
 qui solū in bonis ducā quid sit honestū, facile
 tulerō contumeliā. Atqui ne possis posthac ad
 istā excusationē cōfugere, vt dicas te mei obli-
 tum fuisse, nimirū in tanto rerū strepitu, tātis-
 que occupationib': bis te hodie sum alloqui-
 tus, primū mane domi tuæ: deinde rursum in
 Castoris ac Pollucis tēplo rem diuinā facien-
 tem. Ac his quidē de rebus hęc responderim.
 Quòd si tibi videor cœnæ gratia succensere,
 quid O Eneo acciderit cogitato: videbis nimi-
 rum ipsam etiā Dianā indignantē, quòd ille se
 solā nō adhibuerit ad sacrificium, quum reli-
 quos deos omnes acciperet conuiuio. Nā hac
 de re sic alicubi meminit Homerus,

Seu quia non norat, seu nō succurrerat illi:
 Acriter est offensa tamen.

Item Euripides,

Chalydon quidem hęc Pelopeii regio soli:
 Qua parte sæuum spectat aduersa fretum,
 Agros habens tum diuites, tum fertiles.

Rursum Sophocles,

Immanis apri triste monstrum, in OEnei
 Inamisit agros gnata Latonæ dea:
 Docta eminus missis ferire spiculis.

Hęc tibi ē plurimis pauca citaui: vt intellige-
 res, cuiusmodi præterito viro Diphilū ad cœ-
 nam adhibeas, cui & ipsi filiū commiseris tuū:

idque recte. Est enim iucundus adolescenti, & ita cum eo viuit, vt placeat atque obsequatur: atq; adeò n̄ mihi turpe dictu fuerat, addidissem & aliud quiddam. Quod quidem tu si libebit, è Zopyro eius pædagoگو verum esse cognosces. Verũ non conuenit obturpare in nuptiis, neque accusare quenquam: præsertim criminibus vsque adeo foedis ac pudendis. Tametsi Diphilus dignus in quem facerem, quippe qui duos iam discipulos à me retraxerit: ego tamen ipsius philosophiæ causa reticebo. Porro famulo huic mandauì, vt siquam ipsi partẽ dare velles vel apri, vel cerui, vel placen- tæ, mihi deportandum, vt isthoc pacto te mihi de cœna purgares: ne reciperet, ne ad hoc ipsum à nobis missus fuisse videatur. Hæc amice quum legerentur, sudor interim vtique mihi manabat præ pudore: simulque iam illud quod vulgo dici solitum est, optabam vt terra mihi dehisceret: quum viderem eos qui præ- sentes aderant, ad singulas epistolæ partes inter se ridentes, potissimum autem hos, qui nouerant Etoemoclem virum canum, tantumque seueritatis præ se ferentem. Admirabantur igitur quòd eiusmodi vir esset: hætenus fugisse sese, barba videlicet ac vultus austeritate deceptos. Cæterum Aristænetum mihi quidẽ haud videbatur hominẽ contemptu negligentiaue

præterisse: verū quòd desperasset, si fuisset inui-
tatus, vnquā adduci posse vt annueret, utque
ad eiusmodi res se morigerum præberet, eoq;
ne tentandum quidem esse putasse. Ergo post-
eaquā puer iam legere desuisset, vniuersum cō-
uiuium in Diphilū ac Zenonem torquebant
oculos, quòd hi iam metu trepidi sederent, ac
pallidi, ipsaque vultus incōstantia ac perplexi-
tate crimen agnoscentes, ab Etoemocle inten-
tum. Porro Aristænetus quanquam esset sanè
perturbatus, vehementérque consternatus ani-
mo, tamen nos iubebat bibere, conans nimirū
id quod euenerat, commode vertere, subridēs
interim. Ac puerum redire iussit, respondēs, ea
sibi curæ fore. Paulo autē pòst surgens & Ze-
no clanculum sese abduxit è conuiuio, sub-
monitus à pædago, vt discederet innuente,
idque tanquam patris iussu. Ibi vero Cleode-
mus, qui iam dudū occasionē quæritabat (nam
gestiebat omnino cū Stoicis conflictari, verū
dirumpebatur, quòd non reperiret causam ad
id satis idoneam) tum igitur ansam præbente
epistola huiusmodi, inquit, Facit egregius ille
Chrysippus & Zenon ille mirabilis, neque nō
Cleāthes, verbula misera, neq; quicquā præter
rogatiunculas, & vmbra dūtaxat philosopho-
rum. Cæterum Etoemocles sunt plerique om-
nes. Videtis q̄ & ipsæ epistolæ graues sint ac

seniles. Postremo Aristænetus hic, OEnetus est: Etoemocles, Diana. Di boni, quàm bene auspiciata omnia, quàmque congrua celebranda festiuitati. Ita per Iouem (inquit Hermon, supra hunc accumbens: inaudierat autem, vt opinor, aprum quendâ Aristæneto paratum, vt in conuiuio proponeretur, eoque putabat nō intēpestiue factā mentionem apri illius Calydonii) per lares Aristænete fac quāprimum sacri partem mittas, ne senex interim ille fame pereat, tanquam Meleager tabefactus. Tametsi nihil queat acerbū accidere, quandoquidē Chrysippus hæc indifferentia censet esse. Itāne vos Chrysippū nominatis? (inquit Zenothemis, erigens sese, maximāque voce intōnans) an ex vno homine, qui nō legitime philosophiā exerceat, nepe præstigiatore isto Etoemocle, Cleanthē ac Zenonem metimini, viros sapientes? At qui tandē estis ipsi vos qui hæc dicitis? an non tu Hermō Castoris & Pollucis cæsariem, quam habebāt aureā circūtondisti? Cuius quidem facti poenam dabis carnifici traditus. Tu porro Cleodeme, nōne Sostrati discipuli tu uxore stuprasti? Nōne in adulterio eo deprehensus nefandissima passus es? An nō igitur fletibitis, quum huiusmodi dedecorū vobis sitis conscii? Atqui non sum meæ ipsius vxoris leno, Cleodemus inquit, quemadmodū tu, ne-

que discipuli diuersantis apud me viaticum sustuli, quod is deposuerat, eoque facto rapuisse me per Palladē deierans abnegavi, neque quaternis drachmis foenero, neque discipulos oborto collo in vincula duco, nisi in tempore mercedem persoluerint. Verum illud, inquit Zenothemis, haudquaquam possis inficias ire, te Critoni venenum quo patrem necaret, ministrasse. Atque interea forte bibebat: quicquid autem erat in calice reliquū (erat autem fermē semiplenus) in duos illos profundebat. Porro conspersus est pariter & Ion, idque præmii tulit, quod illis vicinus accūberet, alioqui eo malo non indignus. Hermon igitur demisso vertice merū ē capite abstergebat, eos interim qui præsentes erant attestans, quod id genus cōtumeliis esset affectus. Cleodemus autem quum non haberet calicem, inuadens primum conspuebat Zenothemidi: deinde læua cōprehensum à barba, plagam in tempus erat illisurus, ac senē fortasse necasset, ni Aristænetus dextrā sublatam retinuisset. Is mox transcēso Zenothemide inter vtrunque medius assedit, vt eo veluti muro dirempti, pacē inter ipsos agerent. Hæc igitur dum gerebātur Philon, equidē varia meo cum animo voluebam. Primum illud statim occurrebat, nullū esse operæpretium, si quis disciplinas perdiscat, ni simul & vitæ ra-

tiones, ad id quod est optimum, accommodet
atque componat: quum viderem illos qui ver-
bis alios antecellerēt, quā factis ipsis sese ri-
diculos exhiberēt. Deinde & illud veniebat in
mentem, ne forte verū esset, quod vulgo pleri-
que dictitarent, videlicet eruditionem à recta
ratione bonisq̃ institutis abducere istos, qui
solos libros spectarēt, quique sollicitudine cu-
raque quam illi adferrent, perpetuò tenerētur:
quandoquidem quum ibi tam multi præsen-
tes essent philosophi, ne casu quidem nullum
erat cernere à peccando immunem: verum alii
faciebant turpia, alii dicebāt turpiora. Ne-
que enim iam poteram eorum, quæ fiebant,
culpam, vino authori imputare: mecum repu-
tans cuiusmodi essent quæ Etoemocles, neque
cibo, neque potu etiamdum gustato, scripse-
rat. Itaque rerum vices præposteræ atque in-
uersæ videbantur: siquidem vidisses idiotas il-
los summa cum modestia conuiuium agitan-
tes, neque vino petulantes, neque indecore se-
se gerentes: at ridebāt duntaxat, & iam dam-
nabant eos opinor, quos dudum suspexerant,
ex habitu iudicantes eos alicuius esse pretii.
Contra sapientes illi & in libidinem fereban-
tur, conuitiis certabant, & supra modū sese po-
tu cibisq̃ explebant: postremo vociferaban-
tur, & ad manus, vsque cōserendas rapiebātur.

Cæterū admirandus ille Alcidas etiā meiebat sub oculis omnium, nihil reueritus fœminas. Ac mihi quidē si quis hæc quæ in eo conuiuiō gerebantur, rectissime voluisset conferre, simillima videbantur iis, quæ de Eride dea poetæ fabulatur, nempe hanc, quod non esset ad Pelei nuptias aduocata, malum in medium conuiuium abiecisse, ex quo tam ingens apud Troiam bellū fuerit ortū. Itidem Eteocles mihi visus est epistola illa quasi malo quopiā in medium proiecta, non minus malorum, quā Ilias habebat, excitasse. Neque enim finem contentionis faciebant Zenothemis ac Cleodemus: quanquam medius inter utrūque intercesserat Aristænetus. Age, inquit Cleodemus, in præsentiarum quidem sat est si literas nescire conuincamini: sed crastino die vos ulciscar, quibus cōueniet modis. Respōde mihi Zenothemi, vel tu, vel elegantissimus iste Diphilus, qua tandem gratia pecuniæ possessionem inter indifferētia ponendā esse cēsueritis: cū ex omnib⁹ nil aliud spectetis, quā vt ipsi quamplurimum pecuniæ possideatis: atque ob id causæ semper apud diuites hæretis, fœneratis atque vsuris incūbitis, neque non mercede docetis? Rursū cū voluptatē detestemini, atque hac de causa Epicureos in ius vocetis, cur ipsi voluptatis gratia, turpissima tum facitis, tum

patimini, indigne ferentes si quis vos non vocavit ad coenam: rursus si vocemini, non est tantum vocare ut cibo turgeatis, nisi & famulis tantum donetis? Atque hæc quum diceret, pariter & linteum reuellere conatus est, quod Zenothemidis puer tenebat, omni carniū genere refertum: planēque futurum erat, ut apertum illud ac solutum medium in solum abiiceret, nisi quia puer non omittebat e manibus, gnauiter aduersus trahentem retinens. Hic Hermon, Euge Cleodeme, respondeant qua gratia dānent voluptatem: quum ipsi supra ceteros omnes studeant voluptati? Quin magis, inquit Zenothemis, tu Cleodeme respondeto, quā obrem diuitias inter indifferentia numeres. Imò tu potius. Atque hunc ad modum diutius est altercatum, donec Ion capite tandem in apertum prolato, Desistite, inquit, ego si libet, sermonum argumenta proponam in medium, cōuiuio nuptiisque digna. Vos porro citra contentione vicissim & dicite & auscultate: quemadmodum & apud Platonem nostrum, alternis dicendi vicibus res ut plurimum agitur. Id dictum probabant cum omnes qui aderāt, tum in primis Aristænetus atque Eucritus, nimirum in spem erecti, fore ut eo pacto ab odiosis illis cōtentionibus discedi posset. Et Aristænetus priorem in locum sese recepit, iam partam esse pacem ratus. Iamque

Vobis inferbatur ea conuiuii pars (absolutam coenam vocat) singula singulis aues, carnes aprugnae, pulpa leporina, piscis Tagenicus, placeat breuiter illa, quaecunque liberum est, seu vobis in alium condere, seu domum asportare malis. Apponebatur igitur, non sua cuique quadrula, verum Aristaneto atque Eucrito, eadem in parte mensae, vna ambobus communis, ita ut de sua utriusque parte quae se spectaret, esset edendum, aut tollendum. Deinde altera Zenothemidi Stoico, & Hermoni Epicureo: & his ite inter ipsos communis. Deinceps Cleodemo atque Ioni. Post hos sponso ac mihi. Porro Diphilo duorum pars apposita, propterea quod Zeno iam discesserat. Haec facito Philon, uti memoria teneas. Nam paulo post ad intellectum narrationis erunt vsui. P. Meminero sane.

L. Tum Ion, Primus igitur exordiar, inquit, si quidem videtur. Deinde vbi paulisper intersiluisset, Conueniebat, inquit, fortassis, ut apud eiusmodi viros de deis, atque incorporeis substantiis, deque animi immortalitate sermo haberetur, verum ne mihi contradicant ii, qui diuersam philosophiae sectam sequuntur, de nuptiis dicam ea quae congruunt. Atque illud quidem optimum fuerat futurum, si nuptiis opus non haberem, sed Platonis ac Socratis dogma sequenti a foeminarum commercio nos penitus

abdicaremus. Etenim qui ita fecissent, nō demū
ad absolutā illā virtutē pertingere potuissent.
Quòd si viris omnino ducendæ sint vxores
vt eas iuxta Platonica sententiā inter se com-
munes habeant, videlicet quo zelotypia vac-
emus. Hæc quū essent risu excepta, vt quæ ni-
mis intempestiue dicerētur, tum Dionysodo-
rus, Non tu desines, inquit, barbarica ista no-
bis occinere? Nā vbi zelotypiā istam reperi-
as, aut apud quem? At tu etiam hiscere audes, in-
quit, sterquiliniū? Ad hæc Dionysodorus, opi-
nor, iam erat conuitia quæ conueniebat rege-
sturus: verū grammaticus Istiaxus vir optimus
ille, Desinite, inquit, ego vobis epithalamiō re-
citabo, simulque cœpit legere. Erant autē Ele-
giaci versus hi, si satis memini,

Nuper Aristæneti in ædibus vnica summo

Nutrita est studio diua Cleanthis hera.

Virginibus cunctis reliquis præstantior vna,

Vel potior Phœbe, vel potior Venere.

Salue & tu iuuenū validissime sponse valentū,

Nereo prior ac fortior AEacida.

At rursus vobis hoc carmen sæpius olim

Commune ambobus coniugiale canam.

Hæc ita vt est consentaneū, risus est consecu-
tus. Reliquū erat, vt cibi tolleretur. Iamq; tol-
lebant Aristænetus atque Eucritus ex his quæ
sibi fuerant proposita, suā vterque partē. Tum

ego quæ mihi, Chereas itē quæ sibi erant proposita. Eūdem ad modum Ion & Cleodemus. Porro Diphilus etiā Zenonis digressi partem tollere parabat, affirmās vni sibi ea fuisse proposita: atque hac de causa cum ministris dimicabat, ac vicissim inter sese trahebant, manibus vtrinque in auem iniectis: non aliter quàm Patrocli cadauer hinc atq; hinc attrahere conātes. Postremo vicit ille, atque abstulit, plurimū interim risum præbēs conuiuis, maxime quū eam ob rē postea grauitè stomacharetur, perinde quasi atroci affectus iniuria. Iā vero Zenothemis atque Hermon, qui pariter (vt dictū est) accumbebāt, alter superius, puta Zenothemis: alter infra hunc: reliqua quidē, quoniam æqualia fuerāt apposita, citra pugnā sustulerāt. Cæterum auis quæ iacebat ad Hermonis partem, erat altera paulo pinguior, idq; ita casu euenerat, opinor. Iām q; suā vterq; sublaturus erat, ibi Zenothemis (sed tu mihi nunc quāmaxime fac animū aduertas: iam enim ad ipsum negotii caput peruenimus) Zenothemis inquam, omīssa ea quæ sese spectabat, eam quæ ante Hermonem iacebat tollere est aggressus, quæ quidem (vt iam diximus) erat pinguiuscula. At ille contrā nītens retinebat, haud finēs vt ea in re potiores ferret. Inter hæc clamore coorto, vtriq; in alterum irruentes ipsis auib;

facies mutuo cædebant, ac barbis inuicem prehensis auxilio aduocabant, hic quidem Cleodemon puta Hermon: ille vero nempe Zenothemis, Alcidamantem ac Diphilum. At cæteri quidem ad partes accesserunt, partim huius, partim illius, præter vnū Ionem, qui sese neutrum atque ancipitem seruabat. Cæterum illi inuicem conferti pugnabant. Ac Zenothemis quidem scyphum è mensa sublatum cum qui coram Aristæneto stabat, abiecit in Hermonem.

Atq; hūc haud tetigit, aliò sed flexus aberrat. Verum spōsi caput dissecuit alto grauissimòq; vulnere. Itaque mulierum coorta vociferatio, quæ medium in prælium insiliebant: cum primis autem adolescentuli mater, quū iam sanguinem eius aspexisset: præterea & sponsa metu territa profiliit. Inter hæc Alcidamas strenuū virum præstitit, quū Zenothemidi ferret opem: & illiso suo baculo, Cleodemi quidem caluariam, Hermonis vero maxillam cōminuit: adhæc è famulis aliquot opitulari parantes vulnerauit. Quāquam illi nihil his rebus territi cesserunt. Verum Cleodemus intē tato digito Zenothemidi oculum effodit: tum admotus narem mordicus auulsit. Porro Hermon Diphilum Zenothemidi suppetias ferre conatum, è sponda in terrā præcipitem dedit. Sauciatus est & Istixus grāmaticus, dum in-

teruentu suo eos studet dirimere: calce videlicet in dentes illius illiso, idque à Cleodemo, quū hunc Diphilum esse credidisset, non Istiaum. Iacebat igitur miser ille iuxta suū ipsius Homerum, sanguinem ab ore vomens. Præterea tumultus atque lachrymarum plena undique erant omnia: dum & mulieres eiularent Chereæ sponso circumfusæ, dūmque alii has student compescere. Porro maxima malorum omnium pars erat Alcidas, postea quā semel ad suum redisset ingenium feriēs, quicumque forte in ipsum incidisset. Neq; vero pauci in eo prælio cecidissent, scito, ni baculum is fregisset. Ego porro iuxta parietem erectus assistēs spectabam omnia, neque me ei negotio admiscebam, nimirum Istiæi iam doctus exemplo, quā esset periculosum eiusmodi conflictus velle dirimere. Lapithas itaque Cetaurosque vidisses, euerti mensas, effundi sanguinem, prolici scyphos. Demū Alcidas subuersa lucerna magnas induxit tenebras. Iamque res (vt est cōiectu facile) atrocior etiā multo esse cœpit, præsertim quum haud esset procliue, luminis copiam alicunde recuperare: sed multa interim ac sæua patrata sunt in tenebris. Post vbi accederet nescio quis lucernam tandem adportās, Alcidas quidem repertus est tibicinæ vestem sustollens, vique cum illa cō-

gredi pugnans. Dionysodorus autem in alio quodā ridiculo facinore deprehensus est. Nam ut surrexerat, scyphus ē sinu illius elapsus in solum decidit: postea excusans aiebat, Ionem in tumultu calicē sublatū sibi tradidisse, ne periret. Id ita factū, Ion admodum sollicite quasi patronum agens asseuerabat. His rebus dimissum est cōuiuium, à lachrymis denuo in ridiculum exitum conuersum, idque Alcidamātis, Dionysodori, atque Ionis gratia. Porro qui erant saucii, sublatis sarcinæ ritu, foras deportabātur miseris affecti modis, maxime senex ille Zenothemis, pariter tum oculo, tum nare mutilatus, enecari se præ cruciatu clamitans: adeo ut Hermō (quanquam ne ipse quidem expers malorum: nam huic duo dentes fuerāt excussi) palam attestaretur, Memineris, inquit, ō Zenothemis, ne posthac dolorē in mediis habendum ducas. At spōsus iam vulnere à Dionico curato, domum reuectus est fasciis reuincto capite, eidem impositus vehiculo quo spōsam fuerat abducturus. Atque ita miser ille nuptias acerbis celebrarat. Deinde & aliis item Dionicus pro sua virili remedium adhibuerat. Postremo postquam iam dormierant, asportati sunt plerique mediis in viis vomentes. Cæterum Alcidamas inibi remanebat. neq; enim valebāt hominem extrudere, posteaquā semel

se in spondam abiecerat, atque ibi transuersus accubisset. Hic erat ô bone Philo eius exitus cõuiuii, de quo rectissime illud dici possit, quod in fine Tragoediarum nonnunquam accinitur,

Sunt fortunæ varii casus.

Plurima quæ haud speraueris vnquam,

Ea conficiunt numina diuûm.

Rursum quæ certo speraris,

Ea frustrato non contingunt.

Siquidem & hæc planè præter expectationem atque inopinato exierûnt. Præterea & illud iam didici non esse tutum, cui non sit opus, cum eiusmodi philosophis agitare conuiuium.

ORNATISSIMO IVRIS VTRIUSQUE
 &tori Thomæ Ruthallo secretario regio, nunc episcopo
 po Dunelmensi, Erasmus Roterodamus S. P. B.

IDE quātum audaciæ mihi suppeditet singu-
 V laris quædam ingenii tui morūque facilitas,
 humanissime Ruthalle: qui cum nentiquam
 ignorem te inter aulicos primores vel autoritate, vel
 gratia, vel splendore, vel eruditione præcipuum esse: ta-
 men non verear meas nugas rudes adhuc, vixque è pri-
 ma scheda repurgatas, ad tuā excellentiam mittere. Sed
 quid facerem? Iam vrgebat nauita, vêtos & æstus nulli
 servire clomitās. Itaque ne nihil mei apud hominē tam
 nostri studiosum relinquerē, id quod tum forte erat in
 manibus, Misanthropum misi, nimirum ad virū vnum
 omnium philanthropotatum. Is est Luciani dialogus;
 quo vix alius lectu vel vtilior, vel iucūdior. versus qui-
 dem ille iampridem ab alio nescio quo: sed ita versus, vè
 interpres hoc modo demonstrare voluisse videatur, se-
 se neq; Græce scire, neque Latine: nec temere adeo quis
 suspicetur cum interpretem subornatum esse ab iis qui
 Luciano male volunt. Tu nostram hanc audaciam boni
 consules: & Erasmus in eorum numero ponēs, qui tui
 sunt amantissimi. Vale, Londini. A. N. M. D. 1111.

Luciani Timon

SIVE MISANTHROPVS,

Erasmo Roterodamo interprete.

Timon, Iupiter, Mercurius, Plutus, Paupertas,
Gnato, Philiaides, Demeas, Thrasycles.

I V P I T E R Philie, hospitalis, soda-
litie, domestice, fulgurator, iusiuradi-
ce, nubicoge, grandistrepe: & si quod
aliud tibi cognomen attoniti poetæ tribuunt,
maxime quum hærent in versu: nam tum illis
tu multi nominis factus, carminis ruinâ ful-
cis, metrique explēs hiatum. Vbi tibi nunc ma-
gnicrepū fulgur, graui fremum tonitru? vbi ar-
dens, cādens, ac terrificum fulmen? Nam hæc
omnia iam palam apparet nugas esse, fumum-
que poeticum, nec omnino quicquam præter
nominum strepitum. Sed decātata illa tua ar-
ma eminus feriētia exproptaque, nescio quo-
modo penitus extincta sunt, frigentq; adeo, vt
ne minimam quidem scintillulam iracundiæ
aduersus nocentes reliquam obtineāt. Itaque
citius quiuis ex his, qui peieraturi sunt, extin-
ctum ellychnium metuerit, quàm flammā sub
minis cuncta necātis, vsque adeo titionē quæ-
piam in sese vibrare te putant, vt incendiū aut

fumum ab illo proficiscens, nihil quicquā formidēt: verū hoc solū vulneris inferri posse iudicent, vt fuligine cōpleantur. Quibus rebus factum est, vt iam Salmonesus tibi sit ausus etiam obtonare, neque id admodū ab re: quippe aduersus Iouem vsque adeo ita frigidū, vir ad facinora feruidus, audaciāq; tumid⁹. Quid ni enim faciat, vbi tu perinde ac sub mandragora stertis, qui neque peierātes exaudias, neque eorum qui flagitia cōmittunt, respectum agas? Cæcutis autē lippitudine, & hallucinaris ad ea quæ sunt: aurēsque iam tibi obsurduerunt, instar horū qui ætate defecti sunt. Quandoquidem quum iuuenis adhuc esses, acriq; animo, vehemēsq; ad iracundiam: permulta in homines maleficos ac violētos faciebas. Neque tum vnquam tibi cum illis erāt induciæ: sed perpetuo fulmen erat in negotio, perpetuo obuibrabatur ægis, obstridebat tonitru, fulgur continenter iaculorum in morem densissime ex edito loco deuolantium torquebatur: terræ quassationes, cribri instar, frequētes adhæc nix cumulatim, neque non grando saxorum in morem: atque vt tecum grādus loquar, imbrēsque rapidi & violenti, ac flumen quotidie exundans. Hinc tantum repēte Deucalionis ætate, naufragium ortum est: vt omnibus sub aqua demersis, vix vnica scaphula

seruaretur, quæ in montē Lycorē appulit, humani generis quasi scintillulas quasdā seruās, vnde sceleratius etiam genus in posterū propagaretur. Nimirū igitur dignum secordia præmiū ab illis reportas: quū iam nec sacra faciat tibi quisquam, nec coronas offerat, nisi siquis obiter in Olympicis: ac ita vt ne is quidē rem admodū frugiferā facere videatur, sed priscū quendam ritum magis referre, ac penē Saturnum, ō deorū generosissime, te reddūt, magistratu abdicantes. Omitto loqui, quoties iā templum tuū sacrilegio cōpilarint: quū tibi etiam ipsi in Olympiacis manus admoliti sunt. Atq; interea tu altifremus ille pigritabaris, vel excitare canes, vel vicinos aduocare, vt auxilio accurrentes illos cōprehenderēt, quū etiamdum ad fugā adornarentur. Sed egregius ille, gīgāntūq; extinctor, & Titanum victor sedebas: quū tibi cæsaries ab illis circumtonderetur, decemcubitale fulmē dextera tenēs. Horū igitur, ō præclare, quis tandem erit finis, quæ tu adeo secure despicias? aut quādo de tantis maleficiis poenas sumes? Quot Phaetōtes, aut Deucalionēs, fatis idonei sint ad expiandum tam inexhaustā morum iniquitatē? Etenim vt de cōmunibus sileā, de iis quæ mihi acciderūt dicam, Quum tam multos Athenienses in sublime euexerim: ex pauperrimis diuites reddiderim:

cunctisq; quotquot opus haberent, suppliciter
rim, imo semel vniuersas opes in amicos in-
uados effuderim. Simulatque his rebus ad in-
opiã deueni, iã ne agnoscor quidẽ ab illis: nec
aspicere dignatur me, qui dudũ reuerabantur,
adorabãt, meoque de nũtu pendebant. Quod
si quando per viam ingrediẽs, forte fortuna in
eorum quempia incidero: perinde vt euerfam
hominis iam olim defuncti statuã, ac temporis
longitudine collapsam prætereũt, quasi ne no-
rint quidem. Porro alii procul conspecto me
aliò sese detorquet, existimãtes sese inauspicia-
tum, abominandumque visuros spectaculum,
quem non ita pridem seruatore & adiutorem
suũ esse prædicabant. Itaque premẽtibus malis
ad extrema redactus consilia, renone arrepto,
terram exerceo, quaternis conductus obolis:
atque hĩc cum solitudine, cumque ligone phi-
losophor. Hoc interim lucrĩ mihi videor fa-
cturus, quod posthac non intuebor plerosque
præter meritũ secundis fortunæ successibus v-
tentes: nam illud vel maxime vrit. Iam igitur
tandẽ aliquãdo Saturni Rheãq; proles excus-
so profundo isto, grauĩq; somno (nã Epime-
nidem quoque dormiendo vicisti) denuo ia-
ctato fulmine, aut ex OEtha redaccenso, inge-
ti reddita flamma iram aliquam strenui illius
ac iuuenilis Iouis ostende: nisi vera sint quæ a

Critensibus de te tuâque sepultura feruntur.

I. Quis hic est Mercuri, quem audio sic voci ferentem ex Attica, ad radicē montis Hymetti, horridus totus, ac squalidus, pellēque hircina amictus? fodit autē vt arbitror: nam pronus incumbit homo loquax & confidens: mirū nī philosophus est: neque enim alioqui adeo impia, nefariâque in nos fuerat dicturus. **M E.** Quid ais pater? an non nosti Timonē Enche-cratis filiū Colyttēsem? Hic nimirū est, qui nos saepenumero in sacris legitimis conuiuio accepit, ille repente diues factus, ille qui totas Hecatombas, apud quē splendide Iouialia festa consueuimus agitare. **I.** Hem quānā ista rerum commutatio? hiccine honestus ille? diues, quē tā frequentes cingebant amici? Quid igitur accidit vt hoc sit habitu? squalid⁹, ærū-nosus, fossor conductitius, vti coniicio, quum tam grauem ligonē gerat? **M E.** Ad hunc modum illū quodammodo probitas euertit atque humanitas, & in omnes quicūque egerent, misericordia. At re vera vecordia potius facilitasque, nullūque in suscipiendis amicis delect⁹: quippe qui neutiquā intellexerit, sese coruis lupisque largiri. Quin magis quū à vulturibus tam multis, misero iecur eroderetur, ob id amicos eos, necessariōsque iudicabat, quasi beneuolentia erga sese afficerētur, quum illos.

epulæ magis caperent. Ergo posteaquâ cœpe-
ritus nudassent circûrosisséntq; deinde quæ
medulla suberat, hanc quoque admodum cœ-
penter exussissent, aufugerunt, exuccû & radi-
citus defectum destituētes, adeò vt postea ne
agnoscant quidem aut aspiciant, tantû abest vt
sint qui suppeditent impertiántque. Has ob res
fossor, & sago, vt vides, opertus pelliceo, vrbē
præ pudore fugiens, mercede terrâ exercet, ad-
uersus ingratos atra bile stomachatur: qui qui-
dem sua benignitate ditati, admodum fastuo-
sè nūc prætereāt, ac ne nomē quidē an Timō
vocetur, nouerint. 1. Atque profecto vir neu-
tiquā fastidiendus, neq; negligēdus, & iure o-
ptimo indignatur, qui iis tātis in malis agat.
Quare sceleratos istos adulatores ipsi quoque
fuerimus imitati, si cum virum neglexerimus,
qui tātū taurorū & caprarū pinguissimas quas-
que nobis in aris adoleuerit, quarum nidor e-
tiamdū mihi in naribus residet. Tamen si pro-
pter negotia maximāq; turbā peierantium,
tum vi, nō iure agētium, neq; nō aliena rapiē-
tium, præterea ob formidinē, quē mihi pariūt
sacrilegi, qui quidē tū multi sunt, tū obseruatu
difficiles, adeò vt ne minimū quidē nos cōni-
uere sināt, iā pridē profecto ad Atticā regionē
oculos detorsissē, maxime postea quā philo-
sophia, & de verbis digladiationes apud istos

incredulerant, ita ut pugnantibus inter se istis, vociferantibusq; ne exaudire quidē mortalium velle liceat. Vnde mihi necesse est, aut auribus obturatis sedere, aut dirūpi ab eis, confici- que, qui virtutē quandā, & incorporea quædā, merasq; nugas ingēti vociferatione cōnectūt. hæc in causa fuerunt, ut hunc quoq; neglexerim, quum haud mediocriter de nobis sit meritus. Quod reliquū est Mercuri, tu Plutū adducēs, quātum potes ad istū abeas. Porro Plutus vnā secū ducat & thesaurū, & vtrique apud Timonē perseuerēt: neq; vsqueadeo facile demigrent, etiā si quammaxime rursus illos per benignitatem ex ædibus exegerit. Cæterū de palponibus illis, atq; ingratitudine qua in hūc sunt vsi, in posterum consultabo: poenāsque daturi sunt simulatque fulmen instaurauero. Nā fracti sunt in eo retusa cuspide duo ē radiis maximi: quum nuper auidius in sophistā Anaxagorā iacularer, qui suis familiaribus suadebat, nullo pacto esse vltos nos, qui dii vocemur. At illū quidē errore nō feriebam, propterea quod Pericles obtenta manu eum protegerit. Cæterū fulmen in Castoris ac Pollucis templum detortum, tum illud exussit, tū ipsum parum abfuit quin ad saxum comminueretur. Quanquā interim vel id supplicii satis magnū in istos fuerit, si Timonē cōspexerint egregie

locupletē factū. M E. Quantū habet mōnētī
 altū vociferari, & obstreperū audacēmq; esse:
 idque nō iis modo qui causas agūt, verūctiam
 qui vota faciunt conducibile. En mox ē pau-
 perrimo diues euaserit Timon, qui se in pre-
 cādo clamosum & improbum præstiterit, Io-
 uēmque reddiderit attentū. quod si silentio fo-
 disset incuruus: etiam nunc foderet neglectus.
 P L. At ego Iupiter haudquaquā ad istū redi-
 turus sum. I. Quid ita nō rediturus optime
 Plute, præsertim à me iussus? P L. Quoniam
 per Iouē iniuria me affecit eiiciens, & in mul-
 ta fragmēta dissecās: idq; quū illi paternus es-
 sem amicus, ac me, penē dixerim, fuscinis ex
 ædib⁹ extrusit, nec aliter quā ii, qui è mani-
 bus ignem abiiciunt. Num rursus ad istū ibo,
 parasitis, adulatoribus & scortis donandus? Ad
 eos me mitte ô Iupiter, qui munus intellectu-
 ri sint, qui amplexuri: quibus equidē in pretio
 sim, & maiore in modū exoptatus. At hi stu-
 pidi cū inopiā cōmercium habeāt, quā nobis
 anteponūt: utq; ab ea accepta sago pelliceo, li-
 gōneq; sat habeāt, quū quatuor lucrantur ob-
 olos, decē talēta cōtemptim dono dare soliti.

I. Nihil istiusmodi posthac in te factur⁹ est
 Timon, quippe quē ligo abūde satis corripue-
 rit: nisi prorsus nullū dolorē sentiūt illius ilia,
 te videlicet potius quā inopiā esse præoptā-

dam. At tu mihi querulus admodum videris esse, qui nūc Timonē incuses, q̄ tibi patefactis foribus libere permiserit vagari, neque includens, neque zelotypus in te. Porro aliàs diuersa de causa in diuites stomachabare, quū dices te ab illis repagulis, clauibus, ac signorum obiectaculis impressis ita fuisse conclusum, vt ne prospicere quidē in lucē tibi liceret. Id igitur apud me deplorabas, affirmās præfocari te nimis tenebris, eoque pallid⁹ nobis occurrebas, & curis cōfectus, digitis etiānū ex assiduo colligēdi, coaceruādīq; vsu cōtractis contortīsq;: quòd siquando daretur opportunitas, aufugiturū quoq; ab illis te minitabare. In summa, rem supra modū acerbā iudicabas in æreo ferreōve thalamo, Danaes exēplo, virginē asseruari, atque à scelestissimis educari pædagogis fœnore & cōputo. Proinde absurde facere aiebas hos, quòd te præter modū adamarent: neque (quū liceret) frui auderent: neque quū ipsis esset in manu, amore suo securè vterentur: sed vigiles obseruarēt, ad signū ac serā oculis nūquā conuiuentibus, neque vsquā dimotis, semper intuētes: abūde magnum fructū arbitrātes, non q̄ ipsis fruendi facultas adesset, sed quòd nemini fruēdi copiā facerēt, non aliter quā in præsepi canis, nec ipsa vescens hordeis, nec equū famelicū id facere sinēs. Quinetiā ride-

bas istos, qui parcerent asseruarentq; & (quod esset absurdissimum) ipsi quidē sibi subtraherent, vererenturque contingere: non intelligerēt autem fore, vt aut sceleratissimus famulus, aut dispensator, aut liberorum pædagogus fur tim subiret, ludibrio habiturus infoelicē & inamabilem herum, quem postea sinat ad fuliginosam, & oris angusti lucernulam, ac siticulosum scirpulum vsuris inuigilare. Quid itaque annon iniquum, quum hæc quōdam incusa ueris, nunc in Timone diuersa his criminari PL. Atqui si rē vere perpēderis, vtrumq; morere facere iudicabis. Nā & Timonis ista nimia lenitas, negligentia potius, haud beneuolentia studiūque, quod ad me pertinet, merito videatur. At ē diuerso, qui me ostiis ac tenebris inclusum seruabāt, id agētes, quo scilicet crassior saginatiōq;, ac vehementer corpulētia onustus euaderem, quū interim neque ipsi contingerent, neque in lucem producerent, ne vel aspicerer à quopiā, hos demētes & contumeliosos in me iudicabam, quippe qui me nihil commeritum tot in vinculis cogerent situ carique putrescere, haud intelligentes quò mox demigrent, me alii cuipiā, cui fortuna fauerit, relicturi. Nec hos igitur probo: sed ne alios quidē, qui nimiū facile mihi manus admovent. Sed qui (quod est optimū) mediocritate vtan-

tur, vti nec prorsus abstineát, neq; penit⁹ profundát. Etenim illud per Iouē considera Iupiter, Siquis vbi puellulá & formosam lege duxisset vxorē, postea neq; obseruet, nec vlla omnino zelotypia prosequatur, videlicet sinēs illam noctu atque interdium quocūque libitū sit ire, & quicūque voluissent cum his habere rē, vel producat potius vltro vt adulteretur, fores aperiens, prostiturúsq;, & quoslibet ad illá inuitans: num hic amare videbitur? profecto hoc tu nequaquam dices Iupiter, qui sæpenumero amorē senseris. Rursum si ingenuá lege domū deducat, vti liberos legitimos progeneret, cæterum nec ipse cōtingat florentem ætate, decórāque virginē, nec aliū sinat aspicere: sed inclusam, orbam, sterilémque in perpetua virginitate contineat, idque præ amore se facere prædicet, & hūc quidē præferat, pallore corpore exhausto, oculis refugis: num fieri potis est, vt huiusmodi non desipere videatur? quippe qui quum liberis oportuerit operá dare, fruíque cōiugio, puellá adeo formosam atq; amabilem sinat emarcescere, per omnem vitá tanquam Cereri sacerdotē alēs. Huiusmodi & ipse indigne fero: quū à nonnullis ignominiose exdor calcibus laniórque, atque exhaurior à nonnullis: cōtrà perinde vt stigmatic⁹ fugitiuus compedibus vincior. I. Quid est autē quod

aduersus illos indigneris? quādoquidem, utri-
 que poenas egregias luunt. Alteri quidē dāna
 Tantalī in morem neque bibere sinūtur, neque
 edere: sed ore sicco dumtaxat inhiāt auro. Alte-
 ri vero dū his ceu Phryneo cibos Harpyiæ ipsis
 ē faucibus eripiūt. Sed abi iam, Timone mul-
 to posthac vsurus cordatiore. P L. An ille ali-
 quando desinet me ceu foraminoso cophino,
 prius quā omnino influxerim, data opera
 exhaurire, quasi conetur occupare, quo minus
 influā: veritus, ne si copiosius infundar, ipsum
 vndis obruā? Quo fit, vt in Danaidū dolium
 aquā mihi videar illaturus, frustra; infusus,
 vase nō continente liquore: imo prius prope-
 modū effuso quod influit, quā influxerit:
 adeo latus dolii hiat⁹ ad effusionē, ac liber exi-
 tus. I. Proinde ni hiatū istū obturauerit, per-
 petuāque perstillationem sistere studuerit: te
 propediē effuso, facile rursus sagū, & ligonē
 in dolii fāce reperiet: sed interim abite, atque
 illum diuitē reddite. At tu Mercuri fac memi-
 neris, vt rediēs Cyclopa ex Aetna tecū addu-
 cas: quò fulmen cuspidē restituta resarciāt: nā
 eo nobis acuminato opus fuerit. M E. Ea-
 mus Plute. Quid hoc? num claudicas? Equidē
 ignorabā, ô præclare, te nō cæcū modo, verū-
 etiam claudum esse. P L. Atqui nō hoc mihi
 perpetuū Mercuri: verū si quando proficiscor

A Ioue missus ad quempiã, tũ nescio quo pacto tardus sum, & vtroq; claudus pede, ita vt ægrè ad metã pertingere queã: sene nõnunquã interim factõ, qui me operiebatur. Porro quũ discedẽdum est, alatũ videbis multo auibus ceteriorẽ. Vnde fit vt vix iam amoto repagulo, ego iã præconis voce victor pronuntier, saltu stadiũ transmẽsus, ne videntibus quidẽ aliquoties spectatorib? M E. At ista quidẽ haud vera narras: imo ego tibi permultos cõmemorare queã, quibus heri ne obolus quidẽ erat, quo restim emerent: qui hodie repẽte diuites facti, splendide viuant: albis quadrigis vehãtur, quibus antè ne asellus quidẽ suppeditarit. Ii tamẽ purpurati, aurumq; manibus gestãtes obambulant: qui ne ipsi quidẽ, opinor, credere possunt, quin per somniũ diuites sint. P L. Isthac alia res est Mercuri: neque enim tum meis ipsius ingredior pedibus: nec à Ioue, sed à Dite ad istos transmittor: qui & ipse nimirum opũ largitor est, ac magna donans: id quod ipso etiam nomine declarat. Itaq; quoties est mihi ab alio ad aliũ demigrãdum, in tabellas iniiciunt me: ac diligenter obsignãtes, sarcinæ in morẽ sublatum transportãt. Interea defunctus ille alicubi in ædiũ tenebricosa parte iacet, yetere linteo in genua iniecto tectus, de quo feles digladiãtur. Porro qui me sperauerãt obtinere, in foro o-

periuntur hiātes: non aliter, quā hīrūdīnū
aduolantē stridentes pulli. Deinde vbi signum
detractum est, & lineus ille funiculus incisus,
apertæque tabellæ, iāmque nouus dominus
pronuntiatus est, siue cognatus quispiam, si-
ue adulator, siue seruulus obscœnus, qui pue-
rili obsequio fauorē emeruerit, etiā tum mēto
subraſo: pro variis & opiparis voluptatibus,
quas illi iā exoletus suppeditauerat, ingens ſci-
licet præmium ferens generoſus, quicquid ille
tandem fuerit, nōnunquam me ipſis cū tabel-
lis arreptum, fugiens adportat commutato no-
mine: vt qui modo Pyrrhius, aut Dromo, aut
Tibius, iā Megacles, aut Megabizus, aut Pro-
tarchus appelletur. Cæterum illos nequicquā
hiantes, ſeque mutuū intuentes relinquit: ad
verum luctum agentes, quod eiufmodi thyn-
nus ex intimo ſagenæ ſinu ſit elapſus, qui non
parum magnam eſcam deuorari. At hic repen-
te totus in me irruens, homo vitæ mundioris
atque elegātoris, rudis, pingui illotæque cute,
qui cōpedes etiamdum horreſcit: & ſiquis præ-
teriens loro increpet, arrectis ſtet auribus:
quique piſtrinum perinde vti templū adoret,
non eſt deinceps tolerādus iis, quibuſcum vi-
uit: verum & ingenuos afficit contumelia, &
cōſeruos flagris cædit: experiens, nū ſibi quo-
que ſimilia liceāt, donec aut ſcortulo cuipiam

pretitus, aut equorū alēdorum studio captus,
aut adulatoribus sese permittens, deierantibus
Nireo formosiorē esse, Cecrope Codrōve
generosiorē, callidiorē Vlysse, vnum autem
vel sedecim pariter Croësis opulentiorē, mo-
mento tēporis semel profundat infœlix, quæ
minutatim multis ex periuriis, rapinis, flagi-
tiis fuerant collecta. M E. Ista fermè sic ha-
bent vti narras: verum vbi tuis ipsius ingrede-
ris pedibus: quī tandem, cæcus cum sis, viam
inuenire soles? Aut quī dignoscis ad quosnam
Iupiter te miserit, dignos illi visos qui diuitiis
abundent? P L. Enimuero credis me reperire
istos ad quos mittor? M E. Per Iouem haud-
quaquam. Neque enim alioqui Aristide præ-
terito, ad Hipponicum & Calliam accessisses,
tum ad alios permultos Athenienses, homines
ne obolo quidem æstimandos. Cæterum quid
facis, quando quidem es emissus? P L. Sur-
sum ac deorsum circuncursans oberro, donec
imprudens in quempiam incurrero: hic autem
quisquis ille sit, qui forte primus me naç⁹ sit,
abducit ac possidet, te Mercuri pro lucro præ-
ter .spem obiecto, venerans atque adorans.
M E. Num ergo fallitur Iupiter, qui quidē cre-
dat ex ipsius animi sententia, ditari abs te hos,
quos ille dignos existimarit qui ditescer-
ent? P L. Et iure quidem optimo fallitur ô

bone: quippe qui quū me cæcum esse nō igno-
 ret, emittat vestigatum rem vsque adeo repertum
 difficilem, & iam olim ē vita sublatā, quam ne
 Lynceus quidem facile inueniret, quæ nimirū
 adeo obscura sit, ac minuta. Itaque quum rari
 sint boni, improbi porrō in ciuitatibus omnia
 obtineāt, oberrans facile in huiusmodi morta-
 les incurro, ac retibus illorum illigor. M E. At
 quī fit, vt quoties eos deseris, celeriter aufu-
 gas, quū viæ sis ignarus? P L. Tum demum
 acutū cerno, pedibúsque valeo, vbi ad fugam
 tēpus inuitat. M E. Iā illud quoque mihi re-
 sponde, quī fit, vt quū sis oculis captus (dicens
 dū enim est) præterea pallidus, postremo clau-
 dus, tā multos habeas amantes, adeo vt omnes
 in te defigant oculos? & si potiantur, foelices
 videantur: sin frustrentur, nō sustineant viuere?
 Ex his equidem non paucos noui, qui sic
 perditē te amarint, vt sese aereo ē scopulo pisces
 si in æquoris alta præcipites abiecerint, rati fasti-
 didi sese abs te, propterea quòd illos nullo pa-
 cto respexisses. Quanquā fat scio, tu quoque
 fateberis, si quo modo tibi ipsi notus es, furere
 istos, qui eiusmodi amore sunt dementati.
 P L. At enim credis me, qualis sum, talem istis
 videri, nempe claudum, aut cæcum, aut siquid
 aliud adest mihi vitii? M E. Quid ni, ô Plu-
 te: nisi forte & ipsi omnes cæci sunt. P L. Haud

caeci quidem, ô optime, verum inscitia, errorq;
 quæ nunc occupat omnia, illis offundunt tene-
 bras. Adhuc ipse quoque ne per omnia defor-
 mis sim, persona vehementer amabili tectus in-
 aurato, gemmisq; picturato, ac versicoloribus
 amictus eis occurro: at illi rati sese natiui vul-
 tus venustatē aspicere, amore capiuntur, dispe-
 reuntque nisi potiatur. Quod si quis me toto
 corpore renudatū illis ostēderit, dubio procul
 futurū sit ut se ipsi damnent, qui tātopere cæ-
 cutierint, adamantes res neutiquā amandas ac
 foedas. M E. Quid ergo posteaquā eò perue-
 tum est ut iam diuites evaserint, iamque per-
 sonā sibi circumposuerint, rursus falluntur,
 adeo ut si quis illis detrahare conetur, penē ca-
 put potius, quā personā abiiciant? Neque e-
 nim verisimile est etiā tum illos ignorare, au-
 ro bracteatum esse formam, quū intus cuncta
 inspexerint. P L. Ad id non parū multæ res,
 ô Mercuri, mihi sunt adiumento. M E. Quæ-
 name. P L. Simulatque qui me primū nactus
 est, apertis forib' exceperit, clanculū vnā me-
 cum introitatio, vecordia, iactātia, mollities,
 violentia, dolus, atque alia itē innumerabilia,
 à quibus omnibus posteaquā est animus occu-
 patus, ita admiratur quæ neutiquā sunt admi-
 randa, & appetit ea quæ sunt fugienda, meque
 cunctorum illorū quæ introierāt, malorū pa-

trem stupet, illorum satellitio vallatū quidnis
 potius passur⁹, quā vti me cōpellatur reiice-
 re. M E. Vt levis ac lubricus es Plute, retentū
 difficilis ac fugax, neque vllam præbēs ansam
 certam quo præsus teneare: sed nescio quo mo-
 do anguillarum ac serpentum in morem inter
 digitos elaberis. At è diuerso paupertas visco-
 sa, prensu facilis, totōque corpore mille vncos
 gerit hamos, vt qui tetigerint, illico hæcant,
 nec facile queant auelli. Verum interea dū nu-
 gamur, rē haud parua omisimus. P L. Quā?
 M E. Nempe quia thesaurū non adduxerimus,
 quo vel in primis erat opus. P L. Isthac qui-
 dem ex parte bono sis animo. Nam non nisi
 in terra relicto illo ad vos ascendere soleo, ius-
 soque intus manere foribus occlusis: neq; cui-
 quam aperire, nisi me vociferantem audierit.
 M E. Iam igitur Atticam adeamus. Tu me cō-
 sequitor chlamydi adherēs, donec extremam
 viam attigerimus. P L. Recte facis Meretū,
 quum me per viam ducis. Etenim si me desce-
 res, forsan oberrans in Hiperbolum aut Cleo-
 nem incidere in. Sed quis hic stridor coniferi
 saxo impacti? M E. Timon hic est, qui proxi-
 me montanum & petricolum fodit solū. Pa-
 pa, adest & Paupertas, & Labor ille, tū Robur,
 Sapientia, Fortitudo, atque id genus aliorum
 turba: quorum omnium agmen Fames iungit.

longe præstantius, quàm tui sint satellites.

P. L. Quin igitur quamocyssime discedimus Mercuri? Neque enim vllum operæpretiū fecimus cum homine eiusmodi vallato exercitu. M. E. Sec⁹ visum est Ioui: quare ne metu deterreamur.

P. A. Quò hunc nunc Argicida manu abducis? M. E. Ad hunc Timonem,

ad quem à Ioue sumus ire iussi.

P. A. Itáne

rursum Plutus ad Timonem, posteaquam ego

hunc antea deliciis male corruptum suscepi:

commendansq; Sapientiæ & Labori, strenuū,

multique pretii virum reddidi? Adeòne despi-

cienda, iniuriæque idonea vobis Paupertas iu-

dipor: vt hunc, quæ mihi vnica erat possessio,

cripiatis, iam exactissima cura ad virtutē ex-

cultū: vt Plutus hic vbi denuo suscepit, per

contumeliam & arrogantiam illi manu inie-

cta talem reddiderit, qualis erat dudum, mol-

lem & ignauum, ac vecordē: rursum mihi re-

stituatur, ybi iam nihili factus erit, & relictus?

M. E. Sic ô Paupertas, Ioui placitum est.

P. A. Equidem abeo. At vos Labor & Sapiencia, re-

liquique, consequimini me. Porro hic bre-

ui cognoscet, qualis in se fuerim, quàm nunc

relinquet: nempe adiutrix bona, & rerum op-

timarum, doctrix. Qui quum donec habuit

commercium, sano corpore, valentique ani-

mo perseverauit, virilem exigens vitam, &

ad sese respiciens: superuacua autem & vulgaria ista, aliena; ita vt sunt, existimás. **M E.** Discedunt illi: nös ad eum adeamus. **T I.** Quinā estis ó scelesti? aut qua gratia huc aduenistis homini operario, mercenarióque negotiū exhibiturí? verum haudquaquam lati abibitis, scelesti vt estis omnes: nam ego vos ilico glebis & faxis petitos cōminuam. **M E.** Nequaquā ó Timon, ne ferito: neq; enim feries mortales: verum ego sum Mercurius, hic Plutus. Misit nos Iupiter, votis tuis exauditis. **Quare,** quod bene vertat, opes accipe, desistens á laboribus. **T I.** At qui vos iam ploraueritis, etiam si dii sitis vt dicitis. Siquidem odi pariter omnes tum deos, tum homines. Sed hunc cecum quisquis is fuerit, mihi certū est ligone impácto comminuere. **P L.** Abeamus per Iouem Mercuri: quandoquidem hic homo mihi videtur non mediocriter insanire, ne malo quopiam accepto discedam. **M E.** Ne quid ferociter Timon: quin exue potius penitus istá ferocitatē asperitatēq; ac manibus obutis excipe bonā fortunam: rursus diues esto: rursus Atheniensium princeps, & ingrátos illos despicito, quū solus florebis. **T I.** Nihil mihi vobis est opus, ne obturbate. Sat opū mihi ligo: præterea fortunatissim⁹ sum, si nemo propius ad me accesserit. **M E.** Adeóne quāto inhumaniter?

Hæc ego læua Ioui refero, atque immania dicta:

Atqui par erat forsità homines tibi haberi in-
uifos, vt qui tam multa indigna in te cōmifif-
fent: deos odio te profequi, nequaquā erat cō-
fentaneum, quū illi tantopere tui curam agāt.

T I. At tibi Mercuri, Iouique, quòd me refpi-
citis, plurimam equidem habeo gratiam: cæte-
rum hunc Plutum nequaquā recepero. M E.

Quid ita? T I. Quoniam pridem innumera-
bilia malorum hic mihi fuit author, quum
me affentatoribus proderet, infidiatores in me
inuitaret, conflaret odium, illecebris corrup-
peret, inuidiæ obnoxiū redderet: deniq; quum
repēte me adeò perfide ac proditorie deftitue-
rit. Cōtrā, paupertas optima, me laboribus vi-
ro digniffimis exercens, mecūque vere & li-
bere conuiuens, & quibus opus erat fuppedita-
uit laboranti, & vulgaria ifta docuit cōtemne-
re, effecitque vt mihi vitæ fpes omnis ex me
ipfo penderet: demonftrans quænam effent o-
pes verè meæ: nempe quas neque adulator af-
fentans, neque fycophanta minitās, neque ple-
bes irritata, neque concionator fuffragiorum
author, neque tyrannus intentis infidiis queat
eripere. Itaque iam validus effectus ob laborē,
dum hunc agellū gnauiter exerceo, neq; quic-
quam eorum quæ funt in ciuitate malorū af-

picio, abunde magnū & sufficienter visum mihi ligo suppeditat. Quare tu Mercuri, quā venisti viam remetiens, recurre, vnā tecum Plutum adducēs ad Iouem. Illud mihi sat fuerit, si effecerit vt omnes mortales per omnem ætatem eiulent. M E. Nequaquam. Ō bone: neque enim omnes ad eiulandum sunt accommodi. Quin tu iracunda, pueriliāque ista missa face, ac Plutum excipe: non sunt reicienda munera, quæ à Ioue profisciscuntur.

P L. Vñ? Timon vt contra te partes defendam meas? an grauitè feres siquid dixerò? T I. Dicitò: ne multis tamen, neque cum proceciis, quemadmodum perditissimi isti solent oratores. Nam huius Mercurii gratia te feram paucis dicentem. P L. Atqui multis mihi potius erat dicendum, tot nominibus abs te accusato. Attamen vide, nūm qua in re te, quemadmodum ais, læserim: qui quidem dulcissimarum quarumque rerum tibi extiterim author, opifexque authoritatis, præfidentia, coronarum, aliarum item voluptatum: mea opera conspicuus eras, celebris & obseruandus. Cæterum siquid molesti ab adulatoribus accidit, non mihi potes imputare: quin ipse magis abs te sum affectus contumelia, propterea quòd me tam ignominiose viris illis execratiss suppeditans, qui te mirabantur, ac præsti-

gis dementabant, mihi que modis omnibus infidias struebant. Porro quod extremo loco dixisti, te à me proditum desertumque fuisse: istud criminis in te possum retorquere, quum ipse sim modis omnibus à te reiectus, præceptisque exactus ex ædibus. Vnde pro molli chlamyde, sagum istud charissima tibi Paupertas circūposuit. Itaque testis est mihi hic Mercurius, quantopere Iouem orauerim ne ad te venirem, qui tam hostiliter esses in me debacchatus. M E. At nunc vides Plute, in cuiusmodi hominem sit commutatus. Proinde audacter cum illo consuetudinem age. Tu vero fode ita vt facis. Tu interim thesaurum sub ligonem adducito. Audiet enim si tu accersueris. T I. Parēdum est Mercuri, rursusque discedendum. Quid enim facias quum dii compellant? tamen vide, in quas turbas me miserum coniicies: qui quidem quum ad hunc usque diem foelicissime vixerim, tātum auri repente sum accepturus, nihil commeritus mali, tantumque curarum suscepturus. M E R. Sustine Timon mea gratia: tametsi graue est isthuc, atque intolerandum: quo videlicet palpones illi præ inuidia rumpantur. Ego porro superata Aetna in cælum reuolauero. P L. Abiit iste quidē sicut apparet: nam ex alarū remigio facio cōiecturā. Tu vero hic opperire:

liquidem digressus thesaurum ad tetraonit-
tam: sed feri fortius. Tibi loquor auri thesau-
re, Timoni huic audiens esto, offerque temet
eruendū. Fodi Timon altius impingens. Ca-
terum ego à vobis digredior. T I. Age iam
ô ligo, nūc mihi tuas vires explica, neque defa-
tigere, dum ex abdito thesaurū in apertū euo-
caris. Hem prodigiorum author Iupiter, amici
Corybātes, ac lucrifer Mercuri, vnde nam auri
tantum? num somnium hoc est? Metuo ne car-
bones reperturus sim experrect⁹. atqui aurum
perfecto est insigne, fuluum, graue, & aspectu
multo iucundissimum.

Pulcherrima aurum faustitas mortalibus.
Quippe quòd ignis in morem ardes, noctes-
que & dies renides. Ades ô mi charissimū de-
syderatissimūmq;, nūc demum credo vel Io-
uem ipsum olim aurum esse factum. Etenim
quæ tandē virgo, non ex porrecto sinu vsque-
adeo formosum amatorem excipiat, per tegu-
las illapsū? ô Myda Crœseq;, ac munera Del-
phico in templo dicata: vt nihil eratis si cū Ti-
mone, cūque Timonis opibus conferami-
ni: cui ne Persarum quidem rex par est. O ligo,
sagum charissimum: vos huic Pani suspendi
commodum est. At ego quam maxime semo-
tū mercatus agrum, turriculāque seruandi auri
gratia constructa, vni mihi affatim vixero: se-

pulchrum item inibi mihi defuncto parare est
sentētia. Hæc igitur decreta sunt, placitæque:
in reliquū vitæ seiunctio, ignorātia, fastidium
erga mortales omnes. Porro amicus, hospes,
sodalis, aut ara misericordiæ, meræ nugæ. Tū
commiserari lachrymantē, suppeditare egen-
tibus, iniquitas, ac morū subuersio. At vita so-
litaria, qualis est lupis, vnus sibi amic⁹ Timon:
cæteri omnes hostes, & insidiarum machina-
tores. Cum horum quopiam congregi, piacu-
lum: adeo vt siquem aspexero duntaxat, inau-
spicatus sit ille dies. In summa non alio nobis
habeantur loco, quàm signa saxea æreæve: ne-
que Fœcialem ab illis missum recipiamus, ne-
que fœdera feriamus. Solitudo terminus esto.
Cæterum tribules, cognati, populares: postre-
mo patria ipsa, frigida quædam & sterilia no-
mina, stultorumque mortalium gloriæ: solus
Timon diues esto: despiciat omnes: solus ipse
secum oblectetur, liber ab assentationibus, &
onerosis laudibus diis sacra faciat: epuletur so-
lus, sibi ipsi vicinus, sibi particeps, excutiēs sese
ab aliis. Ac semel decretum esto, vt vnus seip-
sum comiter accipiat, si moriēdum sit, aut ne-
cesse habeat sibi ipsi coronam admouere. Nul-
lūque nomē sit dulcius, quàm Misanthropi,
id est hominum osoris. Morum autem notæ,
difficultas, asperitas, feritas, iracūdia, inhumana-

nitas: quòd si quem conspexero incendio con-
 flagrantē, obtestantēque quo restinguā, pice
 oleoque restinguere. rursū si quem flumen
 vndis abstulerit, isque manus porrigens, imple-
 ret vt retineatur: hunc quoque demerso capi-
 te propellere, ne possit emicare, hunc ad modū
 par pari relaturus est. hanc legem Timon tulit
 Echecratides Colyttensis: & cōcionis subscri-
 psit suffragiis idem ille Timō. Age hęc decre-
 ta sunt: hęc fortiter tueamur. Caterum ma-
 gno emerim vt id omnibus innotescat, quòd
 opibus abundo: nam illa res illos pręfocauerit.
 Sed quid illud? hem quę trepidatio? vndique
 concurrunt puluerulenti atque anhelī, haud
 scio vnde aurum odorati. Vtrū igitur hoc cō-
 scenso colle saxī eos abigo, ē sublimi dei acu-
 lās: an hac tantum in re legem violabimus, vt
 semel cum illis congregiamur: vt magis angā-
 tur fastiditi repulsiq;? Ita satius esse duco. Ita-
 que restemus quo illos iam excipiamus. Age
 prospiciam: primus eorum iste quis est? Nem-
 pe Gnatonides adulator, qui mihi nuper cœnā
 petenti, funem porrexit, quum apud me sæpe-
 numero solida dolia vomuerit. Sed bene est
 quod ad me venit: nam primus omnīū vapu-
 labit. G N. Annō dixi Timonē virū bonum
 nō neglecturos esse deos? Salue Timō formo-
 sissime, iucūdisissime, cōuiuator bellissime. T I.

Edicet & tu Gnatonides, vulturū omniū edacissimē, atq; hominū perditissimē. G N. Semper tibi grata dicacitas. Sed vbi compotamus? **Nam nouā tibi adfero cātilenam, ex his quos nuper didici dithyrambis. T I.** Atqui elegos canes admodum miserabiles, ab hoc doctus ligone. **G N.** Quid istuc? feris ō Timon? Attestor ō Hercules: hei hei in ius te voco apud Areopagitas, qui vulnus dederis. **T I.** Atqui si cunctere paulisper, mox cedis me reum ages. **G N.** Nequaquā: quin tu planē vulneri medere, paululo auri iniuncto. Mirū enim in modum presentaneū id est remediū. **T I.** Etiā manes? **G N.** Ab eo. At tibi male sit, qui quidē ex viro cōmodo tam sēuus factus sis. **T I.** Quis hic est qui accedit recaluaſter ille? Philiades assentatorū omniū execratissim⁹. Hic quū à me solidū acceperit fundū, tū filiæ in dotē talēta duo laudationis prēmīū, quum me canentem reliquis silentibus omnibus solus maiorē in modum extulisset, deierās me vel oloribus magis esse canorū: vbi me pridē ægrotū conspexisset (nam adieram oraturus vt mei curā ageret) plagas etiā egregius ille vir impegit. **P H.** O impudentiā, nunc demum Timonem agnosceitis: nunc Gnatonides amicus & cōiua: enimvero habet ille digna se, quādoquidē immemor est atque ingratus. At nos qui iā olim cōuictores

sumus æquales ac populares: tamē monuisse agimus, ne insilire videamur. Salue hęc, sed et istos adulatores sacrilegos obserues, qui nusquam adsunt nisi in mensa: præterea à consiliis nihil differūt. Neq; posthac huius ætatis mortalium ulli fidendum est: omnes ingrati & scelerati. At ego quum tibi talētum adducere, quo posses ad ea quæ velles vti, in via accepi, te summas quasdā opes esse nactum. Proinde accessi his de rebus admoniturus te: quanquam tibi forsitan me monitore nihil erat opus, viro nimirū adeo prudenti, vt vel Nestori ipsi, si necesse est, consiliū dare queas. T I. Ita fiet Philia des, sed age, accede, quo te ligone comiter accipiam. P H. Viri, caput mihi cōminutum est ab hoc ingrato: propterea quod eū ea quæ in rem illius erāt, admonui. T I. Ecce tertius huc orator Demeas se recepit, tabulas dextrā gestās, aitque se mihi cognatum esse. Hic vna die de meo sedecim talenta ciuitati dependit: nam damnatus erat, ac vinctus. At quum soluendo non esset, ego misertus illum redemi. Porro quum illi forte obuénisset, vt Erechtheidi tribui distribueret ærariū, atque ego adiens, id quod ad me redibat poscerem, negabat se ciuem nosse me. D E. Salue Timon, præcipuū generis tui præsidium, fulcimentū Atheniensium, defensaculum Græciæ. Profecto iamdu-

dum te populus frequens, & vtraque curia operitur. Sed prius decretum audi, quod de te conscripsi. Quandoquidem Timon Echeocratidæ filius, Colyttensis vir, non modo probus & integer, verumetiam sapiens, quantum alius in Græcia nemo, nunquam per omnem vitam destitit optime de Repub. mereri. Tum autē in Olympicis vicit pugil, & lucta cursuq; die eodem, adhuc solenni quadriga, equestrique certamine. T I. At ego ne spectator quidē vnquam in Olympicis sedi. D E. Quid tū? spectabis posthac: sed ista communia addi satius est. Tum anno superiore aduersus Acharnenses pro Repub. fortissime se gessit, & Peloponnesum duas acies conscidit. T I. Qua ratione? quippe qui nec vnquam arma gesserim, neque vnquam militia dederim nomen. D E. Modeste tu quidem de te ipso loqueris, nos tamē ingrati futuri sumus, nisi meminerimus. Præterea scribendis plebiscitis, & in consultationibus, & in administrandis bellis nō mediocrem utilitatem attulit Reipub. His de causis omnibus visum est curiæ, plebi, magistratibus tributim, plebeis singulatim, communiter vniuersis, aureum statuere Timonem iuxta Palladem in arce: fulmen dextra tenentem: radiis tempora ambientibus, utque septem aureis coronis coronetur: hæcque coronæ hodie in Dionysiis

per Tragedias novos promulgentur. Siquidem hodie illi Dionysia sunt agenda. Dixit hoc suffragiū Demeas orator, propterea quod cognatus illius propinquus, ac discipulus eius sit. Nam & orator optimus Timon: præterea quicquid voluerit. Hoc igitur tibi suffragium. Sed utinā & filium meum ad te pariter adduxissem, quem tuo nomine Timonem appellavi. T I. Quī potes Demea, quum ne uxorem quidem duxeris vnquam, quantum nobis scire licuit? D E. At ducam, nouo incunte anno, si deus permiserit, liberisq; operam dabo. Tum quod erit natum (erit autem masculus) Timonem nuncupabo. T I. An uxorem tu sis ducturus, equidem haud scio, tāta à me plaga accepta. D E. Hei mihi, quid hoc est rei? tyrannidem Timon occœptas? pulsasque eos qui sunt ingenui, ipse nec ingenuus plane, nec ciuis: verum propediem pœnas daturus, quum aliis nominibus, tum quod arcem incenderis? T I. Atqui non conflagrauit arx scelestæ. Proinde palam est te calumniatorem agere. D E. Verum effosso ærario diues effectus es. T I. Atqui non effossum isthuc: vnde ne hæc quidem probabiliter abs te dicuntur. D E. Verū effodietur posthac: sed tu interim omnia quæ in eo condita, possides. T I. Alteram itaque plagam accipe. D E. Hei scapulis meis. T I.

Ne vociferare, alioqui & tertiam tibi illidam. Etenim res planè ridicula mihi acciderit, si quum inermis, duas Lacedæmoniorum acies fuderim, vnū scelestum hominē nō protriuerō: tum frustra vicerim in Olympiis, & pugil & palæstrites. Sed quid hoc? annon philosoph⁹ Thrasycles hic est? profecto ipse est, promissa barba, subductisq; superciliis, & magnū quiddam secū murmurās accedit, Titanicum obtuēs, cæsariē per scapulas fluentem ventilās: alter quidā Boreas, aut Tritō, quales eos Zeuss depinxit. Hic habitu frugalis, incessu moderat⁹, amictu modest⁹, mane mirū quā multa de virtute differit, damnās eos, qui voluptate capiuntur, frugalitatē laudans. at vbi lot⁹ ad coenā venit, puerq; ingentē illi calicē porrexit (meraciore autem maxime gaudet) perinde vt Lethes aquā ebibens, à diluculariis illis disputationibus diuersissima quæ sint exhibet, dum milui instar præripit opsonia, & proximū cubito opposito arcens mento interim cōdimentis oppleto, dū canū ritu ingurgitat, prout ingumbēs corpore, perinde atque in patinis virtutē inuenturū sese speret, dūque vsque adeo diligenter catinos extergit indice digito, vt ne paululū quidē reliquiarū sinat adhærere, nūq̃ nō querul⁹, tāquā deteriosē partē acceperit, vel si totā placētā, aut suē sol⁹ omniū accipiat, qui

quidē edacitatis & insatiabilitatis est fructus. temulentus, vinóque bacchatus, non ad cātum modo, saltationēque, verum ad conuiuium vsque, & iracundiam. Adhæc multus inter pericula sermo (tum enim vel maxime) de tēperantia, sobrietatēque: atque ista quidem loquitur, quum iam à mero male affectus ridicule balbutit. Accedit his deinde vomitus. Postremo sublatum eum de conuiuiis efferunt aliqui, ambabus manibus tibicine inhaerentē. Quamquam alioqui nē sobrius quidē ulli primariorum cesserit, vel mendacio, vel confidentia, vel avaritia. Quin & inter assentatores primas tenet, peierat promptissime, anteit impostura, committatur impudentia. In summa, prorsus admirandum quoddam spectaculum est, omni ex parte exactum, variēque absolutū: proinde nō eiulabit clarius, videlicet quum sit modestus. Quid hoc papæ tandem nobis Thrasyclēs? T. H. Non hoc animo ad te venio. Timō, quod plerique isti, qui nimirum opes admirati tui argentum, auri, opiparorum conuiuiorum adducti spe concurrunt, multaque assentatione delinunt te, hominem videlicet simplicem, faciliēque impartientem id quod adest. Siquidem haud ignoras: offam mihi in coenam sat esse, tum opsonium suauissimum cepe aut nasturtium: aut siquādo lubeat lautius epulari, pusil-

lam salis. Porro potum fons Athenis nouem
 saliens uenis suppeditat . tum palliū hoc qua-
 uis pūrpura potius. Nam aurum nihilo magis
 apud me in pretio est, quā calculi qui sunt in
 littoribus. Sed tua ipsius gratia huc me contu-
 li, ut ne te subuerterit pessima ista, atq; insidio-
 sissima res opulentia: quippe quæ multis saepe-
 numero immedicabilium malorum extiterit
 causa. Etenim si me audies, potissimum opes
 vniuersas in mare præcipitabis, utpote quibus
 nihil sit opus bono viro, quique philosophiæ
 possit opes perspicere. ne tamen in altum ô bo-
 ne, sed fermè ad pubem vsque ingressus, paulo
 ultra solum fluctibus opertū, me quidem vno
 spectante. Quod si hoc non vis, tute igitur eas
 potiore via ex ædibus eiicito, ac ne obolū qui-
 dem tibi facias reliquum, videlicet largiēs iis;
 quicunque opus habent, huic quinque drach-
 mas, illi minam, alii talentum. Porro si quis e-
 rit philosophus, hunc æquum est duplam aut
 triplam ferre portionem: quanquam hoc qui-
 dē mihi nō mea ipsius gratia postulo, sed quo
 amicis, siqui egebunt, donem: sat est si modo
 peram hanc largitione tua expleueris, ne duos
 quidem modios Aeginiticos capientem. nam
 paucis contentum, modestūque cōuenit esse
 eum qui philosophatur, neque quicquā ultra
 peram cogitare. T I. Equidem ista quæ dicis

probo Thrasyclus: ergo si videtur, prius quam
peram expleam, age tibi caput opplebo tuber-
bus, posteaquam ligone sum mensus. T H. O
libertas, ō leges, pulsamur ab impurissimo libe-
ra in ciuitate? T I. Quid stomacharis ō bone
Thrasyclus: num te defraudaui? Atqui adiciā
ultra mensuram choenices quatuor. Sed quid
hoc negotii? complures simul adueniunt, Ble-
psias ille, & Laches, & Gniphon; breuiter ag-
men eorum qui vapulabunt. Itaque quin ego
in rupem hanc cōscendo, ac ligonem quidem
iamdudum fatigatum, paulisper interquiesce-
re sino? At ipse plurimis congestis saxis, pro-
cul eos lapidum gradine peto. B L E P S I A S.
Ne iace Timon, abimus enim. T I. At vos
quidem nec citra sanguinem, nec absque vul-
neribus.

REVERENDO IN CHRISTO PATRI AC
domino, D. Renato episcopo Carnutensi,
Erasmus Roterodamus s. d.

v m multis modis cōpertum haberem, orna-
 c tissime pater, quā candidē de meo ingenio-
 lo, meīque nugis tum sentias, tum prædices,
 vir alioqui naris emundissimæ. Iamque ad Italicū iter
 accincto, per itineris comites non liceret celsitudinē tuā
 interniscere, ut esset tamen interim quod te tui Erasmi
 commoneraceret, Luciani Pseudomātem misi, scelerat-
 tissimum quidem illum, sed quo non alius sit vtilior ad
 deprehendēdas coarguendāsque quorundam istorum
 imposturas, qui hisce quoque tēporibus vel magicis mi-
 raculis, vel ficta religione, vel adsimulatis condonatio-
 nibus, aliisque id genus præstigiis, vulgo fucum facere
 solent. Eum igitur leges, uti spero, non modo cum fru-
 ctu aliquo, verum etiā summa cum voluptate, propterea
 quod intelligam te, licet præter generis claritatem, for-
 tunæ splendorem, muneris authoritatē, seriis illis ac te-
 tricis studiis absolutum, non solere tamen admodum ab
 his etiam elegantioribus Musis abhorre: & huiusmo-
 di lusus nec inamēnos, nec infrugiferos arduis negotiis
 libenter intermiscere. Porro quicquid est, vel nigri salis,
 quem Momo tribuunt, vel candidi, quem Mercurio as-
 cribunt, id omne in vno Luciano copiosissime repe-
 rias licebit. Carnutensis oppidi tam splendidum profe-
 cto, tamque celebre phanum, fulmine conflagrasse, di-
 ci non potest quā ferebam acerbe. Bene vale in redi-
 tam ex Italia nostrum. Lutetiæ. A N. M. D. V.

Luciani Alexā-

DER SEV PSEVDOMAN
tis, Des. Erasmo Roterodamo in-
terprete.

V quidem charissime Celse, leuē for-
T te quādam ac facilem prouinciam ti-
bi mandare videris, cum iniungi vt
Alexandri Abonotichitæ impostoris vitam,
commenta, neque non audaciam præstigiāsq;
libro complexus, volumen ad te transmittam.
Verū si quis ea conetur omnia ad plenū enar-
rare, id profecto nō minoris sit negotii quā
Alexandri eius, cui Philippus fuit pater, res ge-
stas literis prode: tantus hic scelere, quantus
ille virtute. Attamen si candidè ignoscenterq;
legere voles, & quod narrationi deerit, id ex te
imputare atque addere, conatū hunc te autho-
re capessam, & Augæ bubile si non omne, at
certe pro mea virili repurgare nitar, paucis ali-
quot elatis cophinis: nimirum vt ex his con-
iecturam facias quantus, quāque immensus
fuerit fimus vniuersus, quem ter mille boues
multis annis reddere potuerint. Sed amborū
interim nomine calumniā vereor, tuo pariter
ac meo: tuo, qui iubeas memoriæ literarūq;

monumentis tradi virū longē sceleratissimū:
meo, qui sumam operam in huiusmodi nar-
ratione, rebusq; gestis hominis, quem nequa-
quā oportebat ab eruditis legi, sed in frequen-
tissimo quopiam & amplissimo theatro spe-
ctari à simiis aut vulpibus discerptum: quan-
quā si quis hoc crimē nobis impegerit, poterim-
us & ipsi nos exēplo quodā simili tueri. Et-
enim Arrianus ille discipulus Epiḡcteti, vir in-
ter Romanos cū primis laudatus, ac per om-
nem vitā in literarū studio versatus, cū simile
quiddā fecerit, pro nobis quoque responsurus
est. nam is quidem Tillibori latronis vitā de-
scribere nō est grauatus. Nos vero multo cru-
deliorem latronem memoriæ prodemus, quip-
pe qui non in syluis ac montibus, sed ipsis in
urbibus sit latrocinatus: neque qui Minyā tan-
tum, aut Idam sit pergrassatus, neque paucas
quasdam Asiæ partes, videlicet desertiores de-
populatus, sed qui vniuersam (vt ita dixerim)
Romanorum ditionem suo complerit latroci-
nio. Ac primum tibi depingam hominem,
effigiē eius quoad potero proxime verbis ad-
umbrans: tametsi non sum admodū pingendi
peritus. Corpore igitur, vt interim & hoc tibi
repræsentem, procerus erat, & aspectu decorus,
planēque specie diuina quadā ac maiestatis ple-
na, colore candido, barba non admodum hir-

suta, coma partim nativa tectus, partim appo-
sititia: sed hac adeo scienter efficta, ut vulgus
ferè nō sentisceret, imitatam ascititiamq; esse.
Oculi vehemēter acres ac versatiles, tum diui-
num quiddam relucētes. Vox dulcissima pa-
ritérque clarissima. In summa quo ad has res,
nulla ex parte poterat improbari, ac figura
quidem hominis erat huiusmodi. Cæterū mēs
atque animus, ô malorum depulsor Hercules,
& auersor tristium Iupiter, seruatorēsq; Dio-
scuri, in hostes potius cōtingat incidere, quàm
cum eiusmodi quopiam habere cōmercium.
Siquidē ingenio, solertia, acumine longe præ-
stabat cæteris mortalibus. Tum curiositas, do-
cilitas, memoria, & ad disciplinas ingenii fœ-
licitas, horum vnumquodque supra quàm di-
ci possit, illi suppetebat, quibus tamen pessimā
in partem est vsus. Et quum haberet arma tam
egregia sibi suppeditata, ilico nimirū omnium
qui essent sceleribus nobilitati, facile summus
euasit, vel superior Cæcropib⁹, Eurybato, Phry-
nonda, Aristodemo, Sostrato. Nam ipse cum
aliquando Rutiliano scriberet genero, mode-
stissimèque de se loqueretur, Pythagoræ semet
adsimilabat. Atqui veniam mihi dabit Pytha-
goras, vir ille quidem sapiens, ac mente diui-
na: cæterū si huius ætate vixisset, puer (fat scio)
præ hoc visus fuisset. Sed heus tu per Gratias,

caute putēs hanc in Pythagoræ contumeliā me dicere, quasi velim eos similitudine rerum gestarum committere. Verum si quis deterrima quæque & probrosissima, quæ de Pythagora per calumniā feruntur (quibus equidē haudquaquam fidem perinde vt veris habuerim) si quis tamen conferat in vnum, ea nimirum omnia, vix etiam minimam particulam adæquent Alexandrinæ versutiæ. Prorsum enim imaginare mihi & cogitatione finge, quā maxime variā ingenii temperaturam, indolēque ex mendacio, dolis, periuriis, maleficiisque confusam, promptam, audacem, versatilem, & ad efficiēdum quæ cogitasset nullum refugientem laborem, appositam ad persuadendum, cuique facilē fides habenda videretur: tum quæ mire simularet optima quæque, eaq; quæ a mente essent diuersissima, præ se ferret. Primum igitur nemo cum illo congressus est, qui nō hac cū opinione discesserit, vt eū mortaliū omniū optimū æquissimūmq;, præterea simplicissimū minimēq; fallacē iudicaret. Accedebat ad hæc omnia grādium rerū conatus, quū nihil pusillū cogitaret, sed ad maxima semper appelleret animū. Ita quum esset adolescens tulus adhuc, formosus admodum ætate videlicet tenera ac velut herbescēte: id quod licebat partim ē stipula coniicere, partim audire ex iis

qui ita prædicabāt: passim sese prostituat, ac mercede sui copiā faciebat iis quibus dubitum fuisset. Inter multos autem incidit in hunc amās quidam præstigiator, ex eorum numero, qui magiam & diuinas incantationes profitentur, tum illectamenta ad conciliādam in amoribus gratiā, malorū immiſsiones in hostes, rationem eruendi reperiēdique thesauros, hæreditatum successiones. Hic vbi conspiceret bene ingeniātū puerū, atque ad subministrādum arti negotiōque suo propensissimū, vtpote qui non minus illius adamaret maleficium, quam ipse huius formam: erudiit eum, semperq; deinceps pro adiutore ministrōq; est vſus. At is publicitus quidem & apud vſus medicū scilicet agebat: didicerat autē apud Thoonis Aegyptii coniugem,

Carmē Ho-
mericum.

Pharmaca mixta, salubria multa, at noxia multa.

Quorum omnium successor hic atque hæres factus est. Porro doctor ille & idē amator natione Tyanæus erat, videlicet ex eorum numero, qui cum egregio Apollonio Tyanæo illo erant versati, totāque illius tragoediam pernouerāt. Vides quānā ē schola tibi hominem refero? Verū vbi iā barba plenus esset Alexander, Tyanæo illo vita defuncto, in egestatē reductus, deflorescente simul & forma, vnde vi-

etum parate licuisset, nihil postea parvū agita-
bat animo. Sed inito commercio cum Byzan-
tino quopiā, annaliū scriptore viro, qui in cer-
tamina descendunt, omniū ingenii lōge scele-
ratissimi: Cocconas, opinor, erat cognomē: cir-
cūbant, imposturis ludificātes, ac pingues ho-
mines (sic enim illi peculiari magorum lingua
vulgus appellant) detōdentes. In his Macetim
mulierē opulētam nacti sunt, natu quidē gra-
uiorem illam, quā ut amoribus esset idonea,
sed quæ studeret etiā dū amabilis haberi. Ab
hac victus copia suppeditabatur, atque hāc ex
Bithynia in Macedonia vsque sunt consequu-
ti. Nā illi patria erat Pelle, qui locus olim flo-
ruit sub Macedonicis regibus: nūc à paucis iis-
que obscuris & humilibus incolitur. Ibi quū
conspicerent immani magnitudine dracones
placidos admodum ac mansuetos, adeo ut à
mulieribus alerentur, & cum pueris vnā cuba-
rent, & calcantes ferrent, neq; commouerētur,
siquis stringeret, premeretq;: denique perinde
atque infantes lac è papilla suggerent (nā sunt
id genus apud illos permulti, vnde verisimile
est olim illam de Olympiade fabulam incre-
buisse: quū Alexandrum conciperet, huiusmo-
di dracone quopiam, opinor, cum ea concum-
bente) mercati sunt ex his serpentibus vnū, qui
esset pulcherrimus, obolis sanè paucis. Atque

(vt Thucydidis vtar verbis) hinc iam bellum
oritur, nimirū quū duo facinorosissimi, & im-
mani audacia præditi, neque non ad maleficia
promptissimi, societatem iniissent, facile per-
penderunt hæc duo potissimū in hominū vita
tyrānidem obtinere, spem ac metum, quorum
vtrōq; siquis ad commoditatem vteretur, fore
vt is ilico ditesceret. Siquidem vtrique iuxta,
vel ei qui metu laboraret, vel huic qui spe te-
neretur, videbant præscientiam quammaxime
necessariam esse, summēque desiderari: atque
hac via Delphos olim fuisse ditatos, factōsque
celebres: præterea Delū, Clarū, & Branchydes:
nimirū hominibus per hos, quos modo dixi
tyrānos (nēpe spē ac metū) ad sacra cōfluenti-
bus, ac futura prædiscere cupientibus, atq; hu-
ius rei gratia hecatōbas immolātibus, aureōsq;
dedicantibus lateres. Hæc vbi inter sese versaf-
sent, vtrōq; ac citro agitaissent, visum est vati-
ciniū oraculūq; constituere. etenim si res ea
processisset, sperabāt se protin⁹ diuites atq; fœ-
lices fore. Quod quidē negotiū magnificētius
etiam illis successit, quā expectauerāt initio,
& vel spe melius euenit. Hinc iam spectare cœ-
perūt, primū quidē de loco: deinde quonā ex-
ordio, quāve ratione negotiū oporteret auspi-
cari. Cocconas igitur Chalcedonē opportunā
esse censuit, vtpote regionem à negotiatoribus

frequentatam, tum Thraciæ Bithyniæq; con-
finem, neque longe distitam ab Asia Galatiâ-
que, cunctis ite imminentibus populis. At è di-
ueto patria suâ prætulit Alexāder: nam aiebat,
id quod erat res, ad huiusmodi negotiorū au-
spicationem aggressionemq; hominibus opus
esse crassis & stolidis, & qui viderentur admis-
suri: cuiusmodi Paphlagonēs affirmabat esse
hōs, qui supra Aboni murum incolunt, nem-
pe supersticiosos plerosque, ac stolidos: qui si-
quis tantum apparuisset, tibicinem aut tympa-
nistam, aut qui cymbala pulsaret secum addu-
cens, cribro (quod aiunt) vaticinans, ilico ve-
hementer omnes in illum inhient, & perinde
vt cælitum quempiam intueantur. Hac de re
quum controuersiæ nonnihil inter illos fuis-
set, tandem vicit Alexander. Itaque profecti
Chalcedonem (nā id oppidum visum est hac
parte habere nonnihil ipsis conducibile) in A-
pollinis templo, quod est apud Chalcedonios
vetustissimum, æreas defodiunt tabellulas, quæ
dicerent, breui admodum AEsculapium vnā
cum patre Apolline in Pontum aduenturum,
atque Aboni murum inhabitaturum. Ex tabel-
læ quum essent de industria repertæ, facile ef-
fecerūt vt hic rumor in omnem vsque Bithy-
niam ac Pontū dimanaret, multo autē ante a-
lios in Aboni murū: nam hi protinus statuerāt

etiam templū erigere, iamque fundamentis locum effoderant. Hic igitur in Chalcedone relictus, Cocconas ancipitia quædam, atque ambigua obliquaque conscripsit responsa. Deinde paulò post diē obit, à vipera (sicut opinor) ictus. In huius demortui locum accersitur Alexander, ac succedit iam comatus, cæsariæque promissa tunicā indutus purpureā albo intermixtam, supra eam veste amictus candida, faciem tenēs exemplo Persei, à quo se maternum genus ducere prædicabat. At perditissimi illi Paphlagonēs quum ambos illius nossent parentes obscuros atque humiles, tamen oraculo crediderunt ita canenti, Persides genere gratus Phœbo iste videtur, Dius Alexander Podaliri sanguine cretus. Hic nimirum Podalirius libidinosus erat, ac natura mulierosus, adeò ut à Tricca ad Paphlagoniam vsque in Alexandri matrē sit incitatus illectusque. Repertum est aliud oraculum, quasi Sibyllæ prædiuinantis, Ad maris Euxini littus, iuxtaque Sinopam Tirside erit quidā Ausonia de gēte sacerdos: Qui prima ex monade, tribus ac decadis, reserabit

Quinq; alias monades, vicenæque ter repetita
 Quadrorbē numerū, referētem nomina diui,
 Qui veniet laturus opem mortalibus ægris.
 Alexander itaque multò post in patriā irruens

cum eiusmodi tragœdia conspicuus erat ac splendidus: quum interim furore afflatum sese nonnunquam adsimulabat, ore spuma cōpleto: id quod ille facile efficiebat, radiculae (ea est herba lauandis lanis idonea) radice comman-ducata. Cæterū illis diuinū quiddā, ac formidandum spuma videbatur. At multo antea sibi finxerāt, parauerantq; ē linteis cōfectū draconis caput, quod speciem quandā humanam præ se ferret, colorum fucis mire adsimulatū, quodq; pilis equinis os & aperiret, & clauderet. Tum lingua (sicut est draconū) bisulca atra prominebat, quæ & ipsa pilis agebatur. Porro Pellæus ille draco iam pridem erat in prōptu, domique alebatur: quum res postularet, tam ab illis proferendus, vnāque in partē tragœdiam acturus, vel princeps potius huius futurus fabulæ. Iam vero vt erat maturum aggredi, tale quiddam machinatur, noctu veniens ad templi fundamenta nuper effossa. Constiterat autem in eis aqua, siue quod ea indidem alicūde distillauerat, siue quod ex æthere deciderat: illic quū antea excauatū deponit, quod quidem intus occultabat foetum recens editū serpētis. Id quum alte demersisset in abditas luti caernas, rursum illinc discessit. At mane quū in forum profiliisset nudus, nisi quod subligari circum pudenda tectus erat, cōque inaurato: tum

falcem illam gestans, simulque solutam venti-
lans, iactansque comā, eorū more, qui a Cybe-
le deorū, matre afflati, conueniunt, ac numine
rapiuntur: consensa sublimi quāpiam āra con-
cionabatur, ciuitatē eam beatā esse prädicans,
quæ mox deum propalam esset ostēsura mor-
talibus. Porro qui aderant (nā cōcurrerat vni-
uersa propē ciuitas) vnā cū mulierib⁹, senibus,
pueris admirabantur, ac vota facientes adora-
bāt. At ille voces quasdā sonās incognitas, ni-
hilq; significātes, cuiusmodi sint Hebræorum
aut Phoenicū, attonitos eos reddebat, vt qui nī-
hil intelligerēt eorū quæ dicebat, nisi solū hoc,
quod Apollinē AEsculapiūmq; passim admi-
scebat. Sub hęc ad institutū templū, curriculo
fugiebat: accedēsq; ad fossam ac fontē illum
quem iam ante conditū oraculū præstruxerat:
ingressus aquā, magna voce canebat laudes A-
pollinis & AEsculapii, inuitabātque deum, vt
dexter ac fœlix in ciuitatē adueniret. Deinde
phialā postulat: eā porrectā à quopiā, facillē im-
mergens, vnā cum aqua lutoque haurit, & o-
uum in quo nimirū ille deum cōcluserat, can-
dida cera, cerussāq; cōmissuram operculi fer-
ruminans. Id quum manu cepisset, affirmabat
iam AEsculapiū tenere sese. Interim illi stupi-
dis defixisq; intuebantur oculis, expectantes
quidnā esset futurū postea, iādudū admirātes,

in aqua repertū. Porro posteaquā fregisset
idē caua vola cōpressum, ac serpētis illius fœ-
tum exclusum excepisset, simulatq; mouētem
hūc sese cōspicerent ii qui aderāt, ac digitis cir-
cūuoluentē, protinus vocē tollebant, deūmq;
cōsalutabant, ac ciuitatē eam fortunatam esse
dicant: singulique affatim votis impleban-
tur, thesauros, opes, prosperam valetudinem, a-
liāque id genus ab illo flagitātes bona. Hic ille
rursus cursim sese domum abripuit vnā secum
asportans, modo editum in lucem AEscula-
pium, bis natum scilicet, cum semel duntaxat
nascantur homines: atque eum non ex Coro-
nide per Iouem, id est cornicula (nā id matris
nomē fertur) neque ex cornice, verum ex an-
sere progenitū. Populus autem vniuersus con-
sequebatur, omnes afflati deo, atque ob spes a-
nimo conceptas furore correpti. Interdiu igi-
tur se domi continebat, sperās fore, id quod &
euenit, vt fama permoti, Paphlagonū pars ma-
xima concurreret. Ergo posteaquā vrbs ita es-
set hominibus referta, vt iam redundaret: sed
quibus omnibus iam antea tum cerebrū, tum
cor esset exemptū, nec vlla parte similes vide-
rētur viris pane victitatibus (vt loquūtur poe-
tæ) verū qui præter solā figurā nihil à pecudi-
bus distaret: in ædiculis quibusdā, in lecto resi-
dēs, eo videlicet ornatu, qui vātē mirē deceret:

imponit in sinū Pellæum illū AEsculapiū, qui quidem erat, vt dictū est, maximus pulcherrimūque. Hunc totū vbi collo circumdedit, caudā foras prominere sinens (erat autē ingēs adeò, vt cū per pectus illius effunderetur, pars tamen humi traheretur: solum autē caput sub alis abditum teneret, illo nimirū omnia ferētē) linteaceum illud draconis caput, altera in amictus parte contextum ostendebat, quod prorsum illius esse draconis videretur, qui à pectore prominebat scilicet. Iam verò mihi cogitædiculas non admodum illustres, nec ad fatigatatem vsque luminis capaces: tum turbam hominum conuenarum, quique aliis ex locis alii concurrissent, tumultuātes: ac prius etiā quā ista viderent, mente attoniti stupefactique, denique spebus illis sublatis: quibus ingressis, non mirū si res visa est portētosa, videlicet ex modo pusillo serpēte, intra pauculos dies tam immanem extitisse draconem humana specie, atque eum in super mansuetum cunctabilemque. Protinus autē ad exitum properabant, & prius quā exactius essent contemplati, protrudebantur ab iis, qui noui semper ingrediebantur. Porro ē regione ianuæ, per quā intrabatur, patefactū erat & aliud ostiū, per quod exiretur. Cuiusmodi quiddā & Macedonas in Babylo- ne fecisse ferunt in Alexandri morbo, quū ille

gaudent iam ægrotaret, illi obseſſa regia deſyde-
rarent eum intueri, ac ſupremū alloqui. Atque
hoc ſpectaculī ſceleſtus hic nō ſemel, verū cre-
brius exhibuiſſe dicitur, maxime ſiqui diuites
adueniſſent recentiores ac nouitii. Hoc loco,
mi chariſſime Celſe, ſi vera fateri volumus, æ-
quum eſt veniam dare Paphlagonibus ac Pon-
ticis illis hominibus, nimirum craſſis & ineru-
ditis, ſi deluſi ſunt, quum draconem manu cō-
tingerent: nam hoc quoque largiebatur Ale-
xander iis qui voluiſſent: quūque conſpice-
rent in dubia malignaque luce imitatum illud
illius caput, os ſcilicet nunc aperiens, nūc clau-
dens, tanto artificio, vt res planè Democritum
aliquem requireret, aut certe Epicurum, Me-
throdorumve, aut alium huiuſmodi quempiā,
qui prorſus adamantinam aduerſus hæc, atque
id genus alia, mentem obtineret: qui nullo pa-
cto crederet, quique vel quid eſſet rei conie-
cturis colligeret: vel ſi viam etiam modūque
perueſtigare non quiret, illud tamen antea ſibi
perſuaſum haberet, fugere quidem ſeſe mo-
dū rationemque præſtigiaturæ: cæterum quicquid
eſſet negotii, prorſus ſimulatū fucatūque
eſſe, ac ne fieri quidem vlla ratione potuiſ-
ſe. Paucis ergo diebus confluit tum Bithy-
nia, tum Galatia Thraciāque: eorum qui renū-
tiabant, vnoquoque, vt fit, affirmante ſeſe pri-
mū naſcētem vidiffe deum, deinde paulò poſt.

eundē cōtrectasse iam grandē admodū factū,
vultu etiam homini adsimilem. Accedebāt ad
hæc picturæ, imagines, signa deum referentia,
partim ex ære, partim argēto efficta. Postremo
nomē etiam inditum: nam Glycon appellatus
est: idque iussu diuino carmine prodito. Ad
hunc enim modum eloquutus est Alexander,
Sum ille Glycon, hominum lux, ex Ioue ter-
tia proles.

Ast vbi iam maturū esset, vt cuius rei gratia hæ-
c tenus omnia fuerāt excogitata, respōsa quoq;
redderet iis, qui requisissent: diuinarētq;, ac-
cepta videlicet ansa ab Antilocho, qui apud Ci-
lices ratē egerat (nā is quoque post patris Am-
phiarai interitū, posteaq; quam ille inter The-
banos extare desisset, patria pulsus, atque in Ci-
liciam profectus, haud incommode rem gessit,
quū Cilicibus euentura prædiceret, binos obo-
los pro singulis accipiens respōsis) Ab hoc, in-
quam, arrepta ansa, prædicit Alexander omni-
bus qui aduenerant, fore vt deus ipse responsa
daret, eiūsque rei diem quendam certū prælo-
quutus est. Iussit autē vt quisque quod videre-
tur, quodque maxime discere vellet, id in libel-
lo cōscriberet, eūque funiculis obuinctum,
cera argillave, aut simili re quapiā obsignaret.
Se verō receptis libellis, cum subisset adyta (nā
enim oraculum erat extructū, & apparatus cor-
tinæ) ordine per præconem ac theologum euo-

taturū eos qui tradidissent: dehinc vbi de singulis esset edoctus à deo, libellos redditurum, ita vt traditi fuerant, obsignatos: subscripto illis responso pro cuiusque argumento, deo nimirum respondente, quacūque de re quis esset sciscitatus. Erat autem hic dolus, homini cuiusmodi tu es, aut etiā (si modo dictu non est inuidiosum) cuiusmodi sum ego, manifestarius, neque difficilis animaduersu: verum idiotis, quibūque nares essent mucco obstitæ, minimēque emūctæ, prodigiosum, planēque incredibile quiddam esse videbatur. Etenim quum varias esset commentus artes, quibus signa tollerentur: quæ quisque sciscitabatur, ea legebat: atque ita quæ viderentur, ad interrogata respondebat. Deinde rursus obuincta obsignatæque reddebat, non sine summa admiratione eorum qui recipiebant. Plurimus enim hic inter illos erat sermo, Quī tandem scire potuisset iste, quæ ego illi tradidi, sanè quā diligenter obsignata signis, imitatu neutiquam facilibus, nisi reuera deus esset quispiam, cui cuncta sint perspicua? Sed iam quibus artibus id effecerit, forsitan à me requires. Accipe, quo videlicet imposturas eiusmodi deprehendere queas, & coarguere. Prima ratio sic habebat: Celse charissime: Eam ceræ partem quæ post signum hærebat, acu candefacta liquefactam diducebat: tum vbi legisset, rursus calefactam

acu ceram, eam quæ à tergo funiculi fuerat, signo eodē manente, facile coagmentabat. Porro secundus modus constat per id, quod collyrium vocant. Id conficitur ex pice Berittia, bitumine, ac lapide perspicuo trito, tum cera & masticha. Confectum igitur ex his omnibus collyrium igni calefactum, inuncto prius futillo pingui, signo applicabat, ac symboli figuram excipiebat. Id simulatque ficcum esset factum (siccabatur autem protinus) commode resignabat libellos quib⁹ prælectis impositæ ceræ denuo, perinde atque è lapide, signum idem imprimerebat, ad archetypi similitudinem mirè effectum. Post hæc iam tertiam accipe rationem: Calce in gluten iniecta, quo vulgo codicillos adglutinant, atq; ex his confecta ceu cera, mollem adhuc eā admouebat signo, statimque detrahebat. nam ilico siccescit, adeo ut cornu vel ferro potius reddatur solidius. Hac ad imprimendum signum vti consueuerat. Sunt præter has & aliæ complures viæ, quas omnes referre nihil necesse est, ne parū videar modestus, maxime quum tu in his quos de magorum artibus conscripsisti commentariis tum pulcherrimis, tum vtilissimis, quique modestos reddere queant, siquis in eis euoluendis versetur, abunde multa retuleris, lōgeque his nostris copiosiora. Reddebat igitur oracula, diuinabatq; non mediocri ad eam rē vtēs ingenio, artēque

negotium reddens probabilius, dum aliis obliqua quædam & ambigua respondet ad ea quæ proponebantur, aliis penitus obscura: quandoquidem & hoc oraculis ille cōuenire iudicabat. Alios item deterrebat, alios adhortabatur, prout sibi magis conducere cōiectasset. Nonnullis remedia morborū, vitæq; rationes præscribebat, cum sciret (vt initio diximus) complura, atque efficacia pharmaca. Maiorem autē in modum cytmides ab illo probabatur: id est nomen confictum emplastri, vrsino adipe confecti. Porro spes, rerūque successus & incrementa, neque non hæreditatum obuentus semper in aliud tēpus reiiciebat, illud interim addens, Cuncta hæc tum obtingent, cum ipse volam: quūque vates meus Alexander me rogabit, prōque vobis vota faciet. Denique merces erat vnicuique responso præstituta, nempe drachma cum obolis duobus. Ne vero pusillū aut exiguum fuisse putes amice hunc quæstū, quum in annos singulos ad septuaginta aut octoginta milia redierit, vsque adeò auidis & insatiabilibus hominibus, vt singuli supra decē aut quindecim rogationes traderent. Cæterum ea quæ capiebat, non ipse solus solitus est insumere, nec rursum ad congerendas opes in thesaurum reponere, verum complures & alios habebat secum adiutores & ministros, tum qui scitarentur, qui versibus oracula conderēt, qui

responſa ſeruarent, qui ſubſcriberent, qui obſi-
gnarent, qui interpretarentur, quorum vnicui-
que pro dignitate meritóque lucrum impertie-
bat. Ad hæc nōnullos foras & in lōginquas re-
giones emandarat, qui famam eius oraculi in-
ter gentes diſſiparent, affirmantes ipſum etiam
prædicere reuocaréq; fugitiuos, fures ac præ-
dones indicare, theſauros effodiendos oſtēde-
re, morbo laborātibus mederi, quosdam etiam
vita deſunctos in vitam reuocare. Cōcurreba-
tur igitur vndiquaque, magnóque tumultu cō-
citati adproperabant, ſacrificabatur, dicabantur
munera, eaque duplicata, prophetæ diſcipulóq;
dei. Iam enim & tale quoddā oraculū exierat,
Muneribus decorare meum vatē atque mi-
niſtrum

Præcipio: nec opū mihi cura, at maxima vatis.
Verū vbi iā plerique, quibus mētis pluſculum
inerat, nō ſecus atque ex alta ebrietate reſipiſce-
tes, conſpiraffent in illū, præſertim ex his, qui
ſtudebāt Epicuro: iāmque paulatim in oppidis
deprehēderetur vniuerſa præſtigiatura, fictiſ-
que fabulæ apparatus: horrendū quiddā in eos
edidit, dicēs impiis & Chriſtianis impleri Pon-
tum, qui non vererētur in ſeſe turpiſſime ma-
ledicere: eos iuſſit lapidibus pellerent, ſi modo
vellent propitiū habere deum. Porro ſuper Epi-
curo huiusmodi quoddam oraculū prodidit:
Sciſcitanti cuiſpiam, quid ageret apud inferos

Epicurus: Plúbeis, inquit, cōpedibus vinctus in cœno desidet. Et adhuc miraris, si magnopere creuit eius celebritas oraculi, cū videas interrogationes adeuntium, quàm sint prudentes, quàmque eruditæ? Modis autem omnibus bellum erat illi cum Epicuro sæuum & irreconciliabile, idque iure optimo. Nam cum quo tandem iustius bellū gerat homo præstigiator, & monstris ac portentis amicus, veris inimicissimus, quàm cum Epicuro, viro videlicet qui rerum naturā perspectam haberet, quíq; vnus quid in his esset, verum videret? Nam Platoni, Chrysippo, aut Pythagoræ erat amicus, atque alta cum illis pax intercedebat. At intratibilis ille Epicurus (sic enim appellat eum) erat illi plurimū inuisus, atque id merito: quippe qui hæc omnia ridicula ac ludicra duceret. Quam ob causam inter vrbes Ponticas Amastrim in primis habebat exosam, eo quòd acceperat eos, qui cum Lepido erant, alios item horum consimiles quamplurimos ea in ciuitate versari. Neque vnquam Amastrino cuiquam oraculum reddidit. Quin vbi conaretur etiam fratri proconsulis respondere, deridicule profecto discessit, cum nec ipse quemadmodum idoneum oraculum fingeret, inueniret, nec haberet qui sibi in tēpore posset componere. Nā cum ille de stomachi dolore conquirenti vellet præscribere, vti suillum pedem cum malua

præparatum ederet, hunc in modum ait, *Μαλῦκα* porcorum sacra cunimato *Σίπυδνα*. Crebrius autē (vti iam diximus) draconē ostendebat iis qui vellent, haud totū tamen, sed caudam potissimum, ac reliquū corpus oculis exponens: caput verò ne videri posset, abditū in sinu seruabat. Verum quo magis etiam redderet attonitam multitudinem, pollicitus est sese exhibiturum ipsum deū loquentē, citraque interpretem edētem oracula. Deinde nō magno negotio, gruum arteriis contextis, ac per linē illud draconis caput, quod erat arte adsimulatū, insertis, alio quopiam per has foris insonante, responsitabat ad ea quæ proponebantur, voce nimirum per linteaceum illum *Ἀἰσχυλῶ* ad aures promanāte. Huiusmodi responsa *ἀποφῶνα* dicebantur, id est ipsius voce reddita: neque quibuslibet, neque passim dabātur, verum splendidis modo atque opulentis, & qui grandia largirentur. Itaq; quod Seueriano redditum est super expeditione in Armeniam suscipienda, ex Autophonis erat. Adhortās enim illum ad incursum eius regionis, sic ait, Parthis Armeniisque citato Marte subactis, Romā urbē repetes, & claras Tybridis vndas, Vertice ferta gerens radiis distincta serenis. Deinde posteaquā vecors ille Gallus persuasus, incursionē fecisset, euenissētq; vt vnā cū exercitu cæderetur ab Othryade, hoc oraculū ē mo

inmentis fustulit, atq; aliud in eius locū substituit huiusmodi,

Agmen in Armenios ne duc: neque enim expedit isthuc:

Nec tibi foemineis vir amictus vestibus, arcu Exitium immittat, vitæque ac lumine priuet.

Siquidem & hoc interim callidissime fuerat cōmentus, vt posterioribus substitutitiisq; respōsis, ea quæ perperā malèq; euenissent, sarciret ac mederetur. Sæpius enim ægrotis prius quàm moreretur, prædixerat fore vt reualeſceret: quibus morientibus, alterū oraculum ilico paratum erat, quod superiori diuerſa caneret, Posthac desine opem morbo petere exitiali:

Mors etenim manifesta, nec euitare licebit.

Porrò cū nō ignoraret, qui in Claro ac Didymis, Mallóque responsa ferebāt, ipsos quoque huiusmodi quadā arte diuinandi celebres haberi, eos sibi reddebat amicos, plerosque consultorum ad illos remittens, his verbis,

Nunc Clarō ito, mei vocem patris auditurus.

Et rursus,

Branchydica accedas adyta, atq; oracula quæ-

ras. Et iterum,

Mallon abi, Amphiloichi quæres oracula vatis.

Et hæten⁹ quidē de iis, quæ intra patriæ fines vsque ad Ioniā, Ciliciā, Paphlagoniam, Galatiāque designauit. Vt vero & in Italiā oraculi fama permanauit, inq; ipsam Romanorum

urbem: iam nemo omnium erat, qui nō alius
aliū antevertere studeret, dū hi quidē eō pro-
ficiscuntur ipsi: illi vero mittunt, potissimum
hi, qui potētia atque authoritate plurimum in
republica pollebant: quibus princeps quasque
signifer extitit Rutilianus, vir alias quidē ho-
nestus ac probus, tum compluribus in præliis
Romanorum spectatæ virtutis: sed qui in his
quæ ad deos pertinet, parū sanē saperet, ut cui
prodigiosa quædā de illis essent persuasa, adeo
ut sicubi lapidē vel inunctum, vel coronatum
cōspexisset, cōtinuō procideret atq; adoraret,
ac diutius aduolut⁹ vota faceret, bonaq; ac læ-
ta ab illo postularet. Hic igitur simulatque de
oraculo inaudisset, parum aberat quin omisso
quē tenebat exercitu, in Aboni murū auolarit:
alios autē post alios eō legabāt. Porro qui mit-
tebātur, seruuli nimirum idiotæ quidam facile
decepti, domum redibāt, referētes partim quæ
viderāt, partim tanquā vidissent, audissentque:
permulta insuper accumulātes illis, quō domi-
no fierent cōmendatiores. Inflammarūt itaq;
senem infœlicem, & in vehemētem insaniam
impulerunt. At ille passim ad omnes amicos
accedens, quos habebat, cum plurimos, tum
potentissimos enarrabat, partim ea, quæ ab iis
quos miserat, accepisset, partim quæ ex sese ef-
finxerat. Et ad eū modū iste compleuit urbē,
concitavitque quamplurimis item aulicis ex-

pauefactis atque attonitis . Qui protinus & ipsi cupiditate flagrare coeperunt, vt aliquid suis de rebus audirent. Porro Alexander aduenientes comiter excipiebat, ac xeniis, aliisque magnificis donatos muneribus ad eum remittebat: hoc agens, vti non solum renuntiarent oracula, verumetiam dei laudes canerent, ac portentosa quædã de oraculo deque ipso mentirentur . Excogitarat autem ter scelestus ille quiddam neutiquam inscitum, & ingeniosius, quàm vt in vulgarem cõpetat latrone. Etenim resignatis libellis ac perlectis, siquid offendisset in iis quæ proponebatur, ita scriptum, vt cum periculo ac discrimine eius qui scripsisset, si proferretur cõiunctum videretur, apud se detinebat: neq; remittebat, quo videlicet obnoxios ac propemodum seruos ob metum sibi redderet eos qui miserat, quum in mentẽ illis veniret, cuiusmodi de rebus cõsuluissent. Intelligebat autẽ esse cõsentaneũ, vt qui opibus ac potentia præcellerẽt, eiusmodi rogationes essent proposituri. Ab his munera quâplurima ferebat: quippe qui non ignoraret sese intra casses eius teneri. Libet autẽ aliquot ex his responsis cõmemorare, quæ Rutiliano reddidit. Huic sci scitanti de filio, ex vxore priore suscepto, qui iam per ætatẽ maturus esset vt disciplinis erudiretur, quem instituendo in literis illi præceptorem deberet adhibere, ita respondit,

Pythagorā, egregiēque canentē praelia vātam.
Deinde paucis pōst diebus, extincto puero, ip-
se quidē hārebat: nec habebat quod incusanti-
bus respōderet, oraculo videlicet ita re præsēn-
ti cōfutato. At Rutilianus optimus vltro occu-
pans, defendebat oraculū, affirmās hoc ipsum
portēdisse deū, qui iussisset neminē quidem ē
viviis adolescentulo deligi praeceptorē, sed Py-
thagorā potius, atq; Homerū iam olim defun-
ctos, quibuscū credibile esset eum iam versa-
ri. Quid igitur Alexādro vitio vertere conue-
nit, si istiusmodi homunculos dignos habuit,
quibus fucū faceret? Rursum eidē percontāti,
cuius tandem animam esset sortitus, ait,
Principio fueras Pelides, deinde Menander,
Deinde is q̄ nūc es: pōst fax Phœbæa futur⁹,
Octoginta æuū ac centum produxeris annos.
At hic septuagenarius interiit, in insaniā ver-
sus, haud expectato dei promisso. quanquam
hoc quoq; oraculū ex Autophonis erat. Eidē
item de vxore ducenda percōtanti, aliquando
incunctanter ac palām respondit,
Ducito Alexandro natam, Lunāque puellam.
Siquidē iam olim rumore dissiparat filiā quā
habebat ē Luna sibi susceptam fuisse. Lunā e-
nim ipsius amore captā fuisse, quū dormientē
aliquando conspexisset: nā id illi familiare est,
formosos somno sopitos adamare. Porro Ru-
tilianus vir prudētissimus, nihil cūctatus, pro-

in⁹ accersit virginē, nuptias cōficit, spōsus iam sexagenarius, cōcumbitq;, socrū suā Lunā solidis Hecatombis placās, iamq; sibi vnus ē cælitum numero videbatur. At hic vbi semel in Italia rē esset aggressus, maiora in dies ad hæc excogitabat, & in omnes Romanæ ditionis partes, qui perferret oracula, dimittebat, prædicens ciuitatibus cauendā esse pestilentia, incendia, terræ motus, se certa remedia traditurū, ne quid horū accideret, pollicebatur. Iamque quū pestilentia increbuisse, vnū quoddā tale oraculum, Autophonō & hoc, quoquò versum gentium prodiderat, vnico carmine cōprehensum;

Intonsus nubem pestis depellit Apollo.

Atq; hūc versiculū videre erat passim pro foribus descriptū, tanquā aduersus pestilentia remedio futurū. Verū ea res plurimis diuersam in partē euenit, propterea quòd fortuna quadā sic accidit, vt ex dom⁹, quibus hīc versus esset inscriptus, potissimum desolarētur. Neq; verome putes illud dicere carmē in causa fuisse vt interierint, verum casu quodā ad hūc modum accidit. Et haud scio, an pleriq; freti carmine, negligētius ac securi⁹ vixerint, nihil aduersum pestē præter oraculū adhibentes: perinde quasi syllabas pro sese pugnātes haberēt, & intōsum Apollinē telis pestē propellentē. Exploratores item ex suā cōiuratione quāplurimos Romæ constituerat, qui sibi qua quisque mente esset,

indicarēt, ac prius q̄ oraculū adiissent, illi signi-
ficarēt quidnā essent percōtaturi, quidque po-
tissimum cupere viderētur, vt etiā prius q̄ adue-
nissent ii qui mittebātur, ille iā ad respōdendū
instructus ac paratus esset. Atq; hęc quidē &
id genus alia machinamenta, aduersus Italicas
vrbes præstruxerat. Nam præter hęc & initia-
tiones quasdā instituerat, tædarum per manus
tradēdarum gestationes, & sacrorum ceremo-
nias, quæ quidē tribus ex ordine diebus cōti-
nenter peragerētur. Ac primo quidē die Athe-
nienſium ritu, denuntiatio fiebat huiusmodi,
Siquis impius, aut Christianus, aut Epicureus
myſteriorum explorator accessit, discedat. Cæ-
terum qui deo credūt & parent, sacris foelici-
ter initiētur. Sub hęc protinus exigebātur, il-
lo præeūte, dicentēq;, Foras pellātur Christia-
ni. Tum multitudo acclamabat vniuerſa, Fo-
ras pellātur Epicurei. Dehinc Latonæ puerpe-
rium agebatur, & Apollinis natiuitas: tum Co-
ronidis nuptiæ: demum nascebatur AEscula-
pius. Altero die Glycon in lucē emergēs, deiq;
exort⁹. Porro tertio die Podalirii cum Alexā-
dri matre cōiugium agebatur. Dadis autem is
appellabatur, idque ex re, propterea quòd faces
quædā incēderētur. Postremo loco, Lunæ at-
que Alexandri mores, ac nascēs Rutiliani con-
iunx. At vero facē gestabat, myſteriāque age-
bat Endymion Alexander, quum hic dormiēs

scilicet, in medio iaceret: descenderet autem in eum è tecti fastigio, tâquam è cælo, Lunæ vicem agens, Rutilia quædam formosissima cuiusdam è Cæsareæ domus præfectis vxor, quæ nimirum vt amabat Alexandrum, ita vicissim ab illo amabatur. Ac sub oculis perditissimi illius mariti tum cõplexus agebantur, tum oscula, idque in propatulo. Quod nisi complures fuissent tædæ, forsan nonnihil & eorum quæ fieri solent infra sinum, patratum fuisset; Paulo post rursus introibat ornatu sacerdotali, multo cum silentio. Deinde ipse primus clara voce sonabat: Io Glycō. Assonabāt autē bene canori scilicet homines, nempe præcones aliquot Paphlagonæ, Carbatinis calceati, plurimum alii nidorem ructantes, Io Alexander. Porro subinde inter gestandas tædas, atque inter mysticas saltationes, femur illius de industria renudatum, aureum apparebat: pelle, sicuti coniicio, inaurata circundata, atque hac ad tædarum fulgorem relucente. Itaque quum duobus quibusdā ex eorum numero, qui desipienter sapientes sunt, super hac re verteretur altercatio, vtrum Pythagoræ animum possideret, videlicet ob femur aureū, an alium Pythagorico illi consimilem, atque eam controuersiam ad ipsum Alexandrū retulissent: rex Glycon oraculo litem dissoluit, Pythagoræ mēs moriturq;, oriturq; vicissim:

Vatis at est animus diuina è mente profectus.
Hunc pater auxilio misit iustisque piisque.

Et rursum,

Tecta Iouis repetet, Iouiali fulmine tactus.
Porro quum cunctis aliis denuntiaret, vt à puerili concubitu temperarent, ceu re nefaria, vir ille egregius tale quiddà ipse machinatus est. Ponticis ac Paphlagonicis urbibus imperabat, vt tertio quoque anno mitterent, qui deo dicarent, eiusque laudes apud se canerent. verum minus oportere spectatos ac selectos: nepe nobilissimos & ætate floridissimos, formæque eximios, quibus inclusis, non ut emptitiis ad libidinē abuteretur, modis omnibus in eos debacchari solitus. Præterea lege quoque cōdiderat, nequis maior annis octodecim sese admotore cōplecteretur, néve cum basio saluaret, sed reliquis manū duntaxat osculandā porrigēs, solis ætate formæque floridis osculū dabat, atque his quidē inde cognomē inditum, vt intra osculū constituti dicerentur. Atque in hunc modū vecordibus ac stupidis mortalibus illudēs, perpetuo deinceps suas nequitias exercebat, passim constuprans vxores, passim liberis abutens. Quin magnū quiddā, cunctisque optandū videbatur, si cuius vxorē vel aspexisset modo. Porro siquā etiā osculo dignat⁹ fuisset, nemo non ita putabat, quicquid esset bonarū foelicitatū, id omne semel in eam domū influxurum.

esse. Erāt insuper, atque eā nō pauca, quæ sese etiā peperisse ex illo iactarēt: quod ita esse mariti suo testimonio cōfirmabāt. Labet etiā dialogum tibi referre Glyconis & sacerdotis, viri cuiusdā Tyanei, cuius sapientiā ex his quæ sci scitatus est, coniicias licebit. Hunc equidē legi pridem aureis descriptū literis, Tii, in ipsis sacerdotis sedibus. Dic, inquit, mihi rex Glycō, quisnam es? Sum ille, inquit, minor AEsculapius. Nem aliud ab illo priore? quid ais? Haud fas est vt isthuc audias. Sed quot annos apud nos permanens, atq; oracula redditurus? Ad millesimū tertium. Deinde quò demigraturus? Ad Bactra, atque in eas regiones. Siquidē oportet & barbaros meos victu, meaque præsētia frui. At reliquæ sortes, puta quæ in Dindymis, Claro, Delphisque redduntur: vtrum ab auctore proficiuntur Apolline, an vana sūt quæ illic eduntur oracula? Ne isthuc quidem scire quæsieris, nefas enim. Cæterum ego quis tandem post hanc vitā futurus sum? Camelus, deinde equus, post hæc vir sapiēs, ac vates nō inferior Alexandro. Atque hæc Glyconis cum sacerdote confabulatio. Postremo & oraculum carmine comprehensum edidit, quū non ignoraret illum amicum esse Lepido:

Ne pare Lepido: nāq; huic fatū instat acerbū. Mirum etenim in modū metuebat Epicurū, sicuti superius dictū est: nimirū vt artificē ac sa-

piēte, suis artibus atque imposturis hominē atq;
infernū. Itaque ex Epicureis quēpiā animum
se multis præsētibz coarguere, propemodū
in vitā discrimē adduxerat. Siquidem adies il-
le, clara voce dicebat, Tu nimirū Alexāder Pa-
phlagoni cuidā persuasisti, vt seruos suos apud
Galatiæ præfectū capitis accerferet, hoc nomi-
ne, quasi filiū ipsius, qui tum Alexandriæ erudit-
batur, occidissent. Atqui viuit adolescē, inco-
lūmūque reuersus est, famulis iā supplicio affe-
ctis, qui tua opera bestiis traditi perierūt. Por-
rō huiusmodi quiddam acciderat. Cum adole-
scētulus amne aduerso in Aegyptū nauigas-
set, ad inūdationem vsque subducto nauigio,
persuasus est vti pariter in Indiam nauigaret.
Itaque dum diutius abesset, infelices illi eius
ministri rati videlicet vel in Nilo nauigantem
interisse puerum, vel à latronibus (nam id tem-
poris permulti grassabantur) esse peremptū, re-
uersi sunt domum, renuntiantes quemadmo-
dum ē medio sublatus esset. Deinde proditum
oraculum, damnati serui. Sub hac adest adole-
scētulus, peregrinationē suam enarrans. Atque
hæc quidē ille. At Alexāder indignatione per-
citus, quod coargueretur, neque ferens oppro-
bratā sibi veritatē, iussit vt qui adessent, lapidi-
bus illum impeterēt: alioqui & ipsos impios fu-
turos, atque Epicureos appellandos. Dumque
illi iam lapidare cœpissent, Demonstratus qui-

dam, qui diuersabatur in Pōto, primus hominem sui corporis obtegēs obiectu, morti subduxit: alioqui lapidibus obruendum, idque iure optimo. Quid enim oportebat vnum inter tam multos insanientes, sanum esse, atque à Paphlagonū stultitia malum sibi accersere? Et illi quidē hæc euenerunt. Cæterū aduocātis iuxta oraculorum ordinem iis qui proposuerant, (nā id fiebat pridie quā respōsa redderet) præcone rogante an vaticinari vellet, si cuiquam illorum ex adyto respōdisset, in malā rem, huiusmodi hominē neque tecto quisquam excipiebat, neq; igni, aquāve impertiebat: verum erat illi solum aliud aliò vertendum, tanquā impio, decorūque cōtemptori, atque Epicureo: quod quidem probrū omniū erat grauissimū. Quapropter vnum etiam Alexander quiddam designauit deridiculū. Nactus peculiare Epicuri sententias, librum (vti scis) longe pulcherrimū, summatim Epicuræ disciplinæ decreta complectentem, medium in forum deportauit, ac lignis ficulnis exussit, tanquam authorem ipsum exureret scilicet, ac cinerem abiecit in mare, oraculo insuper eam in rem edito, Edico decreta senis comburere cæci.

Haud perpendit scelestus ille, quātum adferret is liber commoditatum iis, qui in eo legendo versarentur, quantāque illis quietē, tranquillitatem, libertatēque pareret, propterea quòd

à paucioribus, spectris, ac prodigiis liberante tū
 spes inanes, atque immodicas adimeret cupiditi-
 tates, mentem sanam ac veritatem insereret, pla-
 néque lustraret animum, nō tæda quidem, aut
 squilla, aut aliis id genus nugamētis: imò recta
 ratione, vero, ac libertate. Accipe iam facinus
 quoddā hominis sceleratissimi, vnum inter o-
 mnia multo impudentissimum. Quū iam nō
 mediocrē in regiam aditū sibi patefecisset, in-
 que aulam Cæsareā: præsertim Rutiliano rem
 adiuuante, atque approbante: quū bellum quod
 in Germania gerebatur maxime flagraret di-
 uo Marco cum Marcomannis & Quadis cōse-
 rēte, oraculū diuulgauit, quo iubebat, vti duos
 leones viuos in Danubium immitteret, variis
 cum odoribus, ac sacris quibusdam magnifi-
 cis. sed præstat ipsum oraculum referre,
 Gurgitibus fluuii turgentis ab imbribus Istri,
 Immisisse duos Cybeles edīco ministros,
 Monte feras alitas: tū quātum alit Indicus ac
 Florum atque herbarum bene olentum, mōx-
 que futura est

Et victoria, pax & amabilis, & decus ingens.

Ea quū essent facta, quemadmodū ille præscri-
 pserat: leones quidem simulatq; in hostium re-
 gionem enataissent, Barbari canes quospiā, aut
 lupos esse rati, fustibus arcebāt. At nostrorum
 protinus maxima strages est cōsequuta, vigin-
 ti fermē milibus simul extinctis. His consimili-

Ha sunt ea, quæ in Aquileia cōtigerunt, quū parum abfuerat, vt vrbs ea caperetur. At is ad id quod euenerat, Delphicā illam responsionem, Croesōque redditū oraculū, frigide sane detorsit: dicēs deū quidem prædixisse victoriā, haud tamen explicuisse, vtrum Romanorū esset futura, an hostiū. Tandem quum plurimi iam eā in urbem cōfluerēt, premereturque Abonotichitarum ciuitas multitudine eorū, qui ad oraculū ventitabāt, neque sufficeret suppeditādis iis quæ ad victum erant necessaria, cōminiscitur oraculorū genus quoddā id, quod nocturnum appellabatur. Siquidem libellis indormire solet, vt aiebat ipse: deinde tāquā in somnio diuinitus edoctus respondebat: nihil certi tamen, sed ambigue plerunque ac confusim: maxime si quos libellos conspexisset, accuratius atque obseruantius obsignatos. Ad hūc enim modum citra vllum resignādi periculū, quicquid temere in mentē venisset, subscribebat: ratus & hoc ipsum oraculis conuenire. Erant autem ad id nonnulli constituti interpretes, qui mercedem non exiguam colligebāt ab iis, qui cuiusmodi capiebant oracula, vt enarrarent ea, explicarētque: atque hoc illorum munus conductitum erat. Nam interpretum quisque talentum Atticum pendebat Alexandro. Nonnunquam, quum neque consuleret quisquam, neque missus esset aliquis: imò quum ne esset

quidem huiusmodi quippiam: tamen oraculū
edebat, vti stultos mortales redderet attonitos.
Quod genus illud erat,
Hūc age quære tuā qui tectus in ædibus, ac te
Clam prorsum, vxorē vultūq; oculisq; decorā
Stuprat adulterio, seruiorū ex agmine primus
Ipse cui solus suasisti hæc omnia demens.
Eius enim florem libasti, hoc dedecus ille
Nūc tibi cōpensans, cū coniuge dormit herili.
Quin iidem tibi iampridem letale venenum
(Vt neq; quæ faciant possis audire, nec vnquā
Cernere luminibus) tecte furtimque pararunt,
Inueniēsq; tuo sub lecto pharmaca, iuxta
Parietem, sub cervicali condita: porro
Istis conscia criminibus tua serua Calypso est.
Quis Democritus principio nō commouere-
tur, vbi nominatim & authores, & loca palam
audisset designari? Veram ilico despuisset si-
mulatque cognouisset, quo hæc artificio gere-
rentur. Insuper & Barbaris non raro respondit,
siquis patria lingua sciscitaretur, puta Syriace
aut Gallice, quoties difficile erat inuenire con-
terraneos eorum, qui rogationem proposuis-
sent: proinde receptis libellis, multum interce-
dere solet interualli, prius quā oraculū red-
deret, quo videlicet interim per otiiū posset &
soluere tuto libellos, & nācisci, qui cuncta pos-
sent interpretari. Quod genus erat & illud Scy-
thæ cuiusdam redditum oraculum:

Morphi ebargulis in vmbra chnenchicrác, relinquet lucem.

Aliás rursúm, quum nec adesset item quispiá, neque tale quicquam omnino contigisset, citra carmen eloquutus est, Redito vnde venisti, siquidem is qui te misit hodie, periit, interemptus à Diocle vicino, accedētibus latronibus, Mango, Celere, ac Bubalo, qui nunc etiam cōprehensi tenentur in vinculis. Cæterum pauca nunc accipe ex his quæ mihi ipsi respōdit. Sciscitato an calius esset Alexander, quum libellos palam atque accurate obsignassem, responsum nocturnū subscribitur: Sabar Dalachi Malach Artis alter erat. Rursúm quum diuersis libellis eandem rogationem proposuissem, putacuiatis esset vates Homerus, idque alio atque alio nomine alteri subscripsit, videlicet decept⁹ a puero, qui rogatus qua gratia venit, Vt remediū, inquit, peterē aduersus laterum dolorem, Cytmidē te iubeo, ac Latonæ rore perungi.

Alteri verò vbi sciscitanti ei dictum esset, utrū mihi satius esset in Italiam nauigio, an pedestri itinere proficisci, respondit: nihil quidem quod ad Homerum attineret,

Carpe viam pedibus, rate ne sulcaueris vndas. Multa id genus aduersus illum sum machinatus, quorum de numero fuit & illud, vnica rogatione proposita libello pro more inscripto talis cuiusdam rogationes octo, nomē aliquod

emētitus, missis drachmis item octo: præterea quod fieri solitum esset adiūgēs. At ille persuasus, partim missa mercede, partim inscriptione libelli, ad vnicam rogationē: ea erat huiusmodi, quando deprehendendus esset impostor Alexander, octo misit oracula: sed quæ neque cælum (quod aiunt) neque terram attingerent, verum absurda & intellectu difficilia omnia.

Quod ille ubi in posterū persensisset, præterea quod Rutilianū a matrimonio conatus esset auertere, suassimq; ne prorsus in diuinatione spes reponeret suas: oderat me videlicet, ita vti par erat, sibi que acerrimum hostem iudicabat. Quodam itaque tempore percontanti de me, Rutiliano ita respondit,

Noctiuagis gaudet scortis, spurcōque cubili.

In summa, iure optimo me inuisissimum habebat. Proinde quū me in oppidū aduenisse sensisset, meque Lucianū esse illū cognouisset (adduxerā autē milites duos, alterū lancea, alterū cōto armatū, quos quidē à Cappadociæ præside mihi tū amico acceperam, quò me ad mare vsque deducerēt) accersit ilico sanè quàm comiter multaque cū humanitate. Ego quū aduenissem, complures apud illum reperio: porro bona quadā fortuna & milites vnā mecū adduxeram. Tum ille manū mihi porrigit osculandam, quēadmodum vulgo facere consueuerat. Ego admotus, perinde atque osculū daturus,

seri morſu corripio, ita vt parū abſuerit, quo minus illi manū mancā reddiderim. Itaq; qui præsentes erant, præſocare me accedere conati ſunt tanquā hominē ſacrilegū, quippe qui iam inde ab initio grauitè tulerāt, q̃ Alexandrum illū, non autē prophetā cōpellaſſem. At ille opide quā generoſè obnitens cōpeſcuit illos, pollicituſq; eſt ſe facile me placidū redditurū, declaraturuſq; quantū poſſet Glycon, qui nimirū & hos qui maxime ſauirent ferociſſentque, ſibi redderet amicos. Moxq; a legatis omnibus, mecum expoſtulauit, negās ſe clā eſſe quæ ſuaſiſſem Rutiliano. Et quid me laſiſſet vt iſta in ſe ſe facerē, quū poſſem illius opera apud illum magnas ad res promoueri? Equidē hanc hominis humanitatē cōmoditatēque libenter accipio, perpendēs nimirum, quo forem in periculo conſtitutus: pauloq; poſt prodibā, iam illi factus amicus. Ea res proſecto iis qui videbant, vehemēter erat ſtupenda, quòd tā facile fuiſſem cōmutatus. Poſthæc quū iam nauigare ſtatuuiſſem, miſſis xeniis ac muneribus permultis (erām autē forte ſolus cū Xenophonte, patre cū reliquis meis in Amaſtrum præmiſſo) pollicetur & nauim præbiturum ſeſe, & remiges qui nos auerherēt. Etenim arbitrabar hæc animo ſimplici, atq; officioſe fieri: verūm vbi iam in medio eſſemus mari, viderēmq; gubernatorē lachrymantem, & nescio quid reliquis

nautis contradicentē, nō optima de cetero spe
 me ceperūt. Erat autē illis ab Alexandro mādan-
 tum, vt tollētes nos in mare præcipites darēt.
 Quod si cōtigisset, facile quod mecū gerebat
 bellū, illi debellatū fuisset: sed is qui lachryman-
 batur, effecit nequid in nos grauius patrarēt.
 Ac mihi quidē ita loquutus est: Annos natus
 vti vides, sexaginta, quū antehac pie atq; incul-
 pate vixerim, haudquaquā velim in hac tā grā-
 di ætate, præsertim cū vxorē & liberos habēā,
 homicidio manus impiare. indicās videlicet,
 cuius rei gratia nos suscepisset, quæq; sibi mā-
 dasset Alexander. Expositis autē nobis in AE-
 gialos, quorū etiā egregius meminīt Homer⁹
 retro legit cursum: ibi forte nact⁹ præternauī-
 gantes legatos quōsdā Bosporanos Eupatoris
 regis nomine in Bithyniā proficiscētes, depor-
 tandū vectigalis gratia quod in singulos pēde-
 batur annos: cū exposuissem illis, quod me pe-
 riculū circūuallaret: atq; illi se mihi cōmodos
 facilēsq; præberēt, receptus in nauigiū, incolu-
 mis in Amastrim perueni, tantillū abfuerat vt
 perierim. Ex hoc nimirum tempore & ipse ad-
 uersus illum arma capiebā, omnēmque (quod
 aiunt) mouebā funē, quo hominem vlciscerer,
 quem iam tum ante mihi structas insidias o-
 derā, proq; summo ducebā hoste, propter mo-
 rū impietatē. Iamque ad accusationē intenderā
 animum, non paucis mecum facientibus, ma-

ximéque, qui erant ex Timocratis Heracleo-
ta schola philosophi. Verū qui tum Bithyniæ
Pontóq; præsidebat, nos cohibuit, pene suppli-
cans & obsecrans vti desisteremus. etenim ob
necessitudinē quæ sibi cum Rutiliano interce-
deret, nequaquam posse supplicio afficere, nec
si manifesto in crimine deprehendisset. Atque
ita quidem ab iracundia destiti, méque repres-
si: non in tempore rem aggressurus, cum iudi-
cem haberem ad eum modum affectum. Sed
quid? an non & hoc inter alia facinus audax
Alexātri, à principe Romano postulare vt A-
boni murus, commutato vocabulo, Ionopo-
lis appellaretur? utq; nomisma nouū signaret,
altera quidem parte Glyconis obtinens ima-
ginem, altera vero Alexandri, qui insignia a-
ui AEsculapii, ac falcem illam Persei, vnde ma-
ternum ducebat genus, teneret? Porro cum es-
set, de sese vaticinatus, oraculo prodito, fatis
decretum esse vt annos viueret centum &
quingenta, dehinc fulmine ictum, interitu
maxime miserando periturum: nondum se-
ptuaginta natus annos interiit, videlicet (vti
conueniebat Podalirii filio) pede ad inguen
vsque putrefacto, & vermibus scatens. Quo
tempore simul & illud deprehensum est, quod
caluus esset: quum medicis caput humectan-
dum præberet ad mitigandū cruciatū, id quod
haudquaquam facere potuissent, nisi detracto

galeriulo. Hunc habuit exitum Alexander
 goedia, atque hæc fuit totius fabula catastro-
 phe, vt res videri possit prouidentia quadã esse
 gesta, quum casu nimirum ad hunc modum
 euenerit. Restabat illud, vt & epitaphium vitæ
 acta dignū ei cōstitueretur, neq; nō certamina
 quædam agerentur ab iis, qui in vaticiniū con-
 iurauerāt, videlicet impostoribus insignibus ac
 præcipuis ad Rutilianum arbitrum sese confe-
 rentibus, vt is pronūtiaret, quem ex ipsis oport-
 teret in oraculi successionem capessendam eli-
 gi, atque sacerdotali prophetiæque corona re-
 dimiri. Erat autē in hoc numero simul & Pæ-
 tus, qui artis professione medicus tam ciuis
 quum esset, ista faciebat: neque medico, neque
 homine cano decora. At Rutilianus certami-
 nis arbiter incoronatos eos remittebat, ipsi si-
 bi diuinandi authoritatē seruans, posteaquam
 inde iam demigrauerat. Hæc amice ex pluri-
 mis pauca, quō degustamētum hominis præ-
 berem, scribēda putavi, cum vti tibi gratifica-
 rer, homini familiari atque amico: quēque
 ego vnum omnium maxime suspicio: idque
 pluribus nominibus, vel propter sapientiā sin-
 gularē, vel ob amorē verī, vel ob morū māne-
 tudinē ac moderationē, vel ob vitæ tranquilli-
 tatē, postremo comitatē atq; humanitatē erga
 hos quibuscū viuis. Tū vero (quod quidem ti-
 bi fuerit etiā iucūdius) vt Epicurum vlciscerer

Virum vere sacrum ingenioque diuino, quique
 solus quæ vere sunt honesta & nouerit, & tra-
 diderit: quique solus extiterit, qui liberos red-
 dere solitus sit eos, qui secum haberent eôſue-
 tudinem. Denique arbitror fore, vt iis qui in
 hanc lectionem inciderint, liber hic nonnihil
 utilitatis afferre videatur, dum quædam redar-
 guit, quædam in opinionibus horû, qui & re-
 ctè sentiunt, confirmat ac stabilit.

INDEX EORVM QVAE IN suis scholiis Nicolaus Buscoducen- sis interpretatur.

A		At	8	Charon	17
Achilles	23	Attis	43	Chaldaea	21
Aconitum	56	Aurigor	42	Chio	23
AEacus	51	B		Chios	29
AEgyptus	51	Babylon	51	Chiron	54
AEquales	20	Bactra	51	Chœnix	21
Ætna	46	Bœotia	15	Cirrha	21
Alioqui	13	Briareus	36	Clitus	52
Ambrosia	39	C		Clymene	42
Amiculum	51	Callisthenes	52	Codrus	30
Antiopa	40	Caluaria	13	Cœnaculum	39
Anubis	51	Candor perpe-		Cœnatio	39
Apollo	33	tuus	47	Compédiarius	9
Argos	40	Car, Caria	26	Concio	39
Astu	6	Castor	39	Consultus	6

INDEX.

Confobrini	20	Halicarnassus	26	Minerva	39
Contra	36	Hecate	17	Mucus	39
Corinthus	20	Hinnulus leo-		Mula	34
Corybantes	43	nem	6	N	10
Cupido	32, 54	Hircum olere	46	Narcissus	19
D		Hispidus	46	Natu	29
Danae	40	Homerus	23	Nautum	17
Danaus	21	Hyacinthus	12	Nireus	17
Deintegro	54	I		Num	17
Deligere	13	Iacere oculū	46	O	
Demercor	30	Iapix	21	Obiter	40
Demigrare	37, 54	Id genus	34	Obsequare	40
Designo	42	Id temporis	24	Offa	15
Diana	34	Immodice	47	Olympias	50
Diæria	18	In mētē venit		Omne gen ⁹	34
Dii maiores	51	earū rerum	26	Opprobriū	46
Doris	46	Inferuitē	6	Opprobare	46
E		In solidum	6	Oraculum	15
Echo	47	Insulto	46	Orbis	54
Egens	54	Ionia	26	Orbus	8
Elleborum	11	Iuppiter	32	Osiris	51
Endymion	42	L		P	
Erro, erras	50	Læda	13	Palæstra	39
F		Lebadia	14	Palpari	51
Fanum	14	Lethe	51	Palus	51
Fastidium	54	Liberi	56	Parasitus	8
Formido	56	Ludere operā	36	Patritii	30
Fucate	56	Lupinus	21	Perdicea	51
G		Lustrum	50	Perditus	30
Galatea	47	Lydia	11	Phaon	29
Ganymedes	39	M		Pharetra	33
Genus	56	Male habere	46	Phryx	30
H		Maia	38	Pocillator	9
Hammos	50	Manes	11	Pollux	39
Hamus, Hamio-		Manumittere	9	Polyphemus	46
ta	6	Mars	36	Porrectim	9

INDEX.

Pertitor	22	Rhea	42	Tartarus	34
Potior	54	Rimossi	21	Techna	6
Præstigiatur	15	Rogare	6	Temere	34
Præstigiō9vir	51	S		Thersites	23
Præter venenū	9	Satietas	54	Tithonus, Ti-	
Præter	6	Scitus	6	thonii anni	8
Procax	29	Sententia	6	Traiectus	17
Promptu	9	Sentina	17	Trophoniū an-	
Pronus	11	Servire	6	trum	15
Protenus, Proti-		Sicilia	46	Trutina	21
nus	38	Sicula mensa	29	Tueri	54
Prurio	47	Sicyon	21	Tyro	13
Pulsus, pulsa	43	Sidon	39	V	
Pythius	21	Simulatque	11	Vector	17
Q		Sinope	26	Veratrū 11.&	51
Quinam	54	Somnium	13	Vltronci	56
Quoties	26	Specula	46	Vola	11
R		Styx	55	Vtqui	17
Recens	12	Superciliū	33		
Reciprocum	54	T			
Recurrere	37-54	Tantalus	10		

EXCVDEBAT ROB. STEPHANVS

PARISIIS, ANN. M. D. XXXVI.

IIII. CAL. IAN.